

SHARM EL SHEIKH
Let iz Ljubljane
Termin: 30.3. – 6.4.2013
Hotel 4/ 5*
Cena od: 550 Eur

KRIŽARjenje -COSTA SERENA
ZAHODNO SREDOZEMLJE
Termin: 28.4. – 5.5.2013
Cena od: 419 Eur

POTOVANJE JUŽNI MAROKO
Let iz Ljubljane
Termin: 17., 24.3.2013
Hoteli 4*, polpenzion
Cena: 899 Eur

TERME PTUJ 3=4
Paket VELIKA NOČ
Termin: 29.3. – 1.4.2013
Hotel Primus 4*
Cena: 135€ / osebo

Last Minute Center®
Sežana 00386 5 7301 210
Koper 00386 5 6630 583
N. Gorica 00386 5 3358 000

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art.2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

3.0.3.14
9 771124 666007

št. 61 (20.689) leta LXIX.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v naselju Zákriv nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Goriču pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 14. MARCA 2013

1,20 €

Cerkev začenja novo poglavje

MARTIN BRECELJ

Po sorazmerno šibkem pontifikatu Benedikta XVI. si Rimskokatoliška cerkev ni mogla privoščiti novega prehodnega poglavarja. In po vsem sodeč je z Argentinec Jorgejem Mariom Bergogliom, ki si je izbral ime Frančišek I., zdaj dobila voditelja, s katerim bo lahko začela novo poglavje v svoji zgodovini. V tem smislu vsaj govorijo nekatera pomembna dejstva, ki so jih kardinali, zbrani na konklavu, očitno upoštevali.

Kardinali volivci sicer niso izbrali mladega človeka. Bergoglio je star 76 let, kar je sorazmerno veliko za novoimenovanega Petrovega naslednika. Prelomna novost pa je dejstvo, da je jesuit, se pravi pripadnik enega izmed najmočnejših cerkvenih redov, ki ga opredeljujeta duhovna odločnost in moderna organiziranost. Očitno cerkveni vrh od novega poglavarja pričakuje energično vodenje.

Druga bistvena novost je ta, da so kardinali novega papeža »šli iskat na konec sveta«, kot je sam Frančišek I. izpostavil v svojem prvem nastopu, se pravi daleč od Rima in od Evrope. To je prelomno, saj so bili vsi Petrovci nasledniki doslej doma na Stari celini. Katoliška cerkev s tem očitno želi poudariti svojo univerzalnost v sozvočju z današnjim globaliziranim svetom.

Seveda pa nekaj pomeni tudi to, da Bergoglio prihaja ravno iz Latinske Amerike. V tem delu sveta med drugim živi približno 40 odstotkov vseh katoličanov. Toda izbira Latinske Amerike je ne nazadnje izbira svetovnega juga z vsem, kar to pomeni v širšem kulturnem in političnem smislu. Cerkev želi pač izkazati posebno pozornost revnemu delu človeštva.

Nakazani pomen te izbire je potrdil sam novi papež, ko si je kot prvi nadel ime Frančišek po svetniku, za katerega je bilo evangeljsko uboštvo ob bratski povezanosti s celotnim stvarstvom temeljna življenjska država. To ime zdaj bržkone postaja v marsikaterem oziru prelomen program novega pontifikata.

Vatikanologi pravijo, da je Bergoglio leta 2005 po smrti papeža Janeza Pavla II. veljal za enega od resnejših kandidatov za njegovega naslednika in da ga je Ratzinger tedaj le za las prekobil. Smeli bi torej reči, da je v vrhu Cerkve zdaj dozorela prelomna odločitev, ki se je spočela že pred osmimi leti. To bi lahko pojasnilo, zakaj novi papež ni nekoliko mlajši.

VATIKAN - 115 kardinalov elektorjev ga je izvolilo sinoči na petem glasovanju

Argentinec Bergoglio je papež Frančišek I.

Papež Frančišek, Argentinec Jorge Mario Bergoglio pozdravlja množico vernikov na Trgu svetega Petra z balkona bazilike

ANSA

VATIKAN - Novi poglavar Rimskokatoliške cerkve je Argentinec Jorge Mario Bergoglio, ki si je izbral ime Frančišek. Na apostolski sedež je tako prvič v zgodovini Cerkve sedel papež iz Latinske Amerike. V svojem prvem nagovoru z balkona bazilike svetega Petra je 76-letni papež vernike pozval k bratstvu.

115 kardinalov elektorjev je naslednika Benedikta XVI., ki je konec februarja odstopil s položaja, izvolilo na drugi dan konklava, v petem krogu glasovanja. Bel dim se je nekaj minut po 19. uri pokadil iz dimnika na strehi Sikstinske kapеле. Dobro uro potem je zbrani stotisočglavi množici na Trgu svetega Petra francoski kardinal Jean-Louis Tauran sporočil, da je novi papež Argentinec Jorge Mario Bergoglio, ki si je kot papež izbral ime Frančišek.

Rimskokatoliška cerkev je tako dobila 266. papeža. Potrdila so se pričakovanja mnogih, da bo novi cerkveni poglavar iz Latinske Amerike. Tudi ime Frančišek je za papeža izbrano prvič v zgodovini.

Na 2. in 3. strani

LJUBLJANA Z vstopom DL v koalicijo konec politične krize

LJUBLJANA - Državljanska lista se je na včerajšnji seji sveta odločila za vstop v vladno koalicijo Alenke Bratušek, je povedal predsednik te stranke Gregor Virant. Kot je pojasnil, so se tako odločili, ker so prepričani, da je treba »zavirati rokave in začeti delati«. Za vstop v vlado je bilo 13 članov sveta, šest jih je bilo proti, trije pa so bili vzdržani. Virant je opozoril, da se že dva meseca ukvarjajo s politično krizo v državi, zdaj pa je čas, da začnejo delati.

Na 10. strani

Na smerokazih bo Trieste kmalu tudi Trst

Na 4. strani

Pomlad odprtih vrat

Na 5. strani

Vanjine sledi iščejo tudi forenziki

Na 12. strani

Vsek peti Tržičan je priseljenec

Na 12. strani

Burundanga, nova komedija na odru SSG

Na 18. strani

SLOV.I.K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Ciklus seminarjev 2012-2013

Kalvinizem-
etika
kapitalizma?

danes, 14. 3. 2013
ob 18.30

Gregorčeve dvorane
Ul. S. Francesco 20, Trst

Prof. Fulvio Ferrario

www.slovik.org info@slovik.org

TRST, GORICA - Slovenska nadškofijska vikarja veliko pričakujeta od papeža Frančiška

Uveljavil naj bi širino in odprtost ter bližino revnim in ponižanim

Tržaški verniki so sinoči pri sv. Justu s toplim aplavzom pozdravili vest o izvolitvi

TRST, GORICA - Številni tržaški verniki so sinoči vest o izvolitvi novega papeža dočakali zbrani v stolnici svetega Justa na srečanju s predstavnikom Taizéjske skupnosti Frérejem Johnom na temo Vprašanja življenja, odgovori vere. To je bilo četrto srečanje katedre sv. Justa, ki ga je uvedel tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi in seveda že takoj pozdravil izbiro novega poglavarja katoliške Cerkve.

Nadškof je med drugim z zadovoljstvom pozdravil izbiro imena Frančiška, ki nakazuje smer preprostosti, ponižnosti in odprtosti do trpečih, po kateri namerava stopati sveti oče. Zelo lepo se mu je zdelo tudi to, da je papež Frančišek takoj molil z verniki na Trgu svetega Petra, »ker molitev združuje vse nas vernike«, pa tudi to, da se je poklonil v znak velike ponižnosti. Verniki pri sv. Justu so te nadškofove besede pozdravili s prisrčnim aplavzom.

Za mnenje in oceno izbiro novega papeža smo vprašali škofijska vikarja za slovenske vernike v Trstu in Gorici.

Anton Bedenčič,

škofov vikar za slovenske vernike na Tržaškem, je sinoči pripravljal tečaj za zaročence, zaradi česar mu ni uspelo prisostvovati prvemu papeževemu nagovoru. Kardinala Bergoglia do včeraj ni poznal. »Že v tistem pa sem napovedoval, da nihče od favoritov, ki so jih omenjali v medijih, gotovo ne bo papež. Pričakoval sem nekoga, ki bo prišel iz ozadja, saj Cerkev išče nove poti in nove ljudi.«

Bedenčič meni, da bo Frančišek I. verjetno vnesel nekaj južnoameriške radosti in sproščenosti, izbiro imena pa mu zdi zelo zanimiva: »Jezuiti so navadno zelo študirani, mimogrede sem slišal, da je novi papež diplomiran kemijski tehnik. Z druge strani pa so je-

Tržaški nadškof Giampaolo Crepaldi in frère John (drugi in tretji z leve) sta z aplavzom skupaj z verniki v stolnici sv. Justa pozdravila novega papeža

KROMA

zuiti napredni, iščejo nove poti in podarajo duhovno plat, osebni odnos do Boga. Ko duhovnik postane škof ali kardinal, običajno ni več tako vključen v družbo, iz katere izhaja, še naprej pa razvija duhovne vrednote.«

»Verjetno bodo ljudje v prihodnje začutili, da lahko Kristusovi nauki spreminjajo družbo na boljše, kar pozabljamo. Ne pozabimo pa na slabosti ljudi. Tudi Cerkev ima v sebi ljudi, ki niso angeli. Jezus je imel 12 učencev in eden je šel popolnoma po svoje. Zato ni nič čudnega, da so se v celi zgodbini dogajale tudi slabe stvari, a tega ne moremo opravičevati. Vsakdo pa ima možnost začeti novo življenje,« poudarja Bedenčič. Eden prvih komentatorjev je dejal, da bo Frančišek blizu revnim, medtem ko bo rimski kuriji trda predla. Bedenčič se ob tem nasmehne: »Že dejstvo, da je iz Južne Amerike, kaže, da bo verjetno še bolj odprt do preprostih ljudi. Evropa je vsega nasičena, v Južni Ameriki pa je še veliko revščine in zapostavljenih. On izhaja iz tega sveta in bo ta problem še bolj čutil, ker ga je živel na svoji koži. Upajmo, da bo tako, saj ga ne poznam.«

Upam tudi, da bo delal za drugačno podobo Jezusove cerkve. Da ne bo v ospredju samo Vatikan, saj najvažnejši je Kristus in ostalo je sekundarno. Jezus pa je prišel, da bi pomagal ponižnim ljudem.«

»Ob razglasitvi novega papeža sem najprej pomisil na širino katoliške Cerkve, na njeno veliko odprtost do novih narodov in dežel, kjer je krščanstvo že dolgo prisotno, a prihaja danes na dan s prenovitveno močjo. Kardinal George Mario Bergoglio - novi papež Frančišek - to uteleša,« so sinoči bile prve besede **msgr. Oskarja Simčiča**, nadškofovega vikarja za goriške Slovence. Povedal je še: »To je zelo preprost človek, otrok italijanskih izseljencev, vendar močan v svoji veri, z velikim čutom za ljudi, zato je zase izbral pomenljivo

ime. Zavedati pa se moramo predvsem vloge, ki jo je imel Frančišek Asiški pri prenovi Cerkve. O kardinalu Bergogliju je znano, da ne živi v neki palači, temveč v dvosobnem stanovanju, da se vozí z avtobusom in podzemno zeleznicu, da je povezan z ljudmi, s preprostimi ljudmi. To je močna duhovna osebnost, ki uteleša ravno to, kar danes Cerkev najbolj potrebuje - prenovitev, sposobnost približati se ljudem, prisluhniti njihovi stiski in potrebam. To je evangelij, ki postane življenje! Na račun Cerkev prihajajo na dan samo negativne stvari, pozablja pa se na vse dobro, kar opravlja med nami. Pozablja se, da naše kulture in omike brez krščanstva in Cerkve ne bi bilo. Z imenovanjem papeža Frančiška I. se nakazuje torej nekaj pomembnih novosti, takšnih, ki si jih vsi želimo in pričakujemo. Vanj polegamo upanje, da bo znal utrditi Cerkev v vsem dobrem, kar opravlja, da bodo ljudje začutili bližino Svetega očeta, da jim bo on znal kot duhovnik pomagati. Ali ni glede tega pomenljivo, da je v svojem prvem nagovoru prosil ljudstvo, naj ga blagoslovil in sprejme kot svojega očeta?«

ITALIJA - Bivši premier še napada sodstvo

Sojenje Berlusconiju v primeru Ruby preložili

RIM - Sodišče v Milanu je včeraj do ponedeljka preložilo sojenje nekdajnemu italijanskemu premiju Silviju Berlusconiju v primeru Ruby. Sojenje so preložili zaradi slabega zdravstvenega stanja Berlusconija, ki je že od petka v bolnišnici. Predvideno je, da naj bi sodišče sodbo izreklo 25. marca.

Berlusconija so hospitalizirali zaradi vnetja oči, sedaj pa naj bi imel še težave s srcem. Na prošnjo njegovih odvetnikov o preložitvi sojenja, dokler se njegovo zdravstveno stanje ne izboljša, je sodišče že v petek in ponedeljek odpovedalo nadaljevanje sojenja, enako pa je storilo tudi včeraj. Sojenje naj bi se sedaj nadaljevalo v ponedeljek, nato pa ponovno 20., 21. in 25. marca, ko naj bi sodišče izreklo sodbo. V primeru, da pri Berlusconiju pride do novih zdravstvenih zapletov, sojenje lahko ponovno prestavili.

Po italijanski zakonodaji ni nujno, da je obtoženec prisoten na sojenju. Če pa izrazijo željo, da želijo spremljati zaslijanja, a obstaja "legitimna ovira", ki jim to preprečuje, sodniki sojenje lahko preložijo.

Poslanci stranke Silvia Berlusconija Ljudstvo svobode so sicer v ponedeljek protestirali pred in v stavbi sodišča v Milanu, saj se niso strinjali z zahtevo sodišča, da sodni izvedenci neposredno v bolnišnici preverijo, kako resno je Berlusconijevo zdravje in ali je potrebno zaradi njevega slabega zdravja sojenje res preložiti.

V procesu Ruby je Berlusconi obtožen, da je imel odnos s prostitutko Karinou El Mahroug, znano pod vzdevkom Ruby, ko je bila ta še mladoletna, kar je v Italiji kaznivo dejanje. Dolžijo ga tudi zlorabe oblasti, ker je Ruby s pritiski na policijo leta 2010 spravil iz zapora.

Predstavnik Demokratske stranke Maurizio Migliavacca je včeraj časnikiarjem dejal, da će bo sodstvo z osnovanimi argumenti od parlamenta zahtevalo Berlusconijevo aretacijo, bi parlamentarci njegove stranke lahko zahtevalo sprejeli. To je silno razburilo desno sredino in še zlasti Berlusconija, ki je zatrnil, da ga sodstvo hoče politično onemogočiti, tako kot je pred 20 leti politično onemogočilo Bettina Craxia.

EU - Zavrnili kompromis evropskega vrha

Evropski poslanci želijo pogajanja o proračunu

STRASBOURG - Evropski poslanci so včeraj prepričljivo podprijeli resolucijo, ki opredeljuje stališča parlamenta v pogajanjih z državami članicami EU glede sedemletnega finančnega okvira EU za obdobje 2014-2020. V njej so tudi poudarili, da februarškemu dogovoru voditeljev EU glede tega nasprotujejo, ker ne odraža prioritet parlamenta in ne upošteva njegove vloge. Evropski parlament v resoluciji, za katero so glasovale vse glavne politične skupine, zahteva "moderen, v prihodnost usmerjen, prazen in pregleden proračun, ki bo sposoben zagotoviti rast in delovna mesta ter bo zapolnil vrzel med političnimi zavezami EU in proračunske sredstvi".

Obenem zavrača kompromis, ki je bil dosežen na vrhu februarja in ki prvič v zgodovini unije predvideva krčenje proračuna. Kot izpostavlja, je to le "političen predlog" Sveta, saj ima parlament tokrat prvič pravico soodločanja in lahko proračun tudi zavrne. A poslanci so pripravljeni na pogajanja in so uskladili glavna pogajalska stališča. Terajo prožen proračun, ki bo omogočil prehajanje sredstev med po-

RIM - Andro Merkù
Naključni gledalec na Trgu sv. Petra

VATIKAN - Med množico, ki je sinoči na Trgu sv. Petra pričakala in pozdravila papeža Frančiška, je bil tudi znan tržaški radijski voditelj, povezovalec in imitator Andro Merkù. »Enkrat v življenju sem od daleč videl papeža, danes pa je vzdušje tu neverjetno,« je ob 21. uru (slabo uro po predstavitvi novega papeža) povedal Merkù, ki se je v Vatikanu znašel po naključju. V Rimu se je mudil kot član državnega sveta novinarske zbornice in tudi iz službenih razlogov, po včerni radijski povezavai pa je od onstran Rima zaslišal zvonove: »Odločil sem se, da grem pogledat, saj ne vem, če se mi bo še kdaj ponudila ta priložnost.«

»Ozračje je tako, da je ta papež ljudem všeč. Tudi meni. Zdi se zelo človeški in simpatičen. Njegove besede niso bile birokratske, temveč preproste. Opazil sem, da ljudje to cenejo,« je povedal naključni tržaški romar. Vprašali smo ga, kakšne ljudi je srečal v vatikanski gnezdi. »Tu so najrazličnejši ljudje, zelo je zanimivo. Neverjetno pa je število argentinskih zastav in južnoameriških obiskovalcev. Ogromno ljudi govori špansko in zelo dosti je Argentinev. Njihov nglas dobro poznam, saj pogosto oponosa argentinske nogometne, v prvi vrsti Javierja Zanetti ... Ne morem verjeti, koliko Argentinev je zdaj v Rimu, tu pa so tudi televizije, novinarji ... Res spektakularen večer!« (af)

ZLATO
(999,99 %) za kg

39.373,61 € -106,59

SOD NAFTE
(159 litrov)

109,65 \$ +0,12

EVRO

1,2981\$ -0,60

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

13. marca 2013

evro (popvrečni tečaj)

valute 13.3 12.3

ameriški dolar	1,2981	1,3053
japonski jen	124,59	125,25
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	25,632	25,662
danska krona	7,4570	7,4557
britanski funt	0,86780	0,87630
madžarski forint	305,65	304,65
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7012	0,7010
poljski zlot	4,1385	4,1450
romunski lev	4,3890	4,3740
švedska krona	8,2931	8,3182
švicarski frank	1,2319	1,2344
norveška krona	7,4430	7,4455
hrvaška kuna	7,5865	7,5873
ruski rubel	39,9200	40,0390
turška lira	2,3510	2,3517
avstralski dolar	1,2573	1,2633
brazilski real	2,5440	2,5519
kanski dolar	1,3304	1,3392
kitajski juan	8,0667	8,1141
indijska rupija	70,4950	70,7370
južnoafriški rand	11,9595	11,9232

VATIKAN - Pri petem glasovanju so včeraj popoldne kardinali izvolili papeža, ki si je izbral ime Frančišek

Na čelo Katoliške cerkve stopil Argentinec Jorge Mario Bergoglio

VATIKAN - Kardinali so včeraj v Vatikanu na drugi dan konklava za novega papeža izvolili Argentineca Jorgeja Maria Bergoglia, ki bo Katoliško cerkev vodil kot Frančišek I. Na apostolski sedež je tako prvi v zgodovini Cerkve sedel papež iz Latinske Amerike. V svojem prvem nagovoru z balkona bazilike svetega Petra je 76-letni papež vernike pozval k bratstvu.

115 kardinalov elektorjev je naslednika Benedikta XVI., ki je konec februarja odstopil s položaja, izvolila v petem krogu glasovanja. Bel dim, ki se je nekaj minut po 19. uri pokadil iz dimnika na strehi Sikstinske kapele, je pomenil, da je nekdo od kardinalov prejel potreben dvotretjinsko večino glasov. Dobro uro potem je zbrani stotisočglavi množici na Trgu svetega Petra francoski kardinal Jean-Louis Tauran sporočil, da je novi papež Argentinec Jorge Mario Bergoglio, ki si je kot papež izbral ime Frančišek. Rimskokatoliška cerkev je tako dobila 266. papeža. Potrdila so se pričakovanja mnogih, da bo novi cerkveni poglavar iz Latinske Amerike. Tudi ime Frančišek je za papeža izbrano prvič v zgodovini.

Kmalu zatem se je na balkonu bazilike svetega Petra pojavil tudi novi poglavar dobre milijarde katoličanov po vsem svetu in se vsem zbranim Zahvalil za sprejem. »Bratje in sestre, dober večer,« so bile prve besede novega papeža Jorgeja Maria Bergoglia iz Argentine, ki so naletaše na vesel odziv nepregledne množice vernikov. Najprej je skupaj z množico molil za svojega predhodnika Benedikta XVI., zatem pa prosil zbrane še za molitev zase. Nato pa je v skladu s tradicijo podelil blagoslov urbi et orbi (mestu in svetu).

Papež se je pred tem tudi posalil na račun svoje izvolitve, ko je dejal, da so ga kardinali »šli iskat na konec sveta«. Sicer pa je vernike pozval k molitvi za »bratstvo« in izrazil upanje, da bo pot, ki se je začela z njegovo izvolitvijo, dobra za evangelizacijo. Ob koncu je vsem prisrčno zaželet lahko noč in prijeten počitek.

Papež Bergoglio se je rodil 17. decembra 1936 v Buenos Airesu kot eden od petih otrok železniškega delavca in njegove žene. Po navedbah ima italijanske korenine, saj se je njegov pradedral v Italiji. Bergoglio je študiral kemijo na univerzi v Buenos Airesu in pridobil magisterij, nato pa je študiral na semenišču v Vilni Devoto.

Je jezuit, leta 1958 je postal član Družbe Jezusove. Nekaj časa je v Buenos Airesu in Santa Feju poučeval literaturo in psihologijo. V duhovnika ga je decembra 1969 posvetil nadškof Ramon Jose Castellano. Študiral je tudi na filozofske in teološke fakulteti v San Miguelu in postal profesor teologije. Ker se je izkazal z voditeljskimi sposobnostmi, je hitro napredoval in leta 1980 je postal rektor semenišča v San Miguelu, kjer je študiral. Na položaju je ostal

do leta 1986. Doktorski študij je zaključil v Nemčiji, od tam pa se je vrnil v domovino, kjer je v Cordobi služil kot spovednik in duhovni direktor. Leta 1998 je bil imenovan za nadškofa Buenos Airesa. Postal je tudi ordinarij za vzhodne katoličane v Argentini, ki niso imeli svojega prelata.

Papež Janez Pavel II. ga je leta 2001 povabil na konzistorij in ga povzdignil v kardinala in kasneje je bil imenovan na več položajev v kuriji. Kot kardinal je bil znan po osebni skromnosti in ponosnosti, konservativni drži in predanosti družbeni pravičnosti. K podobi skromnosti je prispeval njegov živiljenjski slog, saj je živel v majhnem stanovanju in se je odpovedal limuzini s šoferjem. Uporabljal je javni prevoz, celo kuhal naj bi si sam.

Po smrti papeža Janeza Pavla II. je Bergoglio veljal za enega od resnejših kandidatov za njegovega naslednika, tokrat pa ga niso imenjali med favoriti za novega papeža. Tako velja njegova izvolitev za presenečenje, manj presenetljivo pa je dejstvo, da so se kardinali odločili da prvič v zgodovini izberejo neevropskega papeža.

Eno od prvih dejanj novega papeža Frančiška je bilo, da je po telefonu poklical svojega predhodnika, papeža Benedikta XVI., tiskovni predstavnik Vatikana Federico Lombardi pa je napovedal, da bo papež v prihodnjih dneh tudi osebno obiskal svojega predhodnika v rezidenci Castel Gandolfo. (STA)

Novi papež že prejema številne čestitke

NEW YORK/BERLIN - Kmalu po izvolitvi na papeški položaj je Frančišek I. že začel prejemati čestitke z vsega sveta.

Med prvimi je papežu čestitala **argentinska predsednica Cristina Fernandez de Kirchner**. V čestitki sicer ni neposredno omenila njegove narodnosti, izrazila pa je željo, da bi papež plodno opravljal zahtevno pastoralno nalogo. **Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon** je novemu papežu »iz srca čestital«, ter izrazil pričakovanje, da se bo tudi pod njegovim vodenjem Cerkve nadaljevalo dobro sodelovanje med ZN in Svetim sedežem. Izrazil je tudi upanje, da bo novi papež veliko pozornosti namenil medverskemu dialogu.

Nemška kanclerka Angela Merkel je poudarila, da ne le katoličani, temveč tudi mnogi drugi od novega papeža pričakujejo smernice, ne le glede vere, temveč tudi glede miru in pravičnosti.

Francoski predsednik Francois Hollande je v čestitki zapisal, da bo Francija, »zvesta svoji zgodovini in univerzalnim načelom svobode, bratstva in enakosti (...) nadaljevala dialog, kakršnega je vselej vodila s Svetim sedežem«. Frančišku I. je čestital tudi dosedanji **italijanski premier Mario Monti**, ki je zapisal, da Italijani papeža pričakujejo z velikim veseljem, upanjem in vero.

Avstrijski kancler Werner Faymann je novemu cerkvenemu poglavaru zaželel, da bi imel veliko moči pri opravljanju zahtevne naloge. Dodal je, da je izbira papeža iz Latinske Amerike tudi pomemben signal za veliko vernikov na tej celini.

Poljski predsednik Bronislaw Komorowski je papeža pozval, naj obiše Poljsko, obenem pa izrazil upanje, da se bodo nadaljevali dobrni odnosi med Poljsko in Svetim sedežem.

Palestinski predsednik Mahmud Abbas je novega papeža povabil, naj obiše mesto Betlehem, kjer se je rodil Jezus Kristus. Izrazil je tudi upanje, da si bo novi papež prizadeval za mir v Sveti deželi.

Veselje, da Cerkvə dobiva prvega papeža iz Latinske Amerike so izrazili tudi v **brazilski škofovski konferenci**, kjer so izrazili upanje, da bo argentinski papež »oživil« Cerkev.

Vodja anglikancev Justin Welby je novemu papežu zaželel blagoslov in poddaril, da se veseli sodelovanja z njim.

Najboljše želje je novemu papežu izrazil tudi **ameriški predsednik Barack Obama**. »Kot zagovornik revnih in najbolj ranljivih med nami nosi sporočilo ljubezni in sočutja, ki je več kot 2000 let navdihovalo svet - da je Božje obličeje v vsakem od nas. Njegova izvolitev za prvega papeža iz Amerike prav tako govori o moči in vitalnosti regije, ki vse bolj oblikuje naš svet. Skupaj z milijoni Latino-Američanov se tudi v ZDA veselimo tega radostnega dne,« je dejal Obama.

PAPEŽ - »Kristusov namestnik na zemlji, pastir vesoljne Cerkve«

Vrhovni poglavar Cerkve

VATIKAN - Papež je rimski škof in poglavar Katoliške cerkve, tako rimskokatoliške kot vzhodnih katoliških cerkva. Po doktrini Katoliške cerkve (kanon 330) je papež »Kristusov namestnik na zemlji, pastir vesoljne Cerkve, zato ima vrhovno polno neposredno in splošno redno oblast v Cerkvi«. Poleg duhovne vloge ima papež še vlogo vladarja Vatika-

nana. Papež - beseda izvira iz grške besede pappas (oče) - je bil prvotno naziv za škofe. Od 5. stoletja pa se uporablja predvsem kot naziv za rimskega škofa, po krščanskem nauku namestnika Jezusa Kristusa na zemlji in naslednika apostola Petra. Cesar Valentinijan III. je leta 445 rimskega škofa priznal kot najvišega med škofi.

Status in avtoritetu papeža v Cerkvi je opredelil prvi vatikanski koncil leta 1870. Ta je v dokumentu *Constitutio I de ecclesia Christi* zapisal, da obstaja cerkvena vrhovna oblast, ki jo je Kristus prenesel na apostola Petra, ta pa kot rimski škof na svoje naslednike. Ta vrhovna oblast (primat) obsegata najvišjo pastirske oblast, ki izhaja neposredno od Boga, torej najvišjo, od človeške oblasti neodvisno oblast na cerkvenem področju. Papež je škof celotne Cerkve, v kateri lahko uporabi svojo pastirske oblast.

Kot poglavar Cerkve je papež vrhovni učitelj, zakonodajalec in sodnik in je pri uradnem odločanju (ex cathedra) nezmotljiv. Dogma o papeževi nezmotljivosti je bila razglašena na prvem vatikanskem koncilu, po njej pa je papež nezmotljiv, kar zadeva vero in moralno.

Kot najvišji sodnik papež nima nobene instance nad seboj ali poleg sebe, tudi vesoljnega koncila ne. Kot najvišji upravitelj papež usmerja celotno življe-

nje Cerkve, in sicer z nuncijsi, odposlanci, vizitatorji in v rednim poročanjem. V pravnih zadevah lahko papež neposredno odloča sam. Pri upravljanju Cerkve papež svetujejo in pomagajo kardinali, škofje, sinoda škofov (od leta 1965) ter tudi uradi in sodišča rimske kurije.

Papež je tudi vodja Države mesta Vatikan. Pred letom 1870 je papeževa posvetna oblast obsegala velik del osrednje Italije, kar je bilo znano pod imenom Patrimonij svetega Petra in je bila papeška oz. cerkvena država.

Obdobje, ko papež opravlja svojo funkcijo, se imenuje pontifikat oz. papeževanje. Papež oziro-

ma apostolski sedež je praviloma prazen le po njegovi smrti. V zgodovini Cerkve sta se pred Benediktom XVI. položaju odpovedala le dva papeža, Celestin V. in Gregor XII.

Novoizvoljeni papež lahko sam izbere ime, pod katerim bo vodil Cerkve. Pri tem ima več možnosti: med drugim se lahko odloči za latinsko različico krstnega imena, ime enega od svojih predhodnikov ali pa ime katerega od svetnikov. V skladu s kanonskim pravom novoizvoljeni papež svoje ime izbere takoj po izvolitvi.

Naziv papež je neformalen, njegovi formalni nazivi pa so med drugim rimski škof, vikar Jezusa

Kristusa, naslednik princa apostolov, vrhovni poglavar vesoljne cerkve, nadškof in metropolit rimske province ter suveren vatikanske mestne države. Ti izrazi se redko uporabljajo. Papeža pogosto nазвajo tudi kot Vaša svetost ali Sveti oče.

Uradna papeževa rezidenca je v Vatikanski palači, ima pa tudi poletno rezidenco v Castel Gandolfu pri Rimu. V preteklosti je papež bival v Lateranski palači, ki jo je Cerkvi podaril rimski cesar Konstantin I. Nekdanja papeška rezidenca, palača Kvirinal, danes služi kot sedež italijanskega predsednika.

Papežev obliko sestavljajo bel talar s 30 gumbi, ogrinjalo, belo pokrivalo in rdeči čevlji, nosi pa tudi naprsni krž. Do leta 1963 je ob slovenskih priložnostih zunaj cerkve nosil tiaro.

Tiaro ali trojna krona je med najbolj značilnimi simboli papeške moči. Zadnja desetletja papeži ne nosijo več tiare, ampak škofovsko pokrivalo, mitro.

Za simbol papeštva velja tudi podoba dveh ključev, zlatega in srebrnega, prekrizanih v obliki črke X. Ta simbol predstavlja ključe nebeskega kraljestva in je pravzaprav najbolj tipičen simbol papeža kot institucije in njegove osrednje vloge v Katoliški cerkvi. Srebrni ključ predstavlja papeževu jurisdikcijo na Zemlji, zlati pa v nebesih.

Papeška insignija je tudi t.i. ribičev prstan, zlati prstan, okrašen s podobo svetega Petra, ki izribičkega čolna meče mrežo, na njem pa je vgravirano tudi papežev ime. Kardinal kamerleng ribički prstan nataknje na prst novozvoljenega papeža, ko papež umre, pa prstan uniči. V preteklosti so papeži s prstanom zapečatili pomembne dokumente. Ob papeževi smrti uničijo tudi njegov pečat. (STA)

DVOJEZIČNI SMEROKAZI - Občina bo popravila »napako« v Križu

Trieste bo kmalu tudi Trst

Po našem včerajšnjem članku občinski svetnik Ukmar in rajonski predsednik Cattaruzza takoj posegla pri županu

Občina Trst bo v Križu smerokaz le z italijanskim imenom Trsta nadomestila z dvojezičnim imenom Trieste-Trst. To obljublja župan Roberto Cosolini, ki je poveril nalogo pristojni občinski službi, da edini na novo postavljeni enojezični napis ob novih dvojezičnih tablah dopolni z napisom Trieste-Trst. Župana je na veliko nedoslednost na novih smerokazih v Križu, o kateri smo poročali v Primorskem dnevniku, včeraj zjutraj prvi opozoril občinski svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar.

»Je šlo je za napako, nesporazum med občinskim službam ali za politično motivirano odločitev?« pa se v zvezi z novimi smerokazi v Križu sprašuje predsednik zahodnokraškega rajonskega sveta Roberto Cattaruzza. Postavitev novih dvojezičnih smerokazov se mu zdi hvaljedno dejanje (pobuda je bila usklajena z rajonskim sosvetom), z izjemo ta-

ble za Trst, na kateri je mesto označeno le z italijanskim imenom. Cattaruzza je na poziv nekaterih rajonskih svetnikov na »napako« včeraj opozoril pristojnega občinskega odbornika Andreja Dapretta, ki mu je zagotovil, podobno kot je naredil župan Cosolini, da bodo zadevo rešili z namestitvijo nove, resnično dvojezične table za vse kraje, ki so na njej označeni.

Zadevo v zvezi s Križem in dvojezičnimi tablami na sploh spremelja tudi predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marco Milkovic, ki upa, da bodo sedaj dvojezične smerokaze (vključno z napisom Trieste-Trst) postavili tudi v vseh od Općin do Bazovice. Za table in smerokaze formalno odgovarja odborništvo za javna dela, ki ga vodi Dapretto, vprašanja, ki so vezana na izvajanje zaščitnega zakona in torej tudi na vidno dvojezičnost, pa po županovem nalogu spremelja podžupanja Fabiana Martini.

Nedoslednost na novih smerokazih v Križu bodo kmalu odpravili z namestitvijo dvojezičnega napisa tudi za Trst, je včeraj zagotovil župan Cosolini

KROMA

DELO - Pokrajina Trst objavila podatke o zaposlovanju na Tržaškem v prejšnjem letu

Leto 2012 doslej najbolj črno

Leto 2012 je bilo na Tržaškem na področju dela in zaposlovanja doslej najbolj hudo. Korenito je upadlo število novih zaposlitv, krepko pa sta se povečala upora na redne oziroma izredne dopolnilne blagajne ter število ljudi, ki se je zateklo na pokrajinski center za zaposlovanje v iskanju delovnega mesta.

K sreči so se obenem okrepile stortive pokrajinskega odborništva za delo, ki je priredilo med drugim številne tečaje za izobraževanje oz. izpopolnjevanje brezposelnih, od katerih je lepo število tudi našlo novo službo. Za to gre zasluga aktivnim politikam dela pokrajinske uprave, pravi pokrajinska odbornica za delo Adele Pino, ki pa poudarja, da je Italija zadnja na lestvici evropskih držav (tako za Bolgarijo) glede razmerja med naložbami v politike dela in bruto notranjim proizvodom. Italija vlagala na tem področju 0,03 odstotka BNP, medtem ko je povprečje evropskih držav 0,24 odstotka. Severnoevropske države presegajo 0,40%; Nemčija vlagala 0,38% svojega BNP, Francija 0,38% in Španija 0,13 odstotka.

Pokrajinska uprava je včeraj objavila zajetno poročilo o trgu dela v letih 2011 in 2012, iz katerega izhaja, da se je stopnja brezposelnosti lani izrazito povečala. Če je bilo leta 2007 skupaj 4,3 odstotka in leta 2011 4,5% brezposelnih, je bila leta 2012 stopnja 6,1 odstotka. Še najhujše je bilo za mlade med 15. in 24. letom starosti, ki so bili lani brez dela v 30,5% primerov (leta 2011 24,1%, leta 2007 23,6%).

Ob številu brezposelnih je lani v primerjavi z letom prej zelo narasla, kot rečeno, uporaba dopolnilne blagajne, in sicer za +28,6 odstotka (1.904.739 ur, lani 1.481.027). Število ur redne dopolnilne blagajne se je lani povečalo za kar +79,2 odstotka (653.656 ur za skupaj 332 delavcev), izredne dopolnilne blagajne pa za 47,9 odstotka (798.400 ur za skupaj 405 delavcev). Še največji porast so zabeležili glede posebne dopolnilne blagajne za malo podjetja, in sicer +81,6% (452.683 ur za skupaj 230 delavcev).

To je dokaz, da je gospodarska kriza lani zelo hudo udarila, nam je povedala Pinova in dodala, da to dokazujejo tudi podatki centra za zaposlovanje. Število ljudi, ki se je obračalo nanj je stalno narasalo, še predvsem v drugi polovici leta, ko so zabeležili porast +16% glede na

Adele Pino, desno bivša tovarna Stock

prvih šest mesecev leta 2012. Med januarjem in junijem se je na center obrnilo 6.215 ljudi (od teh 3.173 žensk in 3.042 moških), med julijem in decembrom pa 7.204 osebe (3.953 žensk in 3.251 moških). V centru za zaposlovanje so torej lani spre-

jeli in vključili v projekte za zaposlovanje 13.419 prošenj (leta 2011 jih je bilo skupaj 11.439), med katerimi so bili tudi delavci podjetij Alcatel, Diaco, Stock in Telecom. Pokrajinsko odborništvo je tudi z evropskimi finančnimi prispevki priredilo šte-

vilne tečaje in je nazadnje lani dobilo novo službo 2.072 oseb, leta 2011 pa 1.831. Med temi je Pinova še posebej poudarila vključevanje prizadetih v svet dela, ki jih je bilo lani 188, se pravi 23 več kot leto prej.

A.G.

GLEDALIŠČE MIELA - Slovesna podelitev mednarodne nagrade Marisa Giorgetti

Za zaščito človekovih pravic

Nagrajenci so z besedo oz. dejanji spodbudili spoštovanje drugačnih in kulturni dialog - Rdeča nit: priseljenci, Romi in konflikti

Levo iranska slikarka Banafsheh Rahmani, desno pa zmagovalec literarne nagrade Yishad Sarid

KROMA

ško obnašanje rimske občinske uprave do Romov.

Napovedane županje otoka Lampedusa Giusy Nicolini v Trstu ni bilo, pobudniki pa so vseeno vzpostavili video povezavo z otokom oz. s podžupanom in občinskim odborniki iz

Lampeduse, tako da so vsaj virtualno nagradili otok zaradi spoštovanja človekovih pravic. Otočani so namreč kljub vsemu sprejeli pribižnike na svoji zemlji in jim po svoje želeti pomagati.

Večer je minil v znamenju širše performanse, ki je vključevala recita-

cije in branje, medtem ko so se na odrskem platu vrstile fotografije. V predverju pa bo še ves prihodnji teden na ogled razstava iranske slikarke Banafsheh Rahmani, ki na svojih risbah ponazarja temo migracije in nasilja. (sas)

Biolog o uplinjevalniku

Člani koordinacije Cittadini in Rete vabi drevi ob 18. uri v Multikultura center v Ul. XXX.Oktobra 8/a na srečanje o uplinjevalniku. Gast bo biolog Carlo Franzoni iz Miramarskega morskega rezervata, ki bo predstavil pomislike glede gradnje terminala. Sledila bo debata o pobudah proti gradnji uplinjevalnika v Tržaškem zalivu.

Podpisi za Levico

Lista Levica, s katero SKP in SIK podpirata kandidaturo Marina Andoline za predsednika Dežele FJK, nadaljuje z zbiranjem podpisov. Podpise zbirajo danes od 9. do 13. ure pred cerkvijo v Bazovici, ob 20. uri pa pred kulturnim domom v Ul. Petronio in še od 8.30 do 18.30 na pokrajinskem sedežu SKP (Ul. Tarabochia 3, 1. nadstropje), kjer čakajo podpornike tudi jutri 8. do 17. ure.

Avtomobilска забава pri tovarni Wartsila

V torek zvečer je nekdo poklical karabinjerje in sporocil, da pred tovarno Wartsila v dolinski občini poteka nedovoljena avtomobilска dirka, v kateri naj bi sodelovalo več vozil. Na obsežnem parkirišču so miljski karabinjerji zasačili mladega voznika, Tržačana M. D., ki je z rdečim avtom alfa romeo 75 švigel sem ter tja in se zabaval z nevarnimi manevri. Dotetela ga je globa.

Vinjen gost razgrajal v lokaluh Tender

Eden izmed gostov lokaluh Tender Pub je v torek zvečer pod vplivom alkohola tako razgrajal, da so morali intervenirati policisti. 45-letni A. F. je razložil, da se je ujetil na točaji, ki mu ni hotel postreči s pičajo. Policisti so ga mirili, med postopkom pa je še naprej kričal. Odvedli so ga na kvesturo in kazensko ovadili na prostoti.

Po zaužitju kokaina se je počutila slab

Reševalci službe 118 in karabinjerji iz Istrske ulice so v torek ob 15.30 vstopili v stanovanje v Ulici Galilei, kjer se je počutila slab ženska. 32-letni hrvaški državljančki so nudili prvo pomoč in ugotovili, da je bilo slab po zaužitju kokaina. Karabinjerji so zasegli 7 gramov bele droge.

UL. SV. FRANČIŠKA 20 - Poezija, delavnice, razstava in knjige ... v soboto, 23. marca

Pomlad odprtih vrat

Prva letošnja pomladanska sobota bo za slovenske ustanove minila v znamenju kulturne intonacije. Takrat bodo namreč nekatere izmed temeljnih slovenskih kulturnih ustanov, ki domujejo v Ulici Sv. Frančiška (SKGZ, ZSKD, NŠK, TK in Slovensko planinsko društvo Trst), in sicer na hišni številki 20, na široko odprla svoja vrata. 23. marca bomo lahko uživali ob poeziji, delavnicah, otroški literaturi, razstavi in listanju knjig v prostorih Narodne in študijske knjižnice.

Dan odprtih vrat so si zamisile kulturne ustanove, ki se ukvarjajo z širjenjem in ohranjanjem slovenske kulture pri nas. Koordinator projekta je SKGZ, več o tem pa so na včerajšnji novinarski konferenci povedali njegovi idejni pobudniki. V imenu SKGZ je najprej spregovoril Martin Lissiach, ki je pojasnil, da so projekt poimenovali *Pomlad odprtih vrat*, cilj in namen tega dneva pa sta povezana z združitvijo dostopnosti in želje ljudi po kulturi. Osrednje prizorišče kulturnega dogajanja bo poslopje v Ul. Sv. Frančiška št. 20, uvod v pestro soboto pa bo predstavljal pesniški intermezzo pred doprsnim kipom pesnika Srečka Kosovela v **Ljudskem vrtu**. Literarni dogodek bo tu potekal četrtolet zapored, z njim pa vsako leto počastijo prvi pomladni dan oz. 21. marec, ko obhajamo tudi svetovni dan poezije. Letošnja pesniška matineja bo posvečena pesniku Marku Kravosu in njegovemu okrogemu jubileju, smo slišali na včerajšnji predstavitvi. Pesniški dogodek, ki se bo v parku začel ob 10.30, bo obogatila tudi Tržaška knjigarna s knjižno izložbo na mestu prireditve.

Po koncu pesniškega srečanja bo vredno obiskati tudi Tržaško knjigarno, prostore Narodne in študijske knjižnice Trst in tudi višja nadstropje poslopja na Ul. Sv. Frančiška. Dogajanje v Tržaški knjigarni je predstavila njena upravitevica Ilde Košuta, ki je vse zainteresirane povabila, naj se udeležijo popoldanskega srečanja s poezijo, ki jo bodo brali učenci svetoivanske nižje srednje šole. Naj povemo, da so nekaj pesmi šolarji napisali sami. Ta dogodek bo na sporednu ob 15. uri. Točno opoldne pa so v Tržaško knjigarno vabljeni otroci, ki se bodo ob knjigi Škrobek kuha lahko udeležilikuharske delavnice. Srečanja se bosta udeležila tudi avtorja knjige, Peter Ferluga in Chiara Sepin. Naj povemo tu-

Z leve Ksenija Majovski, Martin Lissiach, Ilde Košuta in Marino Marsič

nje knjižničnega gradiva, ki mu je potekel rok izposoje, brez plačila zamudnine in stroškov opomina. Obiskovalci pa si bodo lahko ogledali tudi skladišče ter redke in dragocene knjige, ki jih hrani knjižnica.

Organiziranost Slovencev v Italiji bo mogoče podrobnejše spoznati na sedežu SKGZ (ob 17. uri). Delavnico z naslovom *Reorganiziranost?!* bo vodil Mitja Tretjak. Med 11. in 18. uro pa bo mogoč tudi obisk razstave, ki jo bo gostilo Slovensko planinsko društvo Trst. Razstavo, s katero se obeležuje 120-letnica Planinske zveze Slovenije, sta pripravila Planinska zveza Slovenije in Slovenski planinski muzej. Na razstavi bo mogoče v besedi in sliki spoznati bogato zgodovino planinske organizacije.

Projekt *Pomlad odprtih vrat* je na včerajšnji predstaviti pohvalil tudi Marino Marsič, ki je izpostavil, da je SKGZ k projektu pristopila, ker se jim zdi nujno, da ta »hiša« zadiha in ker širšemu občinstvu želijo pokazati, da se tu notri veliko dogaja. (sc)

SKLAD BUBNIČ-MAGAJNA - Jutri odprtje razstave v Ul. Manzoni

Magajnove fotografije

Na pobudo kulturnega združenja Circolo Officina bodo na ogled črno-beli posnetki iz povojskih let

V želji po promociji izredno bogatega fotografskega opusa nekdajnega tržaškega fotoreporterja Maria Magajne tudi v italijanskih krogih, se je Sklad Bubnič-Magajna z veseljem odzval na povabilo kulturnega združenja ARCI - Circolo Officina, da bi tudi na sedežu v **Ulici Manzoni 9-11** postavili razstavo *Mario Magajna, fotograf svojega časa*.

Razstavo, ki jo je Sklad Bubnič v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico oz. njenim Odsekom za zgodovino ter Primorskim dnevnikom ob peti obletnici Magajnove smrti novembra lani postavil v prostorih Narodnega doma, bodo uredno odprli **jutri ob 18.30**. Stene bodo krasili črno-beli posnetki, ki segajo v povojsna leta - od leta 1945 do 1954, v Magajnovi mladosti in iz katerih preveva fotografova lirična duša, saj je strastno opazoval svet okrog sebe in ga vsakič ovekovečil.

NARODNI DOM BiH - razpeta med spomini in prihodnostjo

V veliki dvorani Narodnega doma oz. sedeža Visoke šole za prevajalce in tolmače bo **danes ob 17.30** beseda tekla o Bosni in Hercegovini, državi, ki je razpeta med spominom in snovanjem prihodnosti. Srečanje bo namreč prilnost za obujanje spominov na dogodke izpred skoraj dvajsetih let, ko so v Mostarju pod granatami umrli novinarji Rai Marco Luchetta, Saša Ota in Dario D'Angelo, hkrati pa tudi za razmišljaj o današnji Bosni in o prihodnosti, ki jo čaka.

Z mikrofonom se bo zvrstilo več govorcev, od Genni Fabrizio, ki bo v imenu združenja Tenda per la Pace e i Diritti predstavila izkušnjo potovanj v Bosno ter odnosov, ki se rojevajo v Mostarju (predvajali bodo tudi kraški video o bosanskih srečanjih), do Daniele Luchetta Schifani, ki se bo zaustavila pri delovnemu Sklada Luchetta-Ota-D'Angelo-Hrovatin in Melite Richter, ki bo uokvirila širša dogajanja na Balkanu. Ob vsem tem bodo prebrali nekaj odlomkov in poezij. Srečanje je odprto javnosti.

Pričevanja z vstaje v Sloveniji

Že več mesecev potekajo v manjših in večjih mestih v Sloveniji protesti proti političnemu razredu. Na tisoče ljudi vseh starosti je stopilo na ulice in zahtevalo odstop vlade in lokalnih oblasti. »Ne diskriminiramo, vsi so gotovi!« je geslo, ki odmeva po ulicah. Katere so značilnosti tega gibanja in katere podobnosti z vstajami v drugih državah? Kakšne so lahko posledice te ljudske vstaje? Anarhistična skupina Germinal prireja danes ob 20.30 v Ul. del Bosco 52/a srečanje s tovarši Federacije za anarhistično organiziranje (FAO), ki prihajajo iz različnih slovenskih mest in so v prvih vrstah na ulicah.

Wagner in Italija

Na pobudo kulturnega in umetnostnega krožka bo danes ob 17. uru v konferenčni dvorani državne knjižnice (Trg Papa Giovanni XXIII 6) srečanje s skladateljem in muzikologom Carlom de Incontrero, ki bo spregovoril o Wagnerju in njegovem odnosu z Italijo.

Ob nogometni žogi ...

V novinarskem krožku bodo danes ob 17. uru predstavili knjigo *Un pallone volato in cielo Dantea di Ragogne*, ki ponuja svojevrsten in avtobiografski pregled tržaške zgodovine od tridesetih let do danes - z nogometnega zornega kota. Z avtorjem se bo pogovarjal novinar Daniele Benvenuti.

Mlacovićev prvenec

V knjigarni Fenice (Ul. Battisti) bodo drevi na pobudo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani ob 18. uru predstavili italijansko izdajo knjige *La nobiltà e l'isola - caduta e ascesa della nobiltà di Arbe* Dušana Mlacovića.

Glasbeni tečaj

V knjigarni Minerva (Ul. San Nicolo' 20) bo danes posebno srečanje z glasbo. Vrača se namreč niz srečanj Mastica musica, ki jih vodi ravnatelj Koncertnega društva Giovanni Baldini. Ob 18.30 bo namreč beseda tekla o Stefanu Bollaniju. Za udeležbo bo treba odšteti 10 evrov. Prihodnje srečanje bo 4. aprila.

Srečanje o zdravju

V krožku Safoc v Ul. Revoltella 39 bo danes ob 17. uru srečanje posvečeno zdravju in telesni aktivnosti. Za nasvetne bosta poskrbeli raziskovalka Bruna Scaggiante in zdravnica Laura Redolfi.

SKD SLAVEC - Razstava Žive Pahor uvod v Ricmanjski teden

Sprostitev v kulturnem objemu

Nocoj komedija v tržaškem narečju Pacchi d'America, virgola... - Petkov večer posvečen Borisu Pahorju odpade

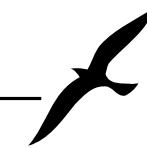
Pahorjeva (levo) v pogovoru z Jevnikarjevo, v ozadju MePZ Mačkolje

Prisotne je v uvodnem nagovoru pozdravila predsednica SKD Slavec Mairim Cheber, ki je podčrtala družbeni aspekt Ricmanjskega tedna, ki je v »času socialne in gospodarske negotovosti primarnega pomena za dobro-

bit vaščanov, ki se lahko ob obisku pridretevijo sprostijo in preživijo nekaj prijetnih uric v družbi sovaščanov in prijateljev.« Obenem je obiskovalce povabila, naj si vzamejo čas in se med sprehodom po razstavi ustavijo ob vsakem okvirju ter se skušajo ob gledanju ilustracij sprostiti, saj bo pogled na tako sladke slike v njih odpril vrata v otroštvo in jih malo pocrklij.

Občinstvo je nagovorila tudi županja Občine Dolina Fulvia Premolin, ki je čestitala organizatorjem in jim zazela plodnega dela, čeprav v težkih logističnih okoliščinah, v katerih se nahaja ricmanjski kulturni dom.

Večer je z ubranim petjem oplemenil nastop MePZ Mačkolje pod taktirko Mateja Lazarja. *Nocoj bo ob 20.30* zaživila komedija v tržaškem narečju *Pacchi d'America, virgola...* v režiji Luciana Volpija in izvedbi dramske skupine Proposte teatrali. Petkov literarni večer *Čestitke, profesor!*, namejen pisatelju Borisu Pahorju, pa odpade zaradi bolezni.

ZGODOVINA - Skrivnostno izginotje mladega tržaškega Slovenca

Nerešen primer iz leta 1947

Po 65 letih nas je poklical sin Angela Repiča, pripadnika civilne policije, ki je izginil pri medvejskem mejnem prehodu

Po drugi svetovni vojni je na evropskem pogorišču še tlelo, v splošni revščini se napetosti in nasilje niso povsem polegeli. Na Tržaškem je bila slika v drugi polovici 40. let posebno zapletena, na razpotju med Italijo in Jugoslavijo je pod zavezniško vojaško upravo vladala velika negotovost. V mestu so bili odnosi še vedno konfliktni, saj so bile rane, ki so jih povzročile grozote fashiističnega režima, vojne in povojnih pobojev še povsem odprte. Na tem ozemlju pa so bili po vojni dejavní tudi najrazličnejši vohuni, saj so bile na tukajšnjem dogajanje zelo pozorne tajne službe raznih držav.

Tako po osvoboditvi Trsta so ljudje pod jugoslovansko upravo »izginjali«. Naslednja leta pa so bila še naprej nemirna in prihajalo je tudi do krvavih sponpadov. V tem ozračju in v nepojasnjeneh okoliščinah je bil nekega dne izbrisani čisto navaden smrtnik, 24-letni mizar slovenske narodnosti Angelo Repič. Mladi Slovenec s poitaljančenim priimkom Repic gotovo ni edini Tržačan, ki je v tistih »čudnih« letih izginil in neznan. Njegov sin Giorgio pa je po dobrih 65 letih vzel v roke telefon in poklical na uredništvo Primorskega dnevnika. »Rad bi vam povedal zgodbu iz leta 1947. Pridite me obiskat, poslušajte in potem sami presodite, ali je moja pripoved vredna objave. Zame je pomembno, da vas seznamim z zgodbo o mojem očetu,« je dejal Giorgio Repic, eden toljih italijansko govorerečih Tržačanov s slovenskimi koreninami.

V svoji hiši na Farnedu - nad Ospom in Miljami - nam je Repic s svojo ženo Julijano razložil, da je njegov oče Angelo izginil konec leta 1947, in sicer 6. decembra zvečer pri nekdanjem mejnem prehodu pri Medji vasi, kjer je cena A Svobodnega tržaškega ozemlja mejila na Italijo. 24-letni mizar je bil po vojni pripadnik zavezniške civilne policije, ki je nadzorovala omenjeni mejni prehod. 6. decembra je bilo po sončnem zatonu zelo hladno in okrog polnoči je Repic baje odšel po dračje v gozd, od koder se ni več vrnil. Njegova družina je več let iskala informacije, toda zaman. Za njim se je vse do danes (in najbrž za vedno) izgubila vsakršna sled.

Mlada zakonka
Miranda Ciacchi in
Angelo Repič

Pogrešani je bil poročen z Mirando Ciacchi, njun sinček Giorgio pa je bil star tri leta. Rodil se je leta 1944 v Božičih nad Ankaronom, in to ravno med zavezniškim bombardiranjem Trsta. Angelov oče (Giorgio dedek) je bil po poklicu vrtnar, delal je v parku vile Revoltella. »Tri dni po izginotju je mojega dedka obiskal moški, ki se je v brezhibni slovenščini predstavil kot agent jugoslovanske obveščevalne službe Ozna. Dedku je priporočil, naj ne išče Angela, češ da je prebegnil v Jugoslavijo,« je pripovedoval Giorgio Repic.

Agentova trditev pa Angelovih svocev ni prepričala. Bil je zaveden Slovenec in med drugim tudi zvest bralec Primorskega dnevnika, a niso mogli verjeti, da je zbežal v Jugoslavijo, ne da bi komu to napisoval. Njegova mlada žena Miranda je to možnost zavrnila. Vse skupaj pa je postal še bolj skrivenostno, ko je Angelov brat Giuseppe, po poklicu finančni stražnik, nekaj dni zatem zagledal istega človeka (domnevnega agenta Ozne) na goriskem poveljstvu finančne straže. Giuseppe je tedaj posumil, da so brata v resnici likvidirali. Čemu naj bi to storili, ni znano. Angelo ni bil vojak, po vojni pa ni bil aktivist. »Ne vemo, v kaj se je vrnešal,« je dejal sin Giorgio. Pogrešančeva žena Miranda je svojemu sinu in snahi pravila, da je bil Angel zaveden Slovenec, ki je morda nekoliko naivno govoril slovensko in listal Primorski dnevnik tudi v okljih, ki Slovencem niso bila naklonjena. »Povojna leta niso bila lahka in Slovenci so imeli veliko sovražnikov,« meni sin pogrešanca. Angelov brat je bil tako prestrašen, da se je prav kmalu izselil v Avstralijo, čeprav je imel tukaj stalno zaposlitev. Več Slovencev se je izselilo v deželo kengurjev prav zaradi protislovenskega ozračja, ki je bilo značilno za Trst.

Angelovi sodelavci, civilni policisti, niso znali razložiti, kaj se je zgodilo na mejnem prehodu. Miranda Ciacchi je več let spraševala ljudi in iskala informacije. Odpravila se je v Medjo vas, a ji domačini niso mogli pomagati. Leta 1960 je tržaško sodišče ob pomanjkanju informacij objavilo razsodbo o domnevni smrti pogrešanega, uradno naj bi umrl 6. decembra 1947 opolnoči - ko je pač izginil.

Tako se je zaključilo iskanje resnice o mladem Tržačanu, vsaj dokler nas ni poklical njegov sin. »Mati ga je dolgo iskal/a. Jaz se zdaj staram in nočem, da bi se vse skupaj kar tako izgubilo,« je svojo poteko utemeljil Giorgio Repic. Sam ne verjam, da mu danes lahko kdo pomaga. Vsekakor pa zgodba o njegovem očetu ne bo šla v pozabo. (af)

IN MEMORIAM

Sonja Lavrenčič

Prejšnji teden smo pospremili na zadnjo pot škedenjko Sonjo Lavrenčič. Sonja se je rodila v Trstu 30. oktobra 1921, a zelo zgodaj je moralna družina zapustiti Trst. Živiljenje se je namreč tu s prihodom Italije (1918) popolnoma spremenilo za Slovence. Tisočletna laška kultura se je takoj izkazala. Zaprla je vse slovenske in hrvaške šole, že pred prihodom fašistov, ki so nadaljevali z brisanjem vsega, kar je bilo v mestu slovenskega. Tako so naskočili tiskarno Edinost v Ul. sv. Franciška, napadli Ciril-Metodovo šolo na Akvedotu, Delavske dom v ulici Madonnina, kjer je bil sedež Ljudskega odra. 13. junija 1920 pa požgali Narodni dom. Črna drhal je svoje »kulturno« delo nadaljevala. Za Slovence so bili usodni ti stalni napadi. Tako je družina Lavrenčič, kot mnogo drugih bila morana se preseliti na Štajersko. V Mariboru je oče Anton nadaljeval službo v podružnici Ljubljanske kreditne banke. Tam se je leta 1929 rodila sestra Devana, mesec dni kasneje je umrl oboževani brat Devan, naslednje leto se je rodila sestra Milenka in v istem letu je umrl neno Maks. To so bili dogodki, ki so globok zaznamovali Sonjino življenje. V Mariboru je družina bivala do 1941, ko se je moralna preseliti v Novo mesto, od koder je bil Sonjin mož. A tudi tam družina Lavrenčič ni imela miru. Italijani so Sonjinega moža internirali v Gonarsu.

Ne smemo pozabiti na pokojno Sonjo, ki je bila pri Sokolih. Vse tri sestre so ljubezen za šport so pridobile od maminega očeta Maksa Cotiča, ki je bil glavni in odgovorni urednik slovenskega dnevnika Edinost vse do leta 1927, ko se je preselil z družino v Maribor, tajnik političnega društva Edinost, odbornik Delavskega podpornega društva in ne nadzorni starosta, podstarosta, odbornik in namestnik Tržaškega Sokola.

Iz Ljubljane sta Sonja in mož prišla v Trst od tu pa v Eboli, kjer so se zbirali tisti, ki so se mislili izseliti v Južno Ameriko. Od tam sta se preselila v Nemčijo in končno odšla v Brazilijo. Kot je sama povedala je bila v tej državi druga emigracija, ki je trajala kar petinštirideset let. Dvakrat vdova se je po vabilu sester vrnila v Škedenj, kjer se je udomačila in preživelu lepo starost v rodnem kraju. Vključila se je v vaško dogajanje, pomagala v društву Ivan Grbec in, dokler je mogla, redno sodelovala in obiskovala vse preredite. Rada je živelna v Škedenju v hiši polni spominov na srečne pa tudi žalostne dogodke v zgodovini Lavrenčičevih in Cotičevih.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 14. marca 2013

MATILDA

Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 18.09 - Dolžina dneva 11.50 - Luna vzide ob 7.14 in zatone ob 21.21

Jutri, PETEK, 15. marca 2013

KLEMEN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinje C, zračni tlak 995,9 mb ustaljen, vlaga 75-odstotna, veter 7 km/h severnik, nebo oblačno, moreje rahlo razgiban, temperatura morja 10,6 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 16. marca 2013
Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Pizza della Borsa 12 - 040 367967, Ul. Mascagni 2 - 040 820002, Općine - Ple Monte Re 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Pizza della Borsa 12, Ul. Mascagni 2, Ul. Rossetti 33, Općine - Ple Monte Re 3/2 - 040 211001 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

MŠ

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33 - 040 633080.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.30, 20.00, 22.15
»Il grande e potente Oz«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 22.00 »Educazione siberiana«; 19.00 »Upside down«; 16.40, 19.20 »Il grande e potente Oz«; 16.20, 19.00, 21.40 »Il grande e potente Oz 3D«; 16.30, 21.30 »Il lato positivo«; 19.10 »Amiche da morire«; 16.30, 20.00, 22.15 »La frode«; 16.30, 20.00, 22.15 »Buongiorno papà«; 16.30, 19.50, 22.15 »Dead man down - Il sapore della vendetta«; 16.30, 21.40 »Sinister«.

FELLINI - 17.00, 20.30 »Ci vuole un gran fisico«; 18.40, 22.10 »Amiche da morire«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Il lato positivo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.20, 22.15 »La frode«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »La scelta barbara«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.30 »Ernest in Celestina«; 17.00, 19.40 »Mogočni Oz«; 18.05 »Mogočni Oz 3D«; 15.50 »Nesrečniki«; 16.35 »Podkupljeno mesto«; 18.55, 20.55 »Polnih 21«; 18.50, 21.00 »Prvo leto po poroki«; 16.40 »Razbijajo Ralph 3D«; 18.55, 21.10 »Tatica identitete«; 18.20, 20.30 »Umri pokončno: Dober dan za smrt«; 15.30, 20.40 »Za dežjem posije sonce«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30 »Il grande e potente Oz 3D«; 18.30, 20.20, 22.15 »Dead man down - Il sapore della vendetta«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Educazione siberiana«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Anna Karenina«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Buongiorno papà«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Il grande e potente Oz«; Dvorana 2: 17.30, 20.00, 22.00 »Buongiorno papà«; Dvorana 3: 17.15 »Il grande e potente Oz 3D«; 19.50 »Argo«; 22.10 »Educazione siberiana«; Dvorana 4: 17.45, 20.00, 22.10 »Dead man down - Il sapore della vendetta«; Dvorana 5: 17.30, 19.50, 22.10 »Il lato positivo - Silver linings playbook«.

KLEKLJARSKA SEKCIJA SKD Lipa iz Bazovice vabi na dvodnevni izlet v Rapallo in Genovo, ki bo 20. in 21. aprila. Podrobnejše informacije, program izleta in vpisovanje potekajo na sedežu društva v Bazovskem domu, vsak torek od 17.00 do 20.00. Toplo vabljeni, ne bo vam žal!

Izleti

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE organizira srečanje na Južnotiolskem s predstavniki krajevnega šolstva namenjeno učnemu in neučnemu osebju šol s slovenskim učnim jezikom v Gorici in Trstu 11. in 12. aprila; prijave po elektronski pošti na sledeči naslov: sss.gor@gmail.com. Okvirni program na spletni strani sindikata www.sindikat.it.

Šolske vesti

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL Trst - Ul. Ginnastica 72, sprejema vpise v otroške jasli za š.l. 2013/14 (pon. - pet. 8.00 - 16.00, tel. 040-573141, urad@djaski.it, www.djaski.it).

Mali oglasi

RESNA IN ZANESLJIVA GOSPA, z večletno izkušnjo, išče delo kot hišna pomočnica, tudi za likanje, 4-5 ur dnevno, v jutranjih urah. Tel.: 333-4970923.

ISČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

38-LETNI FANT z večletno izkušnjo v industrijskem področju, išče kakršnokoli resno zaposlitev, tudi v kmetijskem sektorju. Tel. št.: 040-200882 ali 328-1740877.

BOLNIČARKA s slovenskega Krasa išče delo za nego starejših oseb ali za varstvo otrok; tel. 00386-

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Osnovni abonmajski program

Burundanga
Jordi Galceran

režiserka:
Nenni Delmestre

15. marca ob 20.30 - reda A, F (premiera)
16. marca ob 20.30 - red B
17. marca ob 16.00 - red C
21. marca ob 20.30 - red T
22. marca ob 20.30 - red A, F
23. marca ob 20.30 - red B
24. marca ob 16.00 - red C
4. aprila ob 20.30 - red T
6. aprila ob 19.00 - red K
V Mali dvorani SSG

REZERVACIJA JE OBVEZNA
(prosim abonente, da najavijo morebitno odsotnost)
Vse predstave so opremljene z italijanskimi nadnapisi

Blagajna Slovenskega stalnega gledališča je odprta od ponedeljka do petka z urnikom 10-15 in uro in pol pred začetkom predstave.
Tel. št. 800214302 (brezplačna) ali 040 362542

RICMANJSKI TESEN 2013

v prireditveni dvorani nocoj, 14.3.2013, ob 20.30

komedija v tržaškem narečju
PACCHI D' AMERICA, VIRGOLA...
dramske skupine
PROPOSTE TEATRALI
režija Luciano Volpi

Toplo vabljeni!

žinske postavitve», ki jo bo vodila dr. Silvia Miclavez, članica vsedržavne organizacije »ACLI - Associazione Liberi Costellatori Italia«. Delavnica se bo vršila v soboto, 16. marca, od 9.30 do 18.30 v dvorani SKD Igo Gruden v Nabrežini št. 89. Za podrobnejše informacije in prijave lahko pokličete tel. 347-4437922 ali 334-7520208.

SOCIALNA SLUŽBA občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadružna La Quercia organizirata za predšolske in osnovnošolske otroke bivajoče v treh občinah, v soboto, 16. marca, od 15.00 do 18.00 dve delavnici: »Kreativni Okvirji« (otroci naj s seboj prinesejo svojo sliko) v Briščikih št. 77, v prostorih Krd Doma Briščiki, ter »Mobiles - obeski« (otroci naj prinejo prib. 1m dolgo vejo) v Naselju Sv. Mavra 124, v Sesljanu. Prost vstop.

SKD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo, 17. marca, ob prazniku svetega Jožefa na spomladanski sprehod v Ricmanje »Kje so tiste stezice?« zbirališče ob 11. uri pred Bazovskim domom. Kosilo iz nahrbtnika. Med potjo igre od ambot. V slučaju slabega vremena pochod odpade.

VISOKOŠOLSKI SKLAD S. TONČIČ v Trstu sklicuje redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 18. marca, na sedežu Sklada v Ul. Ginnastica 72 v Trstu, ob 19.00 v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju. Vljudno vabljeni člani, predstavniki javnih občil in vsi, ki jim je dejavnost Sklada pri srcu.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE vabi člane na redni občni zbor, ki bo v prvem sklicanju v torek, 19. marca, ob 18.30 in v drugem sklicanju v četrtek, 21. marca, ob 20.00, v društvenem sedežu v Babni hiši, Ricmanje 64.

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS sklicuje v sredo, 20. marca, ob 19.30 v prvem in ob 20.00 v drugem sklicanju, redni letni občni zbor, v prostorih Gregorčičeve dvorane v ulici Sv. Frančiška 20.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi na predavanje »Caregiver in oskrba težkega bolnika na domu« v četrtek, 21. marca, ob 17.30 v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8, v Trstu. Predaval bo dr. Gianluca Bottino, odgovorni za Hospice »Pineta del Carso« v Nabrežini.

FOTOVIDEO TRST80 obvešča, da zaključni večer Video natečaja Ota Hrovatin bo 29. marca, ne pa 22. marca, kot je bilo v programu.

ŠTUDIJSKI PSIHOLOŠKI CENTER vabi na predavanje dr. Ingrid Bersende, ki bo potekalo v petek, 22. marca, ob 17.30 in imata naslov Zdravo telo v veseljem človeku. Med predavanjem bo govor o dobrem počutju, pozitivnem odnosu s samim sabo, s svojim telesom in drugimi. Toplo vabljeni! Za morebitne dodatne informacije in obvezni vpis na brezplačno predavanje (glede na to, da je število mest omejeno): 320-7431637, bersendai@gmail.com ali www.psicologo.trieste.it/sl.

KD PRIMAVERA POMLAD vabi na delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje-spomladanski ekvinocij«, ki bo v soboto, 23. marca, od 15.00 do 19.00 ure v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini 89. Delavnico bo vodila psihologinja in psihoterapeutka dr. Lucia Lorenzi. Za podrobnejše informacije in prijave lahko pokličete tel. št. 347-4437922 ali 334-7520208.

SKD TABOR - OPĆINE vabi člane, priatelje in simpatizerje na 45. redni občni zbor, ki bo v malih dvorani Prosvetnega doma na Opčinah v nedeljo, 24. mar-

ca, ob 11. uri v prvem in v sredo, 27. marca, ob 20.30 v drugem sklicanju. **SKD F. PREŠEREN - BOLJUNEC** vabi vse odbornike in člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 25. marca, ob 19.30 v prvem, ob 20.30 v drugem sklicanju, v društveni dvorani občinskega gledališča v Boljuncu.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus vabi člane in prijatelje v torek, 26. marca, na redni občni zbor ob 16. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicanju na sedež, Ul. Mazzini 46, v Trstu.

LETNIKI 1968 POZOR! Vabljeni na skupno večerjo, ki bo v soboto, 6. aprila, v znani gostilni na Krasu. Informacije in prijave na tel.: 347-6849308 (Igor); 339-2241221 (Tamara); 347-0741740 (Ervin).

BIVŠI USLUŽBENCI »IRET« so vabljeni na skupno kosoilo, ki bo v soboto, 6. aprila, v gostilni v Trstu, Ul. Malaspina 4. Prijavite se do četrka, 4. aprila, po tel. št.: 040-820158 ali 339-3659198.

KRU.T - v soboto, 6. aprila, prihaja na društveni sedež Pika Rajnar, predavateljica AAMET, ki bo vodila 4-urno začetno praktično delavnico uporabe metode »EFT - tehnike doseganja čustvene svobode«. Delavnica je primerjiva za vsakogar, ki verjamemo, da mora obstajati način, s katerim si učinkovito lahko pomaga sam. Informacije in dodatne prijave na Kru.tu, Ul. Cicerone 8B, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

OB IZIDU nove pesniške zbirke »Sol na jezik« Marka Kravosa Založništvo tržaškega tiska vabi na aperitiv z avtorjem, v Tržaško knjigarno danes, 14. marca, ob 11. uri.

RICMANJSKI TESEN: danes, 14. marca, ob 20.30 v prireditveni dvorani komedia v tržaškem narečju »Pacchi d'America, virgola...«, dramski skupina Proposte teatrali, režija Luciano Volpi; 15. marca, ob 20.30 v galeriji Babna hiša »Čestitke, profesor!«, pogovor s pisateljem Borisom Pahorjem, vodi Mairim Cheber, glasbeni poklon Tamara Avdejchik; 17. marca, ob 15.00 na dvorišču hotela La Fontana (v primeru slabega vremena v Kulturnem domu) koncert PO Ricmanje, vodi Aljoša Tavčar; 19. marca, ob 20.30 v prireditveni dvorani nastopata ZMePZ Slavec - Slovenec, vodi Danijel Grbec in gledališka skupina KD Brce, Gabrovica pri Komnu s komedio »Mira Gavrana vse o ženskah«, režija Sergej Verč in Minu Kjuder.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo zadnja predstava Gledališkega vrtljaka, igra Jurček, na sprednu v nedeljo, 24. marca in 17. marca, kot doslej napovedano. Predstava bo kot vedno v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

RAZSTAVA SLAŠČIC IN DOMAČEGA

PECIVA ob mednarodnem dnevu žena v organizaciji SKD Primorec bo v nedeljo, 17. marca, ob 18. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Kuharski mojstri lahko dostavijo specialitete v Ljudski dom istega dne od 16. do 17. ure. Zaželjena je predhodna prijava v večernih urah na tel. št. +39040-214412 (gospa Zorka). Ob priliku bo od 16. do 18. ure potekalo včlanjevanje za l. 2013. S kulturno in glasbeno točko bodo večer začinili člani ansambla Domači zvoki (Tina, Stephanie in Tommy).

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV, Knjižnica Dušana Černeta in Mohorjeva založba Celovec vabijo v ponedeljek, 18. marca, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, ob 70-letnici spusta prvih »Primorskih padalcev«. Na sprednu bo predstavitev knjige vojaškega zgodovinarja Blaža Torkarja »Pričink odpor - ameriška obveščevalna služba na Slovenskem«. Poleg avtorja bosta o knjigi in o pomembni obletnici spregovorila zgodovinar Gorazd Bajc in časnikar Ivo Jevnikar. Začetek ob 20.30.

SKD VIGRED vabi v ponedeljek, 18. marca, v Štalci v Šempolaju ob 20. uri na kulturni večer ob mednarodnem dnevu žena. Sodelujejo Tatjana Malalan in Irene Pahor s kabaretno točko o ženskah in pevka Laura Budal ob spremljavi Račkota.

ZUPNIJA SV. JOŽEFA vabi vse njegove častilce na njegov praznik 19. marca v Ricmanje. Sv. maši bosta ob 11. uri in ob 17. uri. Ob 11. uri bo maševal tržaški škof, pel pa cerkveni pevski zbor iz Ricmanj, ob 17. uri pa bo pri maši, ki bo daroval domači župnik, pel MePZ Zveze cerkvenih pevskih zborov.

Odpri budi etnografski muzej, ki se nahaja na drugi strani vhoda v cerkev.

Toplo vabljeni!

OTROŠKE URICE v NŠK, Ul. Sv. Frančiška 20, ob 17. uri v četrtek, 21. marca, »Hiša čarovnic«. Pripravlja Biserka Cesar. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta!

RAZSTAVA ŽENSKI LIK dijakov 3.A in 3.B razreda nižje srednje šole S. Koseval ob Opčin ter 3.A in 3.B razreda nižje srednje šole F. Levstik - s Prosek na ogled v Prosvetnem domu na Opčinah do 23. marca, od ponedeljka do petka med 16. in 19. uro ter ob prireditvah.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO bo v petek, 15. marca, izročilo 26. Flajbanove nagrade in podpore ter 2. nagrado »Irena Srebotnjak«. Začetek ob 18. uri na sedežu v Ul. Mazzini 46 v Trstu.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO

MAČKOLJE vabi na predavanje prof. Draga Bajca »Matematika malo drugega« - v petek, 15. marca, ob 20.00 v prostorih Srenjske hiše v Mačkoljah.

ČLANSKI VEČER DRUŠTVA SKD SLOVENEC iz Boršča - Društvo SKD Slovenec vabi v soboto, 16. marca, ob 20. uri v prostorje Srenjske hiše v Boršču na članski večer v sklopu Dneva žena. Ob priliku bodo lahko člani društva poravnali članarino za leto 2013. Večer bodo popestrili fantje in dekleta skupine Rock'n'bndimi. Sledila bo družabnost. Toplo vabljeni.

PESEM MLADIH 2013: Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na revijo otroških in mladinskih pevskih zborov Pesem mladih 2013, na kateri bodo nastopili: v soboto, 16. marca, v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu ob 14. uri zbori, ki delujejo v okviru otroških vrtcev, ob 16. uri zbori, ki delujejo v okviru osnovnih šol, ob 18. uri zbori, ki delujejo v okviru nižjih in višjih srednjih šol; v nedeljo, 17. marca, v Športnem centru Zarja v Bazovici ob 16. uri in ob 18.30 zbori, ki delujejo v okviru društva v župniji.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi v nedeljo, 17. marca, ob 17. uri na ogled komedije »Zbeži od žene« v izvedbi PD Štandrež dramski odsek, režija Jože Hrovat. Toplo vabljeni.

ZSKD IN DIJAŠKI DOM S. KOSOVEL vabi na koncert Novomeškega simfoničnega orkestra v četrtek, 28. marca, ob 20. uri v Občinskem gledališču Giuseppe Verdi v Miljah.

FOTOVIDEO TS80 v sodelovanju s Kraškim pustom obvešča, da so na ogled do 29. marca v piceriji Veto na Opčinah najlepše fotografije Foto extempore 2013 Kraškega pusta. Zaprt ob torkih. Vabljeni!

ZSKD IN SLOVENSKI KLUB vabita na matinejo ob svetovnem dnevu poezije, ki bo letos posvečena Marku Krasovemu, v Ljudskem vrtu De Tommasini v Trstu v soboto, 23. marca, ob 10.30. Ob 11.00 bo na Ul. S. Francesco 20 Pomlad odprtih vrat - dan odprtih vrat slovenskih ustavov, ki tam delujejo: TK, NŠK, ZSKD, SKGZ, SPDT. Ogled prostorov, razstave, otroška urica v sodelovanju z ZTT, akcijske cene, glasbene točke in še marsikaj.

ZSKD vabi na niz koncertov Primorske poje 2013. Prosvetni dom na Opčinah v soboto, 23. marca, ob 20.30 - v sodelovanju z vzvodno - kraškimi društvi. Kulturni center Anton Ukmarić - Miro pri Domju v petek, 12. aprila, ob 20.30 - v sodelovanju z društvi dolinske občine. V društvenih prostorih KRD Dom Briščiki v Briščikih v nedeljo, 14. aprila, ob 17. uri - v sodelovanju s KRD Dom Briščiki. V Cerkvi sv. Florijana v Zavarhu v nedeljo, 28. aprila, ob 15.30 - v sodelovanju s Centrom za kulturne raziskave Bardo. V Cerkvi sv. Roka v Nabrežini v nedeljo, 28. aprila, ob 17. uri - v sodelovanju s ZKD Igo Gruden.

Prispevki

V spomin na najinega dragega Darjota Šegina darujeta Vlasta in Petra 50,00 evrov za ŠD Primorje. V spomin na Edija Kapuna darujeta Marta in Luciana v družinama 50,00 evrov za Godbeno društvo Prosek. V spomin na draga sosedo Albino Ferfolja vd. Milič daruje Rozeta 30,00 evrov za AŠK Kras. Ob obletnici smrti dragega Romana Štoka darujeta žena in hčerka 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu. V spomin na drago teto Elvijo Požar vd. Nadlišek darujejo nečaki Marcelo, Laura, Edi, Neva, Ana in Margaret 120,00 evrov za Dijaško matico. V spomin na Livija Albija darujejo Eda in Albino Sedmak 20,00 evrov, Elena in Pepi Vlačič 20,00 evrov, Laura in Livo 20,00 evrov, Angelo Slavec 20,00 evrov, Majda in Livo iz Lonjerja 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu. V spomin na dragega soseda Rado in Sonja v družinama 50,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu. V spomin na Livia Albija darujejo Eda in Albino Sedmak 20,00 evrov, Elena in Pepi Vlačič 20,00 evrov, Laura in Livo 20,00 evrov, Angelo Slavec 20,00 evrov, Majda in Livo iz Lonjerja 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu. V spomin na dragega sestra Mili, Attilio in Liviana z družino 100,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu. V spomin na najinega Darjota Šegina darujeta Vlasta in Petra 50,00 evrov za zbor Rdeča zvezda.

Sekcija VZPI-ANPI Prosek Kontovel

"Anton Ukmarić Miro"

se klanja spominu partizana

MUNDIJA.

Svojem iskreno sožalje.

Ob izgubi

STANKOTA RACMANA

izrekamo iskreno sožalje Vlasti, Nives in svojem.

Prijatelji iz Gročane in Peska

KAVA S KNJIGO - Tudi študenti in dijaki na pogovoru z Jolko Milič o prevajanju

»Medkulturna spletična«

Teorija in praksa prevajanja, dobi prevodi in vloga prevajalcev - to so teme, ki so bile v žarišču včerajšnje literarne matineje v Tržaški knjigarni. Gostja srečanja je bila Jolka Milič, prevajalka, ki je tujim bralcem približala dela Cirila Zlobca, Srečka Kosovela, Tomáša Šalamuna, Mile Kačič in drugih pomembnih slovenskih avtorjev. Prijeten klepet s prevajalko sta pred zelo številnim občinstvom, med katerim je bilo opaziti tudi študente tržaške, višemske in padovanske fakultete ter dijake trienija geometrske in trgovske šole Žiga Zois in dijake liceja F. Prešeren, povezovali Karin Marc Bratina in Polona Liberšar.

Prevajalki in vsestranski literatiki sta slavisti postavili kar nekaj zanimivih vprašanj, Miličeva pa je obudila spomin na nekaj svojih prevodov. Slišali smo, da je postala prevajalka v sili razmer in da ni klasična prevajalka, ki

bi prevajala vse. Prevoda pesmi Srečka Kosovela se je lotila, ker so vsi čakali na primerenega prevajalca, ki bi dobro obvladal italijanščino. V nadaljevanju je

Jolka Milič povedala marsikaj zanimivega o slovenski igralki in pesnici Mila Kačič, katere poezija je bila pogosto podcenjena in spregledana. Po mnenju Miličeve so Miline pesmi čustvene in preproste, žal pa je imela v življenu ta ustvarjalka tudi veliko smole, saj so priznanja, tako za igralski poklic kot za poezijo, prišla zelo pozno.

V nadaljevanju smo tudi slišali, da je prevajalec katere koli knjige tudi soavtor prevedenega dela. Še več. Medtem ko pisatelj samo piše, mora prevajalec poznati tudi malo kemije in fizike, je dejala Jolka Milič in pristavila, da je ona prevajalka prostega verza, saj se nerada spušča v vezane oblike. Gostja je tudi povedala, da je prevajalka postala iz ljubezni do poezije. Vendar te ljubezni ni občutila v mladosti. Poemijo je vzljubila veliko kasneje, saj pesmi, kot je poudarila Miličeva, ni dovolj brati, treba jih je tudi razumeti. Iz prijetnega klepeta smo lahko izluščili tudi, da je Jolka Milič medkulturna spletična in nikogaršnja superfrajerka. Voditeljica Polona Liberšar je ti dve oznaki izbrala za izhodišče včerajšnjega klepeta, iz katerega smo razumeli, da je Miličeva zelo odkrita literatka, ki pogosto s svojimi odkritimi ocenami koga tudi užali. »A s tem ne mislim nič slabega,« se je branila literatka in dodala, da njena odkritost ni stvar kak-

šne morale. Po naravi je namreč odkritosrčna in kritična, večkrat tudi omenja male prevajalske grehe, ki jih bolj ali manj ležerno in malce tudi površno delamo prav vsi.

Ob koncu srečanja je na vrsto prislo še občinstvo, ki je gostji zastavilo nekaj vprašanj. Eno od teh se je nanašalo na obliko in vsebino pesmi oz. čemu dati prednost. Po mnenju Miličeve bi pri rimanih pesmih morali dati prednost obliki, pri pesnjenju v prozni formi pa je prednost treba dati vsebinai. (sc)

ZKB odpoveduje današnje srečanje

ZKB obvešča cenejene člane, da radi tehničnih razlogov odpadeta dve območni srečanji: danes, 14. marca, v Narodnem domu in v četrtek, 21. marca, v Domu. Potrjeni pa sta srečanji v Nabrežini jutri ob 20. uri in v petek, 22. marca, ob 20. uri v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. Iz organizacijskih razlogov so člani naprošeni, da prijavijo udeležbo Uradu za člane in teritorij - tel. št. 040-2149278/263, v vaši podružnicni ali po elektronski pošti na naslov clanisoci@bcccarso.it.

SLOVENSKI KLUB
Peter Kovačič
Peršin o vlogi
slovenske Cerkve

Slovenski klub prireja JUTRI, 15. marca, srečanje s Petrom Kovačičem Peršinom, teologom, publicistom in pisateljem, Rožančevim nagrajencem za zbirkovo eseje Vrnitev k Itaki (2011). Leta 1969 je ustanovil in dolga leta vodil Revijo 2000, eno najbolj izzivalnih v povojni Sloveniji, izraz katoličanov, ki se niso strinjali ne s Titovim režimom ne s potjo, ki jo je ubrala uradna Cerkev, temveč so se borili za udejanjanje smernic Vatikanskega koncila.

Tokrat bo v Trstu Kovačič Peršin predstavljal svojo novo zbirkovo eseje, ki so deloma že izšli v Reviji 2000 in nosijo nadvise zgovoren naslov »Duh inkvizicije. Slovenski katolici med restavracijo in prenovou«. Čeprav sestavljajozbirkovo razprave, ki krijejo širši spekter tem, je jedro novega dela Kovačič Peršina analiza vloge Cerkve v slovenski zgodovini ter njenega sedanjega stanja. Avtorjeva ocena je v tem oziru dokaj kritična. Korenine sedanjosti segajo po njegovem mnenju v daljno leto 1848, ko je moral habsburška monarhija v boju proti revoluciji skleniti zavezništvo s Cerkvio in se sprizniti s tem, da ji je dopustila velik vpliv na družbo. Ta vpliv je v Sloveniji trajal vse do obdobja med prvo in drugo svetovno vojno ter privedel do razmaha tistega integrizma, ki je razklal katoličane in zaznamoval vojna leta s pojavom domobranstva.

Marginacija, na katero je bila obsojena v povojskih letih, je Cerkvi vila nov idealni zagon, predvsem z osebnostmi kot je bil npr. škof Grmič, ki se je dosledno boril za uveljavitev evangelijskih vrednot. Toda po osamosvojitvi Slovenije se je slovenska Cerkev spet zazrla v preteklost in zala na napačno pot. Žakaj in kako je do tega prišlo prišlo in kakšne posledice to ima, pa je glavna tema analize Kovačiča Peršina.

Z avtorjem se bo pogovarjal prof. Jože Pirjevec, srečanje pa bo v Narodnem domu ob 17.30.

DSI - Srečanje z Umetniki za Karitas

Likovniki premagujejo tudi duhovno revščino

Danes ne moremo govoriti o pravi lakoti, temveč o lakoti po sočutju, solidarnosti, ljubezni, a tudi po umetnosti. To je sodobna revščina: ko ljudje izgubijo službo, kot prvo se odpovejo umetnosti. Prav zato je treba na poti, ki jo je ubral strokovni svet Umetnikov za Karitas leta 1995, vztrajati. To je hvalevredna pobuda, s katero približajo dobrodelnost svetu umetnosti in izvzveni kot izraz širše solidarnosti in občutljivosti umetnikov.

Lani so od 13. do 17. avgusta že osemnajstič priredili na Sinjem vrhu, pri gospodu Hieronimu Vidmarju, slikarsko kolonijo Umetniki za Karitas. Gospa Jožica Ličen, duša in srce na pobude, je podčrtala, da se je v teh letih plodnega ustvarjanja zapisalo v kataloge kar 1191 imen slikarjev, ki so ustvarjali za dušo in za vse otroke, ki so potrebeni pomoci. Sama je vesela, da delo, ki nastane zaradi dobrote, odide v stanovanje in kdor stopi vanj, ve, da je prišel med dobre ljudi.

Prijeten večer v Društvu slovenskih izobražencev z organizatorko Jožico Ličen, uveljavljeno likovno kritičarko Anamarijo Stibili Šajn, ilustratorko Vesno Benedetič in slikarko ter restavrаторko sakralnih umetnin Miro Ličen Krmpotič je vodil Jurij Paljk. Vse omenjene arkerke poletne slikarske kolonije so poudarile najprej širokogrudnost in tenkočutnost likovnikov, ki so pripravljeni pomagati sočloveku in posmen druženja v nebeško lepem kraju, kjer si duša odpočije. V vsako umetnino dajo umetniki del sebe, poleg tega tudi darujejo svoj čas, pet dni na Sinjem vrhu. Pomembno pa je tudi to, da umetnik ve za cilj oziroma namen svojega ustvarjanja.

Mira Ličen Krmpotič je poudarila dejstvo, da se duhovno revščino občuti

tudi v šolah, kjer je likovna vzgoja okrnjena in da bi morali proti temu javno nastopati ter se truditi, da bi vsakdo imel dostop do umetnosti. Jurij Paljk je vmes posegel tudi s predsedkom glede Karitasa, ker vsi povežemo to organizacijo s cerkvijo. Obratno pa se na slikarski akademiji srečujejo likovniki ne glede na svojo narodno, politično in versko pripadnost. Kot je dejala Vesna Benedetič, je družba bila izredna, skupina se je zelo dobro ujela in se razumela. Sama verjamame v to, da kar delamo dobrega, se nam povrne. V debatu je posegla tudi ustvarjalka Milena Gregorčič, rekoč, da se »na Sinjem vrhu počutiš kot na samotnem otoku, od koder pa si ne želiš nikam pogebniti.«

Likovna kritičarka Anamarija Stibili Šajn je podčrtala visok umetniški nivo likovne akademije, saj strokovni svet skrbí za predloge umetnikov in izbere najbolj kvalitetne. Pravilnik namreč določa, da lahko sodelujejo le akademsko izobraženi ali kako drugače uveljavljeni umetniki. Poleg ustvarjanja pride na dan tudi podporni del kolonije, saj je četrtek dan opriprtih vrat, ko udeleženci prejšnjih kolonij, kot tudi ostali, ki so navezani na to pobudo, darujejo svoje izdelke, z izkuščkom prodaje slednjih pa pomagajo potrebnim otrokom.

Prodajne razstave se selijo iz kraja v kraj in nosijo sporočilo lepote in dobre. V osemnajstih letih se organizatorji lahko pochlajajo s 185 prodajnimi razstavami na 35 različnih lokacijah, s 1191 imeni avtorjev, zapisanih v katalogih, ki so davalci 1805 likovnih del. Med udeleženci pa je bilo 173 različnih avtorjev, od tega 38 iz tujine (met).

NSŠ SV. CIRILA IN METODA IN PODRUŽNICA NA KATINARI

Moja pesem je twoja pesem

Dijaki so se predstavili s pestrim sporedom pevskih, glasbenih in igranih točk

Nižja srednja šola sv. Cirila in Metoda in podružnica na Katinari sta letosno Prešernovo proslavo priredili v Marijinem domu pri Sv. Ivanu. Letos smo prireditev tudi naslovili in sicer Moja pesem je twoja pesem. Spored je bil zelo pester, saj smo pripravili raznolike točke. Prireditev se je začela s koralno izvedbo Zdravljice, sledil je recital 2.b razreda s Katinare (Gabriele, Martina, Leonardo, Mitja, Jan, Marta, Emil, Emily, Dan, Tihana, Kathrin, Ilea, Sara), ki je predstavil Uvod h krstu pri Savici. 2.a razred (Katinara) je poskrbel za glasbeno točko: Maja na klavirju, Andreja, Kathrin in Patrik (vsi s kitaro), Dimitri, Mattia, Monia in Sara na tolkalih so izvedli glasbeno podlaglo Pesmi od Lepe Vide. Tihana in Erik sta, poleg igranja, interpretirala tudi tekst. Za avtorsko melodijo je poskrbel prof. Aljoša Saksida. Ob tem so se izkazale plesalke Giorgia, Mateja, Špela, Martina, Paola, Katarina, Desire', Aurora, Nicole, Lucia in Sofia Sara. 3. razred Sv. Ivana je pravil recital iz knjige Prešeren DOC z naslovom Nekaj o Prešernu. Sledil je recital avtorskih poezij. Za glasbeno podlagbo so poskrbela: Vida, Ester, Iris, Danjel, Mitja, Raffaele, Martin. Brali so: Clara, Roberta, Desirée, Elisa, Giulia, Anna, Arianna, Nathalie, Nicole. Nato je sledil prizor Neprimerno branje, katerega avtorici in igralki sta Vida in Roberta. Šolska glasbena skupina, ki jo sestavljajo Marko, Raffaele, Ester in Martin, je zaigrala Zoisovo balado; za besedilo in glasbo je poskrbel Raffaele, za koreografijo in pevsko izvajanje pa Arianna, Iris in Desirée. Pester zaključek so pripravili učenci 3. razreda (sv. Ivan) s prirejeno Gremo mi po Beatlesovi Let it be z besedilom prof. Sanje Širec. Erik Ščuka je uredil in oblikoval vabilo in program prireditve.

2. razred, Sv. Ivan.

GLOSA

Slovenska Cerkev ne sprejema kritik

JOŽE PIRJEC

V nedeljo sem bil na Erzelju, v idilični gričevnati pokrajini, ki se razteza med Štanjelom in Ajdovščino. 8. marca 1943 so vas, katere prebivalstvo je sodelovalo s partizani, obkolile italijanske čete. Odrasle moške in ženske so fašisti odpeljali v taborišča, starce in otroke pa odgnali z doma ter naselje prisilno izpraznili. V zapuščene in izropane hiše so se domačini lahko vrnili šele po kapitulaciji 8. septembra 1943.

Na travmatični dogodek se Erzelci vsak leto spominjajo s slovesnostjo, na kateri seveda ne more manjkati priložnostni govor. Tukrat sem bil na vrsti jaz. Čeprav v zadnjih časih pogosto sodelujem na podobnih spominskih srečanjih in proslavah, moram reči, da sem vedno presunjen zaradi zvestobe, s katero naši ljudje gojijo spomin na trpljenje svojih staršev in dedov. Ti dogodki nimajo na sebi nič ritualnega in prisiljenega, saj jih po večini organizirajo lokalne skupnosti, ker so v sozvočju s prisutnim čustvovanjem prebivalstva. Mene potrjujejo v veri, da je bil upor slovenskega naroda v drugi svetovni vojni takšna prelomica v naši zgodovini, da ga ni mogoče spregledati ali celo omalovaževati, ker je zares pomenil novo poglavje v naši kolektivni zavesti.

V nastopih, ki jih imam na omenjenih prreditvah, govorim seveda o preteklosti, pa tudi o sedanjosti, pri čemer si ne morem kaj, da bi ne omenil materialne in moralne krize, v katero je zabredel naš narod. Pri razmišljaju o tem sem na Erzelju ožigosal tudi vlogo katoliške Cerkve, ki v desetletjih po osamosvojitvi med Slovenci ni znala gojiti čustev sprave in odpuščanja, temveč je pogrevala maščevalnost desničarskih sil, premaganih od zgodovine. Po sklepnu slovesnosti, na kateri ni manjkalo lepih partizanskih in domoljubnih pesmi, se mi je približal mlajši moški. Dejal je, da je tudi on profesor, ni pa povedal, kje natančno predava in kaj. Pač pa se je obregnil ob mojo omembo Cerkve, češ da sem ji a priori nasproten, tako zelo, da ne najdem dobre besede za naše primorske duhovnike pod fašizmom. Bil sem zaprapeden, kajti ne zavedam se, da bi v svojih knjigah in člankih zapisal kaj ne-

primerrega o ljudeh kot so bili Anton Ukmar, Virgil Šček in njuni sobratje. Nasproti, vedno sem visoko ocenil njihovo pogumno držo nasproti državi, lokalni hierarhiji in celo nasproti papežu, njihovo povezanost s trepcim ljudstvom, katerega vredni pastirji so bili. Take organizacije, kot je bil Zbor svečenikov sv. Pavla, kolikor vem, v vsej Evropi ni bilo. Zato se tudi že leta potegujem, da bi se ji primerno oddolžili s spomenikom. Na msg. Ukmarja, ki sem ga osebno poznal in obiskoval, imam poseben dragocen spomin tudi zaradi njegove pokončne drže po vojni. Kot znano, bi ga v Lanišču leta 1947 skoraj ubili, ker je na birmi zastopal med našim ljudstvom osovraženega škofa Antonia Santina. Kljub temu, da je bil hudo ranjen, se na sodni razpravi, ki je stekla na Reki, ni odpovedal resnici in je pogumno izpovedal svoje zadržano stališče do zgoraj omenjenega prelata. Ta se mu je maščeval tako, da ga je poslal v škedenjski ekzil.

Na to razmišljanje se je neizbežno cepila ugotovitev, koliko farizejskega klerikalizma je še v naši Cerkvi, ki preprosto ni pripravljena sprejeti nobene kritike na svoj rovaš. Tako zelo je prepričana v svoje poslanstvo, ki naj bi ji dajalo pravico, da vodi narod in mu vlada, da ne prenese nobenega pomisla ali opazke o pravilnosti svojega ravnanja. Medtem ko je drugie po svetu Cerkev zaradi svojih grehov postavljenha na zatožno klop in prisiljena, da se potrese s pepelom, pri nas še nisem slišal nikogar med vernimi, ki bi se vprašal, ali je bila pravilna politika, kakršno je ubrala njena hierarhija v letih po osamosvojitvi. Ker trdim, da ni bila, in pri tem navajam pohlep po oblasti in bogastvu, o katerem govorijo dejstva, sem avtomatično nasprotnik Cerkve. Če ne najdejo drugih argumentov, me obtožujejo, karor se je zgodilo na Erzelju, odklonilnega odnosa celo do naših Čedermacev.

P.S. Ni povsem točno, da med katoličani do sedaj še ni bilo kritičnega glasu. Dvignil ga je Peter Kovačič Peršin v knjigi Duh Inkvizicije: slovenski katolicizem med restavracijo in prenovo, o kateri bo tekla beseda jutri v Narodnem domu.

PREJELI SMO

Resnica in spoštovanje kot temelja verodostojnosti

Že nekaj dni sem se spraševal, ob drugih preglavicah, kdaj se bodo pojavili prvi primeri tipično volilnega kanibalizma tudi med strankami, ki se na deželne volitve predstavijo s slovenskimi kandidati. Včeraj mi je bilo jasno, da smo že tu, celo pred formalnim vlaganjem kandidatur, ki bo v vikendu. V svojem tiskovnem sporočilu je Stojan Spetič (deželnji tajnik SIK) ocenil, da je pod določnimi pogoji 21. in 22. aprila možno izvoliti dva do tri Slovence v deželni svet. Kandidatu SSK pripisuje gotovo izvolitev, Bog naj ga usluši, in je optimist glede slovenske kandidature DS na Goriškem. K edinemu (!) koristnemu glasu pa kliče zase, za novo nastalo listo »Levica«, v kateri strneta svoje vrste SKP in SIK. Prvo, kar potrebuje, so množični podpisi sploh zato, da vloži liste, drugič vabi k glasovanju za to listo, ki bo doseglja pravico do vstopa v Deželni svet le s celimi 4 (!) odstotki vseh glasov na deželni ravni. Tretjič kliče množičnemu oddajanju preferenc za oba slovenska kandidata na tržaški listi. Kaj naj rečem? Srečno.

Zal pa so dejstva in z njimi resnica števil nekoliko različni. Prvič: stranki SSK ni apriorno zagotovljeno uspeh. Kje pa! Res je, da volilni dogovor z DS slovenski stranki na osnovi zakonskega določila omogoča izvlečev deželnega svetnika že z dosežkom praga 1% glasov. Leta 2008 je to po-

menilo približno sedem tisoč glasov. Če vzamemo kot vzorec volilno udeležbo na nedavnih političnih volitvah za Poslansko zbornico, bi zato, da SSK doseže živiljenjski 1% prag, potrebovala preko 7600 glasov, kar je ogromno. Ingrojeva lista, v kateri so bili zbrani SKP, SIK in Di Pietro, je na teh volitvah zbrala na deželni ravni le nekaj čez 15.000 glasov oz. približno 2%. Zmanjšana ekipa (Di Pietrovi pristaši) bodo najbrž nastopali samostojno in morala kar podvajati rezultat. Kdo torej potrebuje in lahko bolje unovči »koristen glas«? Jaz bi rekel, da SSK.

Edini, ki jim ni treba skrbeti za prestop volilnega praga, so prijatelji Demokratske stranke. Tam imata slovenska kandidata na Tržaškem in na Goriškem prostot pot, da si v polnoma interni tekmi za preferenčne izborita mesto pod soncem. Tudi zaradi znanih sodnih afer oba slovenska kandidata na listah DS ne trptita prehude konkurenca. Slovenska skupnost kot edina izključno slovenska stranka pa ima konkrentno možnost, da edina avtonomno potrdi svojega zastopnika v Deželni svet. Za to potrebuje, bodimo jasni, da ponovno potrdi veliko število glasov, ki pa so resnično v našem dometu. SSK se bo zato 21. in 22. aprila predstavila s svojimi samostojnimi listami v vseh petih volilnih okrožjih od Trsta do Pordenona. Povsed kandidira ugledne Slovenke in Slovence, ki s

tem potrjujejo ne le razpoložljivost, ampak tudi konkretno podporo načelu samostojnega nastopanja za slovensko stvar.

Če SSK doseže 1% volilni prag bo potrdila enega deželnega svetnika ali svetnico. Nikjer ne piše, da bom to jaz in nepravično in nespoštljivo je do vseh ostalih uglednih kandidatov in kandidat, da si kdo privošči trditi obratno. Zato smo se pri SSK, tudi z mojim prepričanjim soglasjem, ponovno odločili, da enakovredno izpostavimo ugled in dostojanstvo prav vsakega kandidata in kandidatke, ki so v teh za politiko nevhaležnih časih zaupali slovenski stranki svoj obraz, ime in živiljenjske zgodbe ter izkušnje.

Toliko v odgovor Stojanu Spetiču z željo, da bo volilna kampanja, ki se uradno začne s prihodnjim tednom, v znamenju vzajemnega spoštovanja, resnice in konstruktivnega dialoga. Javnosti, tudi naše, ni primerno in tudi ni potrebno zavajati, niti ko gre za plemenite namene in cilje. Morda nas bo ta izkušnja naučila, da je postal skoraj že živiljenjsko nujno pomisliti na skupno politično nastopanje vseh Slovencev v FJk. Le tako bi z vso gotovostjo zbrali na deset tisoč glasov, kar bi privedlo do varne in predvsem samostojne izvolitve več predstavnikov, morda celo iz vseh treh pokrajin. A o tem kdaj dru-

Igor Gabrovec, deželnji svetnik SSK

VREME OB KONCU TEDNA

Še ena zimska epizoda

DARKO BRADASSI

Vse po pričakovanjih, bi lahko zapisali. Včerajšnji preobrat je bil na dlani že od preteklega tedna. Do sinoči je dalj časa prevladovalo vlažno in zmerno toplje ter občasno deževno atlantsko vreme, trenutno pa priteka proti nam od severa tudi mrzel arktični zrak. Nad Sredozemljem je nastalo globoko ciklonsko območje, pihali bodo močni severovzhodni vetrovi, pri nas močna burja, temperatura pa se bo občutno spuščala. Pojavlja se bodo tudi padavine, največ jih bo v vzhodnih in južnih predelih Slovenije, nekoliko manj pri nas, meja sneženja pa se bo spuščala. V Sloveniji bo povečini snežilo do nižin, pri nas pa bo lahko občasno snežilo v vzhodnih predelih Kraške planote.

Da se bo občutno povečala nestanovitost in da se dogaja nekaj pomembnega, je bilo razvidno že včeraj, ko so se ob prvih pronicanjih hladnejšega zraka v višinah v Tržaškem zalivu pojavljale tudi posamezne plohe in nevihte, ponekod je za krajši čas pada tudi toča. Zaradi zelo mrzlega višinskega zraka je možno, da se bodo posamezne plohe ali nevihte, povečini snežne, lahko pojavitve tudi danes dopoldne. Drugače bo šlo za občasne šibke do zmerne padavine – meja sneženja bo na 300 do 400 metrih, ki bodo pogosteje v jutranjih in dopoldanskih urah in ki bodo popoldne postopno slabele in ponehale. V vsakem primeru pa kaže na rahlo pozitivne temperature, zato je možno, da tudi kjer bo snežilo, se bo sneg povečini sproti talil.

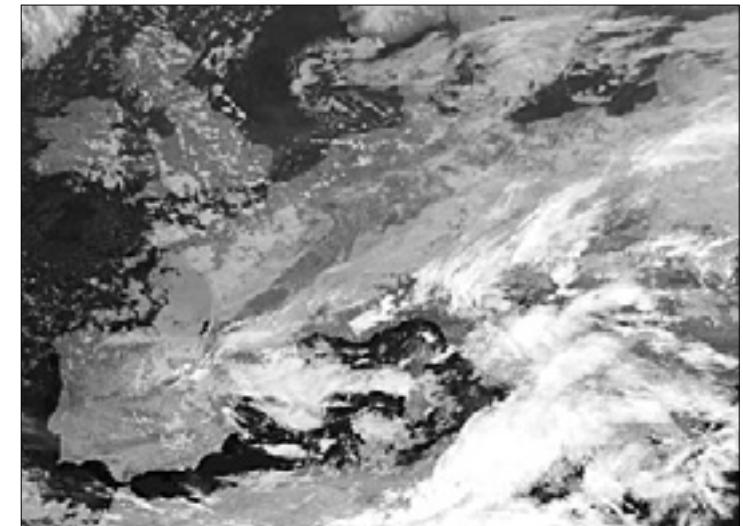
Občutek mraza se bo pri merjavi s preteklimi dnevi prehodno občutno povečal. Ozračje se bo v povprečju do nočejnjih ur ohladilo za kakih 8 stopinj Celzija glede na včerajšnje vrednosti, padec temperature pa se bo še nadaljeval jutri in v soboto. Danes tudi pričakujemo močno burjo, ki bo v sunkih v Tržaškem zalivu prehodno dosegla hitrost okrog 100 km/h, občutek zaradi nizkih temperatur in močne burje bo zato povsem zimski. V popoldanskih urah, ko se bo globok ciklon nad Sredozemljem oddaljeval od

nas, se bo vremenska slika umirjala in bodo padavine slabele. Zvečer in ponoči se že vsaj delno razjasnilo.

Jutri in v soboto bo prevladovalo precej jasno ali zmerno oblačno vreme, zlasti jutri bo še pihala zmerna burja, ki bo v soboto oslabela. Mraz bo zlasti v nočnih urah stopnjeval svoj pritisk in bo najobčutnejši v noči na soboto, ko se bo mrzel višinski zrak spustil v prizemlje in bomo razen ob morju povsod nameščeni temperature za več stopinj pod lediščem.

Že v nedeljo pa se začenja novo poglavje in se bo zaključila ta poslednja zimska epizoda. Nad zahodnim Sredozemljem se bo namreč poglabljala nova višinska dolina z vlažnim in toplejšim atlantskim zrakom, ki se bo počasi pomikala proti nam in bo za več dni vplivala na vremensko sliko. Že v nedeljo čez dan se bo oblačnost od zahoda postopno povečala in bo pritekal bolj vlažen zrak. Ponekod bodo možne prve rahle krajevne padavine. Zaradi še razmeroma nizkih prizemnih temperatur ne gre izključiti, da bo lahko še padla kakšna snežinka. V noči na ponedeljek, ko bodo padavine postopno zajele vse naše kraje, pa se bo meja sneženja postopno višala. V ponedeljek bo prevladovalo oblačno in deževno vreme.

Na slike: nad Sredozemljem je sinoč nastalo ciklonsko območje

SEŽANA

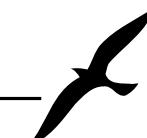
Pestra dejavnost organizacije borcev

SEŽANA- Združenje borcev za vrednote NOB Sežana že vrsto let uspešno sodeluje s sorodnimi organizacijami na mednarodnem področju in si prizadevajo za mirno sožitje ob meji.

»Poglobili smo sodelovanje s Pokrajinsko organizacijo ANPI-VZPI Trst kakor tudi z njihovimi sekcijami. Udeležujemo se proslav, ki so v organizaciji ANPI-VZPI Trst, njihovi predstavniki pa se udeležujejo naših proslav. Posebej velja pohvaliti krajevno borčevsko organizacijo Dutovlje, ki zgledno in samostojno sodeluje z nekatimi sekcijami tržaškega AMPI-VZPI. Tudi sodelovanje z ANPI iz Ogleja je na nivoju. V oktobru lani smo v Sežani organizirali sestanek s predstavniki VZPI Trsta in sekcijami iz Doline, Boljunca, Opčin, Proseka, Nabrežine, Repna in Ogleja, na katerem je sodeloval tudi predsednik komisije za mednarodne odnose pri Zvezni združenjih borcev NOB Slovenije tov. Štefan Cigoj. Zlato plaketo borčevske organizacije Slovenije je med drugim prejel tudi podpredsednik AMPI VZPI tržaške pokrajine Edvin Švab,« sta med drugim na nedavnem letnem članskem sestanku sežanske krajevne borčevske organizacije poudarila predsednik KO Damjan Hrovatin in predsednik združenja borcev Bojan Pahor.

Sicer pa je sežansko Območno združenje borcev za vrednote NOB pomemben dejavnik ohranjanja vrednot, pridobljenih med 2.sv.vojno. V svoje vrste so lani sprejeli 44 novih mlajših članov, ki niso bili udeleženci NOB, a so pripravljeni zavzemati se za varovanje in negovanje pridobitev in vrednot boja. Kljub težki finančni situaciji ostajajo naloge borčevske organizacije tudi v letosnjem letu enake kot v prejšnjih in obljubljajo, da jih bodo vse vestno izpeljali. Letosnjé jubilejno leto bodo ob številnih že tradicionalnih proslavah v vseh štirih občinah (Komen, Sežana, Divača in Hrpelje-Kozina) počastili še z osrednjo proslavo 14. septembra v Lipici v počastitev 70-letnic ustanovitve IX. Korpusa, prekomorskih brigad in Društva partizanskih učiteljev ter 66-letnico priključitve Primorske k matični domovini. Po proslavi v Štorjah in Dovcah bodo izpeljali proslave ob dnevu upora proti okupatorju, spominski dan Občine Divača na Kozjanah (18.5.), proslavo v Dolenji vasi (2.6.) ob spominu na nacistični teror, na Velikem Polju (16.6.) proslavo v spomin na narodno herojino Mihaela Škapin-Drino, v Pliskovici (6.7.) proslavo ob obletnici ustanovitve Kosovelove brigade, spominski dan Občine Hrpelje Kozina v Rodiku in na Artvih (21.7.), zaključili pa bodo (25.8.) s proslavo na Ocinci v spomin na prihod prvih partizanov na Kras.

Olga Knez

LJUBLJANA - Državljanska lista sinoči vstopila v koalicijo

Konec politične krize v Sloveniji

LJUBLJANA - Državljanska lista se je na včerajšnji seji sveta odločila za vstop v vladno koalicijo Alenku Bratušek, je povedal predsednik te stranke Gregor Virant. Kot je pojasnil, so se tako odločili,

ker so prepričani, da je treba »zavzeti rokave in začeti delati«. Za vstop v vlado je bilo 13 članov sveta, šest jih je bilo proti, trije pa so bili vzdržani. Virant je opozoril, da se že dva meseca ukvarjajo s politično krizo v državi, zdaj pa je čas, da začnejo delati. Seja sveta je ob Virantovi izjavi sicer še potekala.

Očitno je danes konec politične krize v naši državi, je po svetu PS dejala vodja PS in mandatarka Alenka Bratušek. Izrazila je veselje, da so s SD, DL in DeSUS v pogajanjih za novo koalicijo uspeli najti skupni imenovalec v dobro države. Dogovor o sodelovanju, ki ga je svet PS potrdil soglasno, naj bi stranke v DZ podpisale še sinoči. »Očitno je z današnjim dnem konec groženja, izsiljevanja in žalitev v naši državi in obljubljam, da se začenja obdobje sodelovanja, dogovarjanja in iskanja pozitivnih rešitev za vse naše državljanke in državljanje,« je dodala Bratušek.

Državljanska lista se je za vstop v vlado odločila kot zadnja od skorajšnjih koaličijskih partneric. Stranke PS, SD, DL in DeSUS so sicer še sinoči, ko smo po enajstih urah zapirali redakcijo, v državnem zboru podpisale koaličijsko pogodbo. Mandatarka Alenka Bratušek mora najkasneje danes v Državnem zboru predložiti listo kandidatov za ministre, o katerih utegnejo poslanci odločati že čez teden dni.

Kandidatov za ministre iz vrst DL Virant še ni razkrival. Kot je dejal, je tudi to v glavnem dorečeno, ampak razpravo so na sinočni seji še nadaljevali. Neuradno pa naj bi bil kandidat za ministra za infrastrukturo in prostor on sam, za ministra za notranje zadeve in javno upravo Andrejka Grlić, za pravosodnega ministra pa Senko Pličanič.

Virant je zagotovil, da ima stranka vse informacije v zvezi s potencialnimi kandidati tudi za finančnega ministra. Ta

kandidat namreč javnosti še ni znan. Kandidatov za minstre sicer včaraj ni namevala razkriti niti mandatarka, ampak bo s tem, kot je dejala, počakala do vložitve liste v DZ.

Po Virantovih besedah je ključno, da njihova odločitev izhaja iz zaupanja v mandatarko. Ena večjih težav v državi je namreč, kot pravi, nezaupanje. »Drug drugemu ne zaupamo. Stranke drugim strankam, državljeni državi, institucijam in sodiščem. DL pa želi izhajati iz zaupanja,« je pojasnil Virant. V pogajalskem procesu za vstop v vlado se je po njegovem mnenju

zgradilo zaupanje do mandatarke. Prepričani so, da prihajajoča vlada lahko dobro opravlja svoje delo.

Glasovanje na seji sveta sicer kaže, da stranka vendarle ni bila tako enotna glede vstopa v vlado. V zadnjem času je svoje pomislike izrazil zlasti podpredsednik DL Janez Šušteršič, ki je tudi večkrat že pojasnil, da je od razprave in argumentov odvisna njegova nadaljnja vloga v stranki.

Šušteršič izjave še ni dal, Virant pa njegove odločitve ni želel pojasnjevati. Dejal pa je, da si v DL zelo želijo, da bi Šušteršič ostal v stranki, tudi na mestu pod-

Alenka Bratušek

Gregor Virant

predsednika. Želijo si tudi, da bi sodeloval pri delu nove vlade, saj bodo »njegove sposobnosti, znanje in vse, kar ve, še kako potrebne državi v prihodnjih mesecih.«

Še vedno vztraja, zagotavlja, da morata Janaš in Janković zaradi poročila pro-

ZAGREB Policisti ustavili 36 tujcev

ZAGREB - Hrvaški policisti so v torek in včeraj ustavili skupno 39 tujcev, ki so mimo mejnih prehodov skušali vstopiti v Slovenijo, so včeraj sporočili iz primorsko-goranske policisce uprave na Reki. Kot so dodali, so prijeli državljane afriških in azijskih držav, ki so za azil zaprosili na Hrvaškem. V neposredni bližini hrvaško-slovenske meje, v gozdu pri kraju Male in Vele Mune, so v torek zgodaj zjutraj in popoldne prijeli po pet državljanov Afganistana in Malija, štiri Tunizijce ter državljana Słonokoščene obale in Mavretanije. Vseh 16 oseb so prepeljali na postajo obmejne policije v Rupi, kjer so ugotovili, da gre za prosilce za azil, ki so zapustili azilni dom.

Na reški avtobusni postaji so v torek zvečer odkrili še sedem prisilcev za azil iz Maroka, Sirije, Palestine in Alžirije. Na počivališču v Ravnem gori na avtocesti med Zagrebom in Reko pa so včeraj okoli 2. ure zjutraj prijeli 16 prisilcev za azil, ki so potovali z redno avtobusno linijo iz Zagreba proti Umagu. Med njimi je bilo deset državljanov Afganistana, dva iz Pakistana ter državljani Alžirije, Tunizije, Maroka in Eritreje, so še sporočili na spletni strani reške policije. Proti vsem so uvedli preiskavo zaradi kršitve hrvaškega zakona o azilu.

Postojna nagrjeta kot najboljša občina

BRDO PRI KRANJU - Ob zaključku konference Zlati kamen so bile sinoči na Brdu pri Kranju podeljene nagrade najboljšim občinam. Priznanje za razvojno najbolj prodorno slovensko občino je prejela Postojna, ki je s preprosto strategijo, dosledno izvedbo, opiranjem na lastne vire in vključevanjem zasebnih podjetnosti v teh zahtevnih časih lahko zgled tudi ostalim občinam. Strokovni svet, ki ga sestavlja desetčlanska strokovna žirija, je za podelitev nagrad zlati kamen poiskal najboljše prakse razvoja na lokalni ravni, pri čemer je pretresel kvalitativne in kvantitativne aspekte delovanja občin. Izbral je šest finalistov, in sicer občine Postojna, Tolmin, Lendava, Nova Gorica, Radovljica in Razkriže.

BRUSELJ - Srečanje Milanović - Barroso

Hrvaška računa na vstop v schengensko območje leta 2015

Hrvaški premier se je včeraj z Barrosom pogovarjal tudi o hrvaškem kandidatu za evropskega komisarja

ANSA

BRUSELJ - Hrvaška cilja na vstop v schengensko območje brez nadzora na notranjih mejah do konca leta 2015, je včeraj v Bruslju povedal hrvaški premier Zoran Milanović po srečanju s predsednikom Evropske komisije Josejem Manuelom Barrosom. »Eden naših prednostnih načrtov je, da čim prej vstopimo v schengen. To mora lahko storimo do konca ustavnega mandata moje vlade. To je političen cilj,« je dejal Milanović.

Hrvaški premier se je včeraj z Barrosom pogovarjal tudi o hrvaškem kandidatu za evropskega komisarja, vendar je bil glede vsebine pogovorov redkobeden, češ da podrobnosti morajo ostati zaupne. »Ne želim postavljati voza pred konja,« je dejal. »V javnosti se bolj ali manj upravičeno pojavlja eno ime, a o tem bosta odločila šef komisije in Evropski parlament,« je še pojasnil.

Kot edini kandidat za hrvaškega komisarja se omenja podpredsednik vlade Neven Mimica, ki bi lahko bil po neuradnih informacijah v komisiji pristopen za zaščito potrošnikov. Milanović je še povedal, da do hrvaških volitev v Evropski parlament, ki bodo do 14. aprila in na katerih bodo Hrvati izbrali 12 evropskih poslancev, evropski komisar ne bo tema, nato pa.

Ob tem je izpostavil, da volitev v Evropski parlament ne smejo sovpadati s kakšnimi drugimi volitvami, saj so to prve evropske volitve, ki so pomembne, čeprav se bo poslance izbralo samo za leto dni. Premier pričakuje, da bo udeležba na teh volitvah na Hrvaškem zagotovo manjša kot na volitvah v sabor ali na predsedniških volitvah; to se mu zdi tudi logično.

»Ljudem moramo pojasnjevati, kaj je Evropski parlament ... Odločanje ni enako kot v nacionalnih. Tega mnogi ljudje še vrsto let - ne da ne bodo razumeli, temveč jih ne bo zanimalo,« meni hrvaški premier in obljublja, da bodo Hrvate poskušali motivirati.

A problem so po Milanovičevih besedah teme. »V Evropskem parlamentu ne morete obljubljati strukturnih skladov in velikih projektov. Vnaprej je treba opozoriti volivce: kdor bo to počel, je prevarant,« je posvaril. Problem so po njegovih besedah tudi plače evropskih poslancev. Te po njegovem prepoznavanju namreč ne bi smele biti za vse enake, češ da so Hrvati, ki so evropski poslanci, še vedno rezidenti Hrvaške, torej bi morali prejemati hrvaško plačo in potne stroške.

»Nikoli nisem razumel, zakaj bi plača skandinavskega in bolgarskega evropskega poslanca moral biti enaka,« je pošudil. Na novinarsko pripombo, da vendar tako pač je, pa je odvrnil: »Da, to je zato, ker se je prej kradlo. A to ni izgovor.«

Hrvaški premier se je sicer z Barrosom pogovarjal tudi o dogovoru o Ljubljanski banki. Milanovičev odgovor na vprašanje, kako se je odzval šef komisije, je bil kratek: »Dobro, dobro. Tudi o tem sva se pogovarjala, a predvsem o končnem poročilu.« Gre za končno poročilo Evropske komisije o pripravljenosti Hrvaške na vstop v EU, ki ga bo komisar za širitev Štefan Füle 26. marca predstavl v Zagrebu. Milanovič pričakuje, da bo dobro. »Ta zgodba je končana, opravili smo svoj posel,« je pošudil. (STA)

ZAGREB - Na včerajšnji seji

Hrvaška vlada potrdila memorandum o LB

ZAGREB - Hrvaška vlada je na včerajšnji seji dokončno potrdila memorandum o Ljubljanski banke, ki sta ga v pondeljek na Mokričah podpisala premiera Hrvaške in Slovenije Zoran Milanović in Janez Janša.

Milanović je potrdil, da ima hrvaška vlada izdelan tudi načrt svojih dejavnosti na podlagi memoranduma. Podpredsednica hrvaške vlade in zunanjega ministrica Vesna Pusić je poudarila, da je včerajšnja odločitev hrvaške vlade sklepna faza sprejemanja in potrditve vseh dokumentov, ki so posledica dogovorov med Zagrebom in Ljubljano o LB. Spomnila je, da je memorandum sprejet na podlagi sklepa hrvaške vlade iz prejšnjega tedna. Na podlagi tega sklepa je premier Milanović 11. marca podpisal memorandum o soglasju med vladama Slovenije in Hrvaške o prenesenih deviznih vlogah Ljubljanske banke, v katerem državi soglašata, da bo vprašanje rešeno na osnovi priloge C nasledstvenega sporazuma, ki govori o finančnem premoženju in obveznostih nekdanje SFRJ.

Hrvaška vlada se je zavezala, da bo »zagotovila zaustavitev vseh sodnih postopkov«, ki sta jih v zvezi s prenesenimi deviznimi vlogami sprožili hrvaški Zagrebški banki in PBZ, slovenska vlada pa bo poskrbel za soglasje LB kot tožene stranke. »Poudarjam, da je formulacija iz memoranduma v skladu z 20. členom zakona o sklepovanju in izvrševanju mednarodnih pogodb. Tako na ustrezen način z današnjim sprejetjem zaključujemo tudi formalni del tistega postopka,« je povedala Pusićeva.

Hrvaški finančni strokovnjak Zdravko Rogić, ki se je pogajal skupaj s slovenskim kolegom Francetom Arharjem, je sicer v torek za TV Slovenija dejal, da bo Hrvaška držala besedo. »V vsakem primeru bomo našli rešitev. Tožba se ne bo obnovila,« je dejal Rogić. Dodal je, da ne najdejo rešitev, obstaja možnost, da bodo spor rešili po »normalni poti«, prek institucij. Med slednjimi je Rogić izpostavil arbitražo.

Slovenska vlada se je v memorandumu zavezala, da bo v državnem zboru čim prej sprožila postopek za ratifikacijo hrvaške pristopne pogodbe z EU s ciljem, da bi jo poslanci čim prej potrdili.

PLINSKI TERMINAL - Naravovarstveniki zatrjujejo, da v resnici ni izdal negativnega mnenja

Wwf: Predsednik FJK Tondo ni povedal resnice

TRST - Dežela Furlanija-Julijnska krajina formalno ni izdala negativnega mnenja glede gradnje plinskega terminala v Žavljah. Deželni odbor je v resnici v dokumentih, ki jih je posredoval v Rim, samo ponovil stališče Pristaniške oblasti, da bi gradnja terminala negativno vplivala na promet v tržaškem pristanišču, za katerega je predviden izrazit porast v prihodnjih letih.

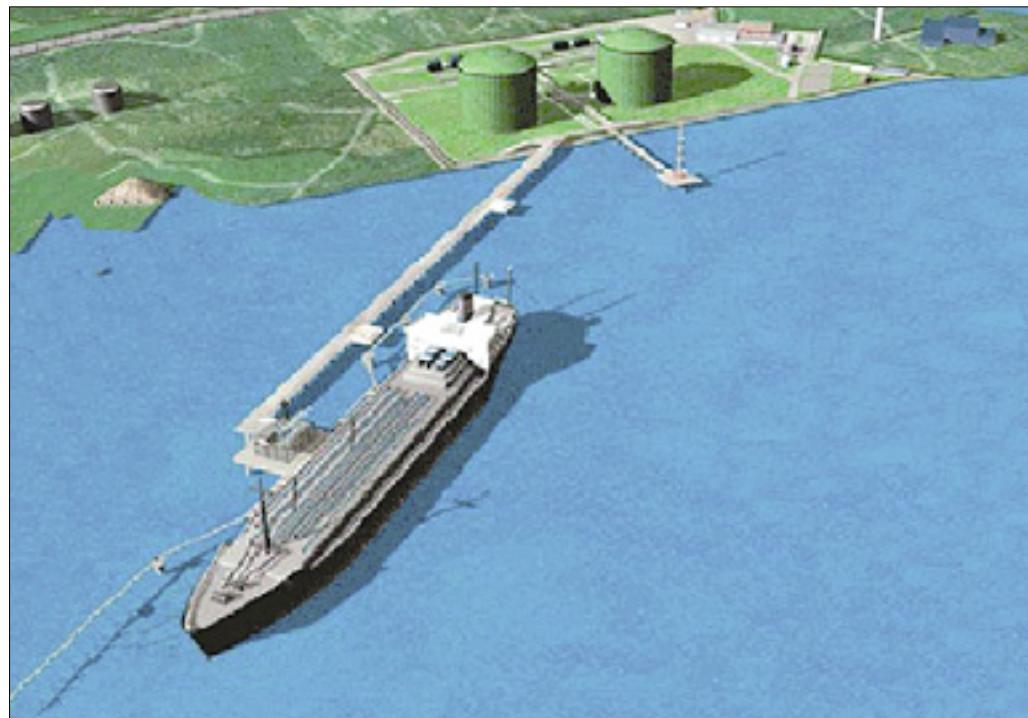
To je stališče deželne naravovarstvene organizacije WWF, ki je včeraj v bistvu povedala, da deželni predsednik Renzo Tondo ni povedal resnice. Še hujše, v volilne namene naj bi dal razumeti, da Dežela FJK nasprotuje gradnji uplinjevalnika. To ne drži, pravi WWF. Deželna vlada si je namreč dejansko umila roke in naprila vso odgovornost na ramena lokalne Pristaniške kapitanije, poudarjajo okoljevarstveniki, ki Tondu očitajo, da ni nikdar vzel v poštev stališč in študij WWF.

Organizacija WWF je torej včeraj ostro nastopila proti deželnemu odboru, ki je sredi prejšnjega tedna sprejel sklep glede terminala. Kot smo poročali, je Dežela FJK soglašala s stališčem Pristaniške oblasti, ki je že pred časom zatrdila, da bi gradnja terminala vplivala negativno na promet v pristanišču. Dežela je tako izdala dokument, ki se bo pridružil negativnim stališčem, ki so jih glede načrta družbe Gas Natural že posredovali vse občine tržaške pokrajine in Podkrajina Trst. Stališče deželne uprave bo prejelo ministrstvo za okolje in bo postalo sestavni del dokumentacije v okviru dodatne preiskave glede postopka za izdajo integriranega okoljskega dovoljenja AIA za gradnjo uplinjevalnika, za katerega je pristojno ministrstvo za gospodarski razvoj. Dodatno preiskavo je, kot znano, naročil minister za okolje Corrado Clinij na pritisk lokalnih uprav in drugih dejavnikov, ki nasprotujejo uplinjevalniku. Ko bo Clinijev ministrstvo zaključilo preiskavo, bo imelo zadnjo besedo ministrstvo za gospodarski razvoj, ki bo z Deželo FJK odločalo o dokončnem dovoljenju.

Naravovarstveniki so podrobno analizirali sklep deželnega odbora št. 352 iz dne 6 marca leta 2013. Sklep se nanaša na »oddatno preiskavo« ministra Clinija, pravi WWF, in samo »jemlje na znanje« dokument, ki ga je posredovala Pristaniška oblast ministrstvu za okolje 11. februarja letos v zvezi s posledicami, ki bi jih imela gradnja uplinjevalnika in plinovoda na dejavnost družbe SIOT. WWF poudarja, da je deželni odbor glede tega v sprejetem sklepu zapisal, da »je temeljnega pomena mnenje Pristaniške kapitanije, ki je odgovorna za varnost plovbe«. Dežela je kapitanijo že vprašala za mnenje, vendar ga ni nikdar prejela. Pristaniško poveljstvo je v bistvu edina ustanova, ki še ni izdala mnenja.

Deželna vlada je skratka vzel na znanje mnenje Pristaniške oblasti, svojega stališča pa ni obelodanila. WWF temu dodaja, da ni razumljivo, zakaj so v sklepu omenjeni »notranji deželni uradi«, medtem ko niso sploh upoštevali pripomb okoljevarstvenikov, ki so jih posredovali Deželi FJK 11. februarja.

A.G.

FINEST - Slovesno odprtje je bilo včeraj v glavnem mestu Tirani

Finančna družba Finest ima od včeraj sedež tudi v Albaniji

Tirana, glavno mesto Albanije

TIRANA - Finančna družba Dežela Furlanija-Julijnske krajine in Dežele Veneto Finest, ki je zadolžena za posle v tujini, je odprla urad v glavnem mestu Albanije Tirani.

Slovesno odprtje je bilo včeraj v okviru institucionalnega obiska delegacije iz dežele Furlanije-Julijnske krajine, udeležila pa sta se ga tudi albanski minister za ekonomijo Edmond Haxhinasto in italijanski veloposlanik v Tirani Massimo Gaiani.

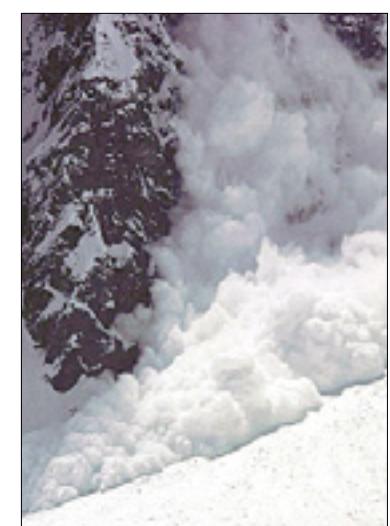
To je pomemben korak za družbo Finest, ki je vselej pomagala najboljšim podjetjem iz dežele FJK pri prodiranju na tuje trge, je na odprtju poudaril predsednik Finesta Renato Pujatti, odslej pa bo lahko to konkretno nadgradila z delovanjem stalnega urada v albanski prestolnici. Finest bo tako stalna opora za podjetja, ki nameravajo sodelovati z najboljšimi albanskimi družbami, je dodal Pujatti. Deželni odbornik Elio De Anna je ocenil, da je to kakovostni skok glede na krizo v Italiji, kjer je rast manjša od tiste v Albaniji. Večkrat se namreč zgodi, da se lahko podjetje s prodorom na drugi trg reši.

Odprtje urada ene izmed najpomembnejših italijanskih dežel dokazuje, da je Albania še vedno zanimiv trg za italijanske vlagatelje, je povedal minister Haxhinasto. Že včeraj sta namreč Dežela FJK in Finest sklenila dve pogodbi o sodelovanju z Italijansko-albansko trgovinsko zbornico in z albanskim Konfindustria. Poleg tega so že stekli pogovori s predstavniki najpomembnejših albanskih mest in z albanskim ministrom za turizem glede sodelovanja na več področjih, od živilskega do zdravstvenega in turističnega.

OPOZORILO GOZDARSKE SLUŽBE

Povečuje se nevarnost plazov

VIDEM - Deželno poveljstvo gozdarske službe v svojem sporočilu opozarja, da se nevarnost snežnih plazov na naši deželi polagoma zaostruje. Še včeraj je bila nevarnost na relativno nizki stopnji (2 na lestvici 5), začela pa je naraščati in je danes »izrazita«, kar pomeni stopnjo 3. Povečanje tveganja za plazove je povezano z napovedjo o poslabšanju vremena v prihodnjih dneh, ki bo zajelo ves alpski lok naše dežele. Možno je sneženje tudi v nižjih legah, opozorila o nevarnosti pa so namejena predvsem smučarjem, ki naj se izogibajo spustom izven začrtanih prog in omocjem, ki veljajo za plazovita.

ublox Italia S.p.A.

Išče sodelavce za naslednja področja v razvoju:

- Razvoj programske opreme
- Razvoj strojne opreme
- Nadzor, upravljanje proizvodnje
- Meritve, ugotavljanje skladnosti z mednarodnimi standardi

Za podrobnosti: www.u-blox.com/en/careers/jobs.html
Življienjepis in vlogo poslati na: fadm-team-sgonico@u-blox.com

V soboto festival prijateljstva

SEŽANA - V soboto, 16. marca, bo ob 20. uri v Kosovelovem domu v Sežani potekala tradicionalna prireditev z naslovom »Od vasi do vasi, kam so le oni odšli«. V bogatem kulturnem programu bodo nastopila partnerstva društva in zavodi z obe strani meje na Krasu, med njimi tudi KD Vigred Šempolaj, KRD - Dom Briščiki, ZMPZ Devin - Rdeča zvezda Salež in Devin, Amaterski športni krožek Kras Zgonik, KD Kraški dom Repentabor in Smučarski klub - planinski odsek Devin, Osrednja tema bo predstavitev problematike izseljevanja Primorcev v prvi polovici prejšnjega stoletja v Argentino. V programu bodo vtkani tudi delci vsebine diplomske naloge »Nevidni in pozabljeni« Mihe Zobca. Knjigo bo mogoče tudi dobiti. Vstop je prost - brezplačne vstopnice so na voljo pri blagajni Kosovelovega doma v Sežani. (OK)

Pohod po Ludvikovi učni poti

SEŽANA - Kraška podružnica društva za zdravje srca in ožilja Sežana vabi v soboto, 16. marca v Lipico, na srečanje članov in pohod. Zbor udeležencev bo ob 9.30 uri pred hotelom Maestoso. Pohod po Ludvikovi učni lipiški poti z ogledom naravnih znamenitosti se bo pričel ob 10. uri in zaključil ob 12. uri, nakar bo sledilo družabno srečanje s člani društva Severne Primorske, Istre, Posavja in Krasa. Vodja pohoda je Ludvik Husu (tel. 041 350 713). (OK)

V deželi FJK vedno več priseljencev

TRST - Pristojna deželna komisija Furlanije-Julijnske krajine je včeraj z večino glasov odobrila program za priseljeništvu za leto 2013, ki je osnova za uporabo denarja iz temu namenjenega specifičnega sklada. Med podatki iz programa izstopa dejstvo, da se je povečalo število tujcev. V deželi FJK je bilo namreč leta 2001 35 tisoč priseljencev na skupaj 1,18 milijona ljudi, se pravi 2,96 odstotka prebivalstva. Leta 2011 je bilo v FJK 98.900 priseljencev na 1,21 milijona ljudi, kar predstavlja 7,95 odstotka prebivalstva.

GORICA - Sledi Vanje Klanjščka iščejo tudi v mestnem središču

Forenziki oddelka RIS preiskali več stanovanj

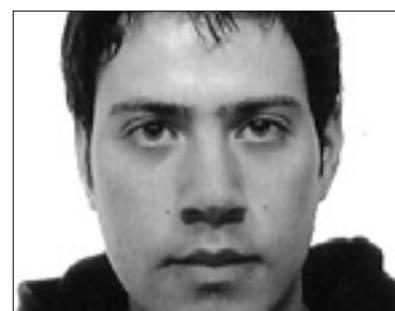

Preiskava izginotja mladega Ferdinand Klajnscka z Oslavja se nadaljuje. Goriško poveljstvo karabinjerjev, ki vodi preiskovalno delo, je za pomoč zaprosilo tudi forenzični oddelek karabinjerjev RIS (Raggruppamento investigazioni scientifiche) iz Parme. V Gorico, pravi kapetan goriških karabinjerjev Lorenzo Pella, je v ponedeljek popoldne prišla ekipa biološkega oddelka, ki je specializirana za iskanje sledi človeškega izvora, kot so tkivo, slišna in lasje.

»Forenziki so v prejšnjih dneh preiskali več stanovanj v goriškem mestnem središču. Na podlagi izsledkov temeljite preiskave, ki jo je koordiniral goriško javno tožilstvo in pri kateri so z goriškimi karabinjerji sodelovali tudi slovenski policisti, naj bi v omenjenih stanovanjih Ferdinand Klajnscek preživel zadnje ure pred izginotjem,« sporočajo s poveljstva karabinjerjev. Z analizo morebitno prisotnih bioloških snovi bodo forenziki lahko potrdili, če je 24-letni Ferdinand ali Vanja, kot mu pravijo domači, v noč med 20. in 21. januarjem res obiskal preiskana stanovanja. Mladenci se je odpeljal od doma z avtomobilom v nedeljo, 20. januarja. Večer je preživel v družbi prijateljev v enem izmed goriških lokalov, nato pa je izginil. Avtomobil, s katerim se je mladenič odpeljal, so našli v torek, 22. januarja, v Šempetu pri Gorici. Parkiran je bil nedaleč od šempetske bolnišnice. Karabinjerji so vozilo, ki je opremljeno z GPS napravo, podrobno pregledali. Preiskovalci so našli tudi mladeničev mobilni telefon in ugotovili, da je Ferdinand v noči z nedelje na ponedeljek poklical nekaj italijanskih in slovenskih telefonskih številk. Na goriškem tožilstvu so nato zaslišali več oseb, ki pogrešanca poznajo in ki bi lahko prispevale k razpletu.

Ferdinand Klanjsek je visok okoli 170 centimetrov, je srednje postave, ima srednje dolge kostanjeve lase in temno zelene oči. Na enem zapestju ima na notranji strani manjšo tetovajočo v obliki očesa s solzo. Ko je odšel od doma, je bil oblečen v temne kavbojke, plišasto majico črne barve s kapuco, na sebi je imel krajšo bundo črne barve, obut je bil v crne športne čevlje.

Upanja v Vanjino vrnitev niso izgubili niti njegovi sorodniki, prijatelji in znanci, ki so se v nedeljo zbrali na goriškem Travniku in se udeležili sprejava po mestnem središču. (Ale)

V februarju so pogrešanega Ferdinanda (levo) iskali vzdolž soških bregov in v reki Soči (desno), karabinjerjem so na pomoč sedaj priskočili tudi forenziki iz Parme (zgoraj)

GORICA - Mnogi upokojenci nimajo dostopa v internet

Spletni CUD: pomoč na občini

Čez deset dni bo mogoče tiskati potrdila tudi na občini, kjer bodo ljudem na voljo za to zadolženi uslužbenci - Potencialnih uporabnikov je na Goriškem 30.000

TRŽIČ - Prebivalstvo naraslo

Vsak peti Tržičan je danes tujec

Pol nasprotij in težav, a še vedno vitalen. Takšen je Tržič, kot ga prikazujejo zadnji demografski podatki, po katerih se je število prebivalcev mesta ladjevnic v minulem letu rahlo povisalo. Ob koncu leta 2012 je v občini bivalo nekaj manj kot 28.000 ljudi, točneje 27.903. Medtem ko populacija Trsta in Gorice upadata, so v Tržiču lani »pridobili« 200 občanov, zaslugo za to pa imajo še enkrat delavci iz drugih italijanskih dežel in predvsem iz tujih držav.

Število tujcev v Tržiču se je kljub gospodarski krizi, ki krči delovna mesta, začelo ponovno višati. Ob koncu lanskega leta je bilo tujih državljanov 4.872, torej 17,46 odstotka tržičkega prebivalstva, medtem ko jih je bilo 31. decembra leta 2011 4.486, kar je 16,2 odstotka prebivalstva. Odstotek priseljencev v Tržiču je celo višji kot v Pordenonu: v bistvu je skoraj vsak peti Tržičan priseljenec.

Leta 2010 in 2011 je bil saldo med izseljenci in priseljenci negativen, v letu 2012 pa se je trend obrnil. Lani se je v Tržič preselilo 1.616 ljudi, odšlo pa jih je 1.409. Hkrati se vedno več »avtohtonih« Tržičanov seli v Trst ali druge občine goriške pokrajine.

Množična prisotnost tujcev postavlja Tržič pred velike izzive in težave, saj integracija ni vedno enostaven postopek. Največ priseljencev prihaja iz Bangladeša: ob koncu leta 2011 jih je bilo 1556, ob koncu minulega leta pa 1706, kar pomeni 6,1 odstotka vseh prebivalcev. Na drugem mestu so Romuni, ki jih je skupno 685, sledijo pa priseljenci iz držav bivše Jugoslavije. Hrvatov je 387, Bosancev 382, Makedoncev 338, Srbov 138, državljanov Kosova pa 79. Slovenskih državljanov je skupno 39. Med najbolj zastopanimi državami so Albanija, iz katere prihaja 158 priseljencev, in Ukrajina: iz te države bivše Sovjetske zvezde prihaja 116 priseljencev. Levji delež ukrajinske skupnosti predstavljajo ženske, ki so v Tržiču zaposlene kot družinske negovalke.

Zadnji demografski podatki ne nazadnje kažejo, da postaja Tržič vedno bolj »delavsko« mesto. Gianpiero Fasola, občinski svetnik skupine CambiAmo Monfalcone, v zvezi s tem pravi, da gre za posledico razvojnega modela, ki je na tržičkem območju privilegiral industrijo in prevoze, ni pa bil pozoren do profesionalne rasti in storitev.

Državni zavod INPS izplačuje na območju goriške pokrajine 52.150 pokojnin. V okviru zakonsko predvidenih ukrepov za zmanjšanje stroškov in posodobitev poslovanja je pokojniški zavod odločil, da potrdil dohodkih CUD in obrazcev Obis M z letošnjim letom ne bo več posiljal upokojencem na dom. Občani si bodo omenjena potrdila in druge obrazce morali priskrbeti prek spletka, kar je mnoge upokojence vznemirilo. Marsikdo namreč ne razpolaga z računalnikom, tiskalnikom in internetno povezavo ali jih ne zna uporabljati, drugi ne morejo računati niti na slike, vnukе ali prijatelje, ki bi jim lahko pomagali. Pred okencem na sedežih zavoda INPS v Gorici in v Tržiču se zato v zadnjih časih pojavljajo dolge vrste upokojencev, ki prosijo za pojasnila, več dela pa imajo tudi na patronatih in sedežih sindikatov upokojencev.

»Mnogim občanom ustvarja ta novost velike težave, zato smo sklenili, da jim prisločimo na pomoč,« je povedal goriški župan Ettore Romoli, ki je včeraj z direktorjem goriškega zavoda INPS Giorgiom Primicerijem podpisal dogovor, ki predvideva ustanovitev službe za pomoč uporabnikom storitev zavoda INPS na občini. »Občinski uslužbenci bodo imeli dostop do naših arhivov in podatkovnih baz, kar jih bo omogočalo, da bodo pomagali občanom pri tiskanju potrdila CUD in številnih drugih obrazcev, ki jih ponujamo na spletu,« je povedal Primicerij, po katerem so podoben sporazum že podpisali z občinami Krmin, Gradež, Medeja, Škocjan, Starancan in Turjak, v kratkem pa ga bo tudi z občino Tržič.

Luigi Ferrara, ki je pri zavodu INPS odgovoren za stike z javnostmi, je pove-

Goriški sedež zavoda INPS BUMBACA

dal, da je potencialnih uporabnikov te storitve v naši pokrajini okrog 30.000. Ob tem so upokojencem in drugim uporabnikom na sedežih zavoda INPS na voljo samopoštne naprave za tiskanje potrdil (po potrebi jih bodo med postopkom sledili uslužbenci zavoda), občanom, ki so starejši on 85 let in so invalidi, pa bodo lahko potrdilo CUD dostavili na dom. Za CUD v papirnatih oblikah bodo lahko zaposlili tudi drugi občani, ki nimajo možnosti, da bi si potrdilo priskrbeli prek interneta, občine, patronata ali zavoda INPS. Za rezervacije sta na voljo zelena številka 800434320 (za tiste, ki kličejo s stacionarnega telefona) in številka 06164164 (za občane, ki uporabljajo mobilni telefon). (Ale)

GABRJE - V gosteh Beneško gledališče

Benečani imajo prav poseben smisel za humor

Polna dvorana na sedežu društva Skala v Gabrijah je v soboto pričakala gledališnike iz Beneške Slovenije, ki so na Goriško prišli gostovati s predstavo »Starost nas na straše«. To ni bilo prvič, da Beneško gledališče gostuje v gabskem kulturnem domu, saj se je v minulih letih že nekajkrat odzvalo vabilu društva Skala. Srečanje z Benečani pa je vedno prijetno in navdušuječe, saj gledalca predstave vselej spravi v dobro vojlo. V pristni narečni govorici, načinu nastopanja, pa tudi v smislu za humor imajo Benečani prav poseben dar, ki pri ostalih Slovencih mora ne pride toliko do izraza.

To so člani Beneškega gledališča dokazali tudi na sobotnem gostovanju v Gabrijah. Nekoliko drugačno, a zato nič manj sočno narečje ni

bilo ovira za razumevanje dolgih, zapletenih in z duhovito vsebino prepojenih dialogov med gosti doma za ostarele. Na dan so prišle svetle in temnejše plati človeških značajev, ki svoj naboj ohranljajo tudi v tretjem življenjskem obdobju. Zgodba se suče okrog ostarele gledališče igralke Mine, ki v domu preživila zadnja leta svojega razgibanega življenja. Nekdanja »zvezda« s prestižnih odrov še vedno gleda z viška na ostale goste doma in se sprva ne druži rada z njimi. Njena vzvišenost pa se polagoma razblini, saj sama pride do spoznanja, da le ni tako drugačna od navadnih »smrtnikov«.

Vlogo igralke Mine je odlično odigrala Anna Jussa, pa tudi drugi liki predstave so se sproščeno gibali na odru. Člani ansambla so se namreč

»Starost nas na straše« na sedežu društva Skala

FOTO ROBERT JUREN

dokaj dobro vživel vanje. Zanimiv je tudi podatek, da se je igra »Starost nas na straše« oblikovala v domačih logih, saj je nastala po zamisli neutrudne gledališke delavke Marine Cernetig, pri čemer ji je bila v veliko pomoč ravno Anna Jussa. Poleg Jussove pa so v vlogah nastopili še Bruna Chiuch, Graziela Tomasetig, Teresa Trusgnach, Maurizio Trusgnach in Lidia Zabrieszach.

Benečani so Gabrce prevzeli do takšne mere, da so iz dvorane odšli sproščeni in z nasmejanimi obrazci. Izrazili so obenem željo, da bi sodelovanje negovali in ga utrijevali. Goriška in Benečija nista oddaljeni, stiki med njima pa so žal preredki, kljub temu da obe območji razpolagata s solidno kulturno ustvarjalnostjo, ki je odlična podlaga za pospeševanje kulturnih izmenjav. (vip)

GORICA - Carlo Spartaco Capogreco o italijanskih taboričcih

Brez očiščenja

Dijaki v spremstvu učnega osebja Slovenskega višješolskega centra v Gorici so včeraj zbrano sledili izvajanjem, ki jih je posredoval izvedenec za konfinacije in taboričca, posejana po Apeninskem polotoku in Dalmaciji med drugo svetovno vojno. Na pobudo profesorice Marije Kostnapfel se je na poti iz Ljubljane na jug Italije ustavil v Gorici, kjer ga je novinar Ivo Jevnikar predstavil poslušalcem. Carlo Spartaco Capogreco, po stroki pediatrer, se že nekaj desetletij ukvarja z odkrivanjem dogajanj v italijanskih taboričcih, z njihovo ustanovitvijo, razvrščenostjo, lokacijo, življenjskim režimom, sestavo deportiranec, mrtvimi ... O tem je napisal knjigo, ki jo je predstavil pred nekaj leti v Gabrijah, kjer ima prijateljske vezi s člani društva Skala, še

Capogreco (zgoraj) in dijaki BUMBACA

posebej z Bernardom Floreninom. Knjige so lani v Ljubljani objavili v slovenskem prevodu, predstavljena pa je bila tudi v Gorici.

Konfinacija je bila do začetka vojne namenjena italijanskim državljanom, med vojno pa skupaj s taboričci predvsem jugoslovanskim. Manjšine Slovenskega in Hrvatskega Primorja so zapirali pred vojno in med njo. Za razliko od nekaterih nacističnih ni šlo v Italiji za uničevalna taboričca v smislu Auschwitza, se pravi na Apeninskem polotoku niso serijsko ubijali; kar pa sploh ne pomeni, da niso zajeti umirali: zaradi lakote, bolezni, ničelne oskrbe, prepričanja vremenjskim težavam ...

Miselni kalupi navajajo italijansko prebivalstvo na povezovanje taborič z Judi, v resnici je Italija izvajala pravi program nad Jugoslovani: Sloveni, Hrvati, Črnoorci. Ni upoštevala mednarodnega prava glede obiskov Rdečega križa pod pretvezo, da niso bili taboričniki in taboričnice, vključno z otroki, tuji državljanji. Primorci že prej, Notranjci, Dolenjci, Belokranjčani pa so po zasedbi postali prebivalci 92. Italijanske province, za katere mednarodni RK ni imel pravice posredovati, Jugoslovanska kraljevina pa za ostale ni več veljala kot državna tvorba. Sicer pa so bila taboričca v Italiji za Jugoslovane zunaj vsakega pravnega reda, saj ni Italija Jugoslaviji nikoli napovedala vojne: poslala je vojsko in zasedla ozemlje do stika z nemško vojsko.

Med številnimi režimi, ki so veljali za priprite, je veljala za konfiniranec tudi možnost izpusta pod pogojem, da so podpisali izjavo o podreditvi fašističnemu režimu. Predavatelj je navedel, kako se je na takšno možnost odzval Sandro Pertini, kasnejši državni predsednik. Mi pa vemo iz knjige »Tigrova sled«, kakšna je bila drža Dorčeta Sardoča, Tigrovca in obsojenca na Prvem Tržaškem procesu.

Med izvajanjem so nekateri dijaki postavili nekaj vprašanj, prav tako na koncu. Slutti je bilo, da so izoblikovali vprašanja, ker so pred tremi tedni poslušali vzopredno predavanje Božidarja Jezernika iz Ljubljane. Capogreco je pojasnil ključ zanimanja za zgodovinsko dogajanje: obstaja nekakšno pravilo, da se ljudem prebuja zanimanje po bližnjo štirih desetletjih. V Sloveniji so raziskave o italijanskih taboričcih potekale v prvem povojnem obdobju, nato je napor zamrli. Italija pa ni nikoli opravila svojega »očiščenja«. Plahe raziskave so se pričele pred dvema desetletjema. In še: posnetek z italijanskimi vojaki, ki streljajo slovenske civiliste, v podnapisu pa piše prav obratno, ni edina propagandistična sleparija. Celo pod znamenjem posnetkom slovenskega »okostnjaka z Rabo« je v nekaterih publikacijah zapisano, da gre za nacistično taborišče v Auschwitzu (sic!). (ar)

GORICA - »Rdeče nasilje« Milka Mikola

Zgodovina ni enkrat za vselej napisana

Renato Podbersič ml. in Milko Mikola v goriški galeriji

BUMBACA

Zgodovinar in eden najboljših poznavalcev povojnega dogajanja v Sloveniji, Milko Mikola, je v ponedeljek v Galeriji Ars na Travniku predstavil goriški javnosti monografijo »Rdeče nasilje«, ki velja za sintezo njegovega življenjskega dela. Knjiga je izšla konec prejšnjega leta v redni zbirki Celjske Mohorjeve družbe; kulturni večer je ta organizirala v sodelovanju s sestrsko Goriško Mohorjevo družbo.

Gre za zgodovinsko studijo s celovitim pregledom nasilja, ki ga je komunistična oblast v Sloveniji po letu 1945 izvajala nad svojimi nasprotniki. V njej avtor obravnava najhujše kršitve temeljnih človekovih pravic in svoboščin, kot so množični izvensodni poboji, koncentracijska in delovna taborišča za nasprotnike režima, množični izgoni prebivalstva, nasilne razlastvitve, politični procesi proti t.i. notranjim sovražnikom, zatiranje vere itd. O vsem tem in še drugem je spregovoril avtor, ki je tudi postregel s številnimi podatki.

Mikola je človek, ki z dokumenti ne samo dela, ampak jih tudi raziskuje in opisuje; je človek z neverjetno bogatim strokovnim znanjem, ki ga je pridobil z izkušnjami; in je tudi človek, ki je pregledal ogromno dokumentov, je avtorju uvedoma dejal Renato Podbersič ml., ki se je na goriškem večeru pogovarjal z gostom. Leta 2005 je Mikola postal prvi vodja novoustanovljenega Sektorja za popravo kričnic na slovenskem ministrstvu za pravosudje. Spomladi 2008 se je omenjeni sektor preimenoval v Študijski center za narodno spravo; prvi v.d. centra je bil ravno Mikola. Odkar je upokojen, se posveča pisjanju. Knjiga, ki je napisana po strogih znanstvenih kriterijih in je obenem zelo berljiva - kot je bilo poudarjeno -, je izšla v nakladi 4.500 izvodov, kar 3.500 pa jih je že šlo v roke naročnikov.

»Prvi v Sloveniji sem se loteval najbolj delikatnih tem,« je dejal Mikola, ki trdi, da pred njim ni nihče pisal in niti govoril o že omenjenih koncentracijskih taboriščih. Totalitarni sistem ni bil ves čas enak, prav tako ne represija, je obrazložil. Najhujše je bilo v letih 1945-1950, ko je bil politični sistem v Jugoslaviji najtrši stalinizem v Evropi. V Sloveniji so se tedaj dogajali množični izvensodni poboji, koncentracijska in delovna taborišča, množične nasilne razlastvitve premoženja, množični sodni procesi, izgoni prebivalstva itd.

Z odzvi na knjigo Mikola nima slabih izkušenj, saj se je vedno držal tega, da je vse, kar napiše, utemeljeno na arhivskih dokumentih pristojnih oblasti. Ni res, da je zgodovina enkrat za vselej napisana, je zato zgodovinar. »Vsaka generacija jo mora napisati na novo,« z novimi viri se lahko dopolni ali tudi bistveno spremeni. Isto velja tudi za medvojno in povojno ter vso novejšo zgodovino: »Povsem normalno je, da se zamolčane teme odpirajo, da se o njih spregorovi. Kdor se s tem ne strinja, ima seveda pravico, da z argumenti to ovriže.«

ŠTANDREŽ

Jože Pirjevec nocoj o prvi svetovni vojni

Nocoj ob 20. uri bo v domu Andreja Budala v Štandrežu prvo srečanje z zgodovino Slovencev. Na pobudo ZSKD, kulturnega društva Oton Župančič in SKGZ bo v goste prišel Jože Pirjevec, odlični poznavalec preteklosti slovenskega naroda in priljubljeni pripovedovalec njenih manj znanih plati. V Štandrežu bo drevi predaval o prvi svetovni vojni in njenih posledicah v po-

litični, kulturni in gospodarski izkušnji slovenskega naroda.

Drugi debatni večer bo v petek, 22. marca, ob 20. uri, ko bo govor o drugi svetovni vojni in o razkolu med »belimi« in »rdečimi«. Zaključno srečanje s Pirjevcem pa bo v petek, 5. aprila, ob 20. uri, ko bo predavatelj popeljal občinstvo v povojska leta v Jugoslaviji, zamejstvu in zdolomstvu. Gre torej za tematska predavanja, ki obravnavajo razburljiva poglavja slovenske preteklosti; primerne so za vsakogar, ki ga zanima strokovno utemeljen in hkrati kritičen vpogled v zgodovinsko dogajanje.

NOVA GORICA - Drago Podobnik ponoči razrešen

»Blitzkrieg« v Hitu

Novi predsednik Hitove uprave Dimitrij Piciga je včeraj že prevzel posle »Razrešitev po naročilu, žalitev za celotno upravo,« je Podobnikov komentar

Nadzorni svet Hita je v noči iz torka na včerajšnji dan po več kot 12-urni seji razrešil predsednika Hitove uprave Draga Podobnika ter člena uprave Uroša Krasosa in Stojana Pliberška. Na Podobnikovo mesto je bil za obdobje šestih mesecev imenovan Dimitrij Piciga. Primopredaja poslov je potekala že včeraj.

Razrešitev je predlagal novi član nadzornega sveta, Boris Tomašič, ki je bil na to funkcijo s strani vlade imenovan šele pred tednom dni in se je seje nadzornega sveta Hita potemtakem udeležil šele prvič. »Podobnika in oba člana uprave je nadzorni svet razrešil zaradi hujše kritive obveznosti in zradi nesposobnosti vodenja poslov. Razlog nesposobnosti vodenja poslov je utemeljen zaradi velikih odmikov v januarju in februarju realiziranih poslovnih rezultatov od planiranih v 2013, samo letos skoraj 20 odstotkov pod planom. Ob dejstvu, da je bil sprejeti plan 2012 že drastično znižan z rebalsansom, je enormna izguba v letu 2012 res velika,« je po seji povedal Tomašič, ki je dotedanjemu vodstvu Hita očital tudi slabo upravljanje odvisnih družb, še posebej Hitove Alpinee, pa tudi neusklašnjost delovanja uprave in težave pri sledovanju z poslovenimi.

O razrešitvi so pravzaprav odločali le trije od šestih članov nadzornega sveta: predstavnika zaposlenih Karlo Korče in Sergej Čujec ter Tomašič. Sejo sta pred odločanjem o zamenjavi protestno zapustila Marino Furjan, predstavnik lokalnih skupnosti, in predsednik nadzornega sveta Andrej Cetinski. Šestega člana nadzorni svet Hita trenutno nima, saj kapitalska družba po lanskem odstopu Gorazda Podbevska še ni imenovala novega člana. Na vprašanje, ali se je v takoj kratkem času od svojega imenovanja v nadzorni svet Hita uspel podrobno seznaniti s poslovanjem te družbe, da je potem lahko podal predlog o razrešitvi vodstva, je Tomašič odgovoril: »Nisem se uspel o vsem poslovanju informirati. Dejstvo pa je, da je družba v zelo slabih kondicijah, da jí grozi insolventnost in da je treba ukrepati takoj. Odgovori uprave, ki smo jih imeli o Hitu Alpinee, danes niso prepričali. Skrbi me, da ni bilo že pre bolj odločnih ukrepov. Enostavno je bilo treba razrešiti ta vozel, preden bo imela družba resnejši problem. Če bi čakali še mesec ali dva, bi bile posledice zelo hude.«

»Moja vloga in vloga šestmesečnega mandata je izvesti razpis za novo, polno-

D. Piciga BUMBACA

D. Podobnik K.M.

pravno, vsaj tričlansko upravo Hita s polnim mandatom,« je takoj po seji dejal Piciga, ki je v Novo Gorico prispeval še isti večer, ko se je odločalo o razrešitvi stare uprave. Konkretnih imen še nima, je povedal in pojasnil, da se je s

Hitom seznanil večinoma iz »papirjev« in medijev. Novinarje je včeraj zanimalo tudi, ali se je seznanil tudi s tem, da koliko so prihodki v zadnjem obdobju padli konkurenčnim igralcicam čez mejo glede na to, da se sedaj že bivšemu vodstvu očita prevelik, 20-odstotni padec. »Le delno sem se seznanil s tem,« je bil odgovor.

Piciga, ki je bil nazadnje zaposlen na Kompassu, še prej pa na Slovenski turistični organizaciji, ima za seboj 17-letno menedžersko kariero v turizmu, v igralništvu pa nima delovnih izkušenj. O novem delovnem mestu je povedal, da se zaveda, da ga čaka velik izšiv, »eden največjih v Sloveniji za vsakega turističnega menedžerja.« »Moja vloga ni sanacijski program, temveč izvedba razpisa za polnopravno upravo. Danes se o sanacijskem programu nismo pogovarjali,« je še dodal.

Takšna razrešitev je žalitev za celotno upravo, ne le zame,« je izjavil Podobnik. »Osebno in tudi v imenu uprave se ne morem strinjati s takimi razlogi, ker smo celoten mandat delali zakonito, zavzeto, kar se vidi tudi iz rezultatov. Za to obdobje rezultati kažejo, da smo delali bolje od konkurence, da smo pridobivali na tržnem deležu in da smo izboljšali poslovanje, kakršnega smo prevzeli. Hit sem leta 2009 sprejel v situaciji, ko je bila izguba 48 milijonov evrov, družba je bila tik pred sesanjem. Kar pa je še huje: zaposlenim se je lagalo o tem, kakšno je stanje v Hitu. Z ukrepi, ki smo jih v 2011 izvajali, smo prišli na pozitivno poslovanje plus en milijon evrov. Kakšna bo izguba na papirju, ne vem, vsekakor zapuščamo družbo kot uprava v boljšem stanju, kot smo jo prejeli, kljub temu da se situacija na trgu slabša,« je poudaril Podobnik. Na namige o tem, da gre za politično razrešitev, pa je odvrnil: »Ne poznam, kako je kdo politično orientiran. Mislim, da je bila to razrešitev po naročilu, glede na hitrost, kateri smo bili priča. Po nekih ocenah je v Sloveniji šest milijard državnega premoženja, ki ga je treba dati v promet. Najbrž je to dovolj mamiljiv vzvod. Hit je sestavni del te zgodbe. Morda je to razlog za te hitre reakcije.«

Katja Munih

TRŽIČ - Demokratska stranka

»Togost zakona ovira razvoj pristanišča«

Tržiška Demokratska stranka poziva ustavne teritorija, naj se odločno zavzamejo za razvoj tržiškega pristanišča. »Negibnost bo privedla do hudih zamud, ki bodo še bolj ovirale razvoj našega območja in preprečile, da bi postal konkurenčen,« pravi Paolo Frisenna, občinski tajnik Demokratske stranke, ki je izdala »Belo knjigo o tržiškem pristanišču«, v kateri je strankin forum za ekonomijo in delo analiziral zgodovino, sedanje stanje in zakone, ki učinkujejo na razvoj pristanišča. »Njegove težave so povezane tudi z deželnim zakonom št. 12 iz leta 2012, ki ni upošteval predlogov in kritik,« podpira Frisenna, po katerem je zakon preveč omejujoč.

»Pristanišče je edina priložnost za diverzifikacijo tržiškega gospodarstva,« je prepričan tržiški podžupan in kandidat Demokratske stranke za de-

želni svet Furlanije-Julijanske krajine Omar Greco, ki izpostavlja, da težave pristanišča niso odvisne le od gospodarske krize, ampak tudi od tehničnih in infrastrukturnih ovir. »Dostop do morja je za naše mesto ključnega pomena. To je bil namreč razlog za investicije velikih podjetij, kot so Mangiarotti, Cimolai in Montecarlo Yacht,« pravi Greco, ki priznava, da je bil v deželnem zakonu št. 12/2012 vložen trud, kljub temu pa ni obrodil nobenega sadu. »Slovenska načela zakona so sprejemljiva, ni pa pravilno, da le-ta nadomešča pristaniški odbor, ki je zakonsko predviden od leta 1994 in ima možnost odločanja, s posvetovalnim telesom, ki nima nikakršnega vpliva. Pristanišče tako usmerja izključno pristojno deželno odborništvo, mesto pa ne more imeti le obrobne vloge,« je prepričan Omar Greco, ki bo v primeru izvolitve zahteval spremembo zakona.

Za mladeniča usodno trčenje z avtobusom

V Vrtovinu v ajdovski občini sta včeraj okoli 15. uri trčila avtobus in osebno vozilo. Za 19-letnega voznika avtomobila je bilo trčenje usodno. Hud poškodovan je ostal ukleščen v vozilu, iz katerega so ga izvlekli gasilci, a je na kraju nesreča podlegel poškodbam. Po prvih ugottovitvah se je nesreča zgodila, ko je 19-letnik, ki je peljal iz Sela proti Vrtovinu, v desnem ostrem ovinku zapeljal na nasprotni pas in trčil v nasproti vozeci avtobus. Potniki, ki so bili na avtobusu, niso bili poškodovani.

Glasnik miru OZN v Gorici

Na sedežu Videmske univerze v kompleksu sv. Klare v Gorici bo danes srečanje z Andrejem Angelijem, glasnikom miru OZN v številnih državah. Predavanje se bo začelo ob 16.30.

SKP zbira podpise za volitve

Stranka komunistične prenove zbira podpise za vložitev levičarske liste na deželnih volitvah na županstvu v Dobrobu. Listo je mogoče podpisati med uriki odprtja občinskih uradov.

Istrska preteklost v knjigi

V občinski knjižnici v Tržiču bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo z naslovom »Istria Europa - Economia e storia di una regione periferica«, ki jo je izdal krožek Istria. O knjigi bodo spregovorili Livio Dorigo, Biagio Mannino in Giulio Mellinato, vodil bo Fabio Scropetta.

Deset srečanju o prehrani

V večnamenskem centru v Ulici Baiamonti v Gorici bo drevi ob 20.30 prvo srečanje, na katerem bodo predstavili podobno »Curarsi di gusto«. Gre za niz desetih srečanj o zdravi prehrani, ki bodo potekala ob četrtkih zvečer; za informacije sta na voljo psihologinja in psihoterapevtka Flavia Donadoni (347-4417673) in farmacevtka Roberta Schembri (392-9263434). Pri pobudi so deluje knjigarna LEG.

Briška vina v Markah

Pokrajina Gorica bo nastopila na eno-gastronomskem sejmu Tipicità v kraju Ferme, v deželi Marke, med 16. in 21. marcem letos. Na otvoritvenem dnevu bodo pri goriški stojnici ponujali briška vina iz Italije in Slovenije, dan kasneje pa bo degustacija vin in tipičnih proizvodov Doc Isonzo, iz Saurisa in iz Slovenije.

Praznik matematike in vina

Ob današnjem prazniku grškega Pi-jja, ki ga matematiki praznujejo od osemdesetih let, bo klet Paraschos iz Števerjana priredila vrsto dogodkov v sodelovanju z restavracijami, vinski bari in trgovinami v Gorici in okolici.

GORICA - Na evropskem prvenstvu

Goričan v duhovniški nogometni reprezentanci

Franček Bertolini je izstopal tudi na goriških igriščih

Ob koncu februarja je v Žalcu in Celju potekalo evropsko prvenstvo duhovnikov v malem nogometu. Slovenska »posvečena« reprezentanca je na njem zasedla končno deseto mesto: na lestvici je zdrsnila tri mesta nižje v primerjavi z lanskim rezultatom, doseženim na Madžarskem. Letošnjega naslova so se veselili Poljaki, ki so v finalu z 2:1 opravili z Bosno in Hercegovino.

V slovenski reprezentanci duhovnikov je bilo tokrat zastopano tudi »zamejstvo«. Med triajstimi duhovnikov na igrišču in na klopi sta namreč bila tudi Goričan Franček Bertolini, župnik v župniji Sv. Rencijega telesa v Mariboru, in Marjan Pohl, slovenski duhovnik v Avstriji. Kot znajo povedati goriški svočci in prijatelji, je Franček Bertolini nogomet ležal že od mladih nog, na igrišču pa je izstopal po svoji

gibnosti in hitrosti, kar ga je privedlo v slovensko reprezentanco duhovnikov.

Slovenska izbrana vrsta se srečuje na treningih vsak ponedeljak od oktobra do velike noči v Žalcu, kjer igra proti domači ekipi. Trener in selektor je Jože Povh iz Kamnice, tudi sam član duhovniške reprezentance, ki je po koncu prvenstva pripomnil, da za boljši izid »bi kakšen trening več ne škodoval«. Dodal je, da je nogomet odlična prispoloba življenja: »Vse vloge so enakovredne, a različne. Enkrat imaš zogo in pobudo, drugič iščeš svojo priložnost, potem na klopi čakaš na svoje minute ...«

Prihodnje leto bo evropsko prvenstvo v Belorusiji, morda pa se bo v slovenski reprezentanci našel še kakšen »zamejec«, saj tudi v našem prostoru ne manjka duhovnikov z nogometno žlico. (ik)

GORICA - FilmForum Festival v organizaciji Videmske univerze

V uvodu »Moja meja« goriških avtoric, med gosti izstopa izzivalni Roee Rosen

»Moja meja«

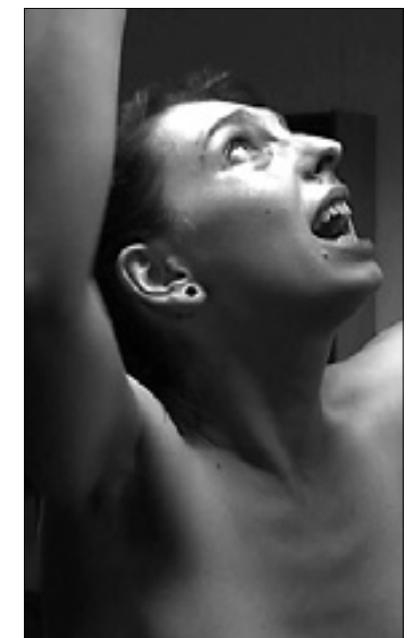
Z nastopom slovenskih, srbskih in bosanskih filmařev se v Gorici noco začenja dvajseti FilmForum Festival v organizaciji Videmske univerze. V mestu, kjer imajo sedež filmska smer Dams in filmski laboratorij ter kjer poteka vsakoletna poletna šola (Spring School) na temo razmerja med filmom in sodobnimi vizualnimi umetnostmi, bo zlata nit letošnjega festivala intelektualno lastništvo. Problematiko bodo pretresli tako iz zgodovinskega vidika kakor tudi z ozirom na nove tehnologije (video igre, stripe, socialna omrežja ...). Posebno festivalsko poglavje bo posvečeno evidentiranju nacionalnih pornografij

Brazilije, Anglije in Vzhodne Evrope.

Ciklus posvetov in delavnic se bo začel jutri dopoldne v palači Della Torre v Gospoški ulici v Gorici, nadaljeval se bo popoldne v prostorih univerzitetnega sedeža v kompleksu Sv. Klare. Otvoritveni večer bo drevi ob 21. uri v travniškem Kitinematu: na pobudo evropskih akademij FJK in Eurochannel bodo pri programu pod naslovom »Binding memories - Sešivanje spominov« sodelovali režiserji iz Srbije, Bosne in Slovenije. Med drugim bodo za Italijo premierno vrteli bosanski dokumentarni film »My lost generation« Vladimira Tomića, dobitnika prestižnih evropskih nagrad. Pro-

jekcija filma »Letter to dad« srbskega režisera Srdjana Keče, ki je bil proglašen za Best Balkan Documentary 2012, pa bo dejelna premiera. Nocojšnji program bo imel goriški uvod: predvajali bodo namreč dokumentarni film »Moja meja« avtoric Nadja Velušček in Anje Medved, ki je nastal v Kinoateljevji produkciji. Sledil bo ciklus kratkih filmov v reziji tridesetletnih avtorjev iz domala vseh balkanskih držav.

Med najbolj vidnimi gosti goriškega festivala bo izzivalni izraelsko-ameriški filmař Roee Rosen, ki je bil s srednjometražnim filmom »Tse - Out« zmagovalec v kategoriji novih obzorij na 67. begeškem festivalu 2010.

»Tse - Out« Roeeja Rosna

GORIŠKO UREDNIŠTVO in GORIŠKO TAJNIŠTVO PRIMORSKEGA DNEVNIKA

bosta zaprta zaradi izpopolnjevalnega tečaja
vseh uslužbencev

v petek, 15. marca,
v dopoldanskem času do 14. ure.

TAJNIŠTVO bo zaprto tudi
v soboto, 16. marca, ves dan.

Čestitke

ROBERT, za tvoj okrogli rojstni
dan ti želimo veliko sreče, pa še ljub-
bezni in zdravja polne vreče - Mama,
sestre in nečaki

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVIDENTI, Travnik 34, tel. 0481-
531972.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio
70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. ANTONIO, Ul. Romana 93, tel.
0481-40497.

DEŽURNA LEKARNA V ŠTARANCANU
SAN PIETRO E PAOLO, Ul. Trieste 31,
tel. 0481-481252.

DEŽURNA LEKARNA V MARIANU
CINQUETTI, Ul. Manzoni 159, tel.
0481-69019.

Gledališče

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: 16.
marca, ob 20.45 dejelna ekskluziva, na-
stop skupin Compagnie Kaefig in Com-
panhia Urbana de Danca di Rio s pred-
stavijo »Correria/Agwa«; informacije in
predprodaja pri blagajni gledališča v Ul.
Garibaldi, 2/a - tel. 0481-383601/383602.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU:
v petek, 15. marca, ob 20.45 koncert or-
kestra FVG Mitteleuropa; 18. in 19. mar-
ca ob 20.45 filozofski dialog Denisa Di-
derota »Il nipote di Rameau« v izvedbi
Silvia Orlanda; informacije in predprodaja
vstopnic pri blagajni gledališča v Tržiču (tel. 0481-494664), v Ticketpointu
v Trstu, v knjigarni Antonini v Gorici in
v uradih ERT v Vidmu.

**V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDA-
LIŠČU NOVA GORICA:** 14. in 15. marca
ob 20. uri (Tommaso Santi) »Ljudožerski
ples«; informacije na blagaj-
na.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Mali oglasi

RABLJENE IMPREGNIRANE KOLE za
vinograd prodam po polovični ceni;
tel. 0481-390788 v večernih urah.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.30
»Il grande e potente Oz«.

Dvorana 2: 18.00 »Amiche da morire«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.30 »La frode«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 -
22.10 »Il grande e potente Oz«.

Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.00
»Buonigorno papà«.

Dvorana 3: 17.15 »Il grande e potente Oz« (digital 3D); 19.50 »Argo«;
22.10 »Educazione siberiana«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10
»Dead Man Down - Il sapore della vendetta«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Il la-
to positivo - Silver Linings Playbook«.

Koncerti

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PRO- SVETE

- Gorica, Zveza Pevskih Zborov
Primorske, Zveza Slovenskih Kulturnih
društev v Italiji, Zveza Cerkvenih Pev-
skih Zborov - Trst, Javni Sklad RS za
kulturne dejavnosti prirejajo revijo
»Primorska poje 2013« petek, 15. mar-
ca, ob 20.30, Štandrež, cerkev Sv. Andreja
ap., nastopajo: ŽeVS Tamariska - Izola,
Oktet Aljaž - Pobegi, MoPZ Janez
Svetokriški - Vipavski Križ, Me-
CePZ Sv. Jernej - Općine, komorni zbor
Musica viva - Tolmin, MePZ F.B. Sedej
- Števerjan, MePZ Obala - Koper. So-
prireditelj prosvetno društvo Štandrež.
Nedelja, 17. marca, ob 17. uri, Gorica,
Kulturni center Lojze Bratuž, nastopajo:
MePZ Varda - Orehek, MePZ Sveti
Lucija - Portorož, MePZ Brnistra -
Sveti Anton, MePZ Bazovica - Rijeka,
ŽeVS Danica - Vrh Sv. Mihaela, ŽeVS
Vinika - Medana. Soprireditelj moški
pevski zbor Mirko Filej iz Gorice.

V KULTURNEM DOMU V GORICI

bo v soboto, 16. marca, ob 20.30 recital-
koncert priznane italijanske pevke
klasične glasbe Daniele Musini iz
Pescare. Večer prireja združenje
Abruzzo e Molise iz Furlanije Julijanske
krajine s pokroviteljstvom fundacije Il
Vittoriale degli Italiani, dežel Abruci
in Molise, goriške pokrajine ter občin
Pescara, Gorica in Ronke; vstop prost.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN AŠKD KREMENJAK

vabita na koncert revije Primorska poje
v soboto, 16. marca, ob 20.30 v Jam-
ljah (sedež društva). Nastopili bodo:
moški zbor Fantje pod latnikom Bo-
ljunc, moški zbor »Kazimir Nanut«
Kanal, moški zbor Golobar iz Bovca,
Quercus Quintet iz Kojskega in mo-
ški zbor upokojencev iz Brega.

GLASBNA MATICA GORICA vabi na
6. srečanje komornih skupin z naslovom
»Z glasbo v pomlad«. Nastop
učencev bo v Kulturnem domu v So-
vodnjah v sredo, 20. marca, ob 18. uri.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKO- JENCEV

za Goriško obvešča člane in prijatelje,
da je izlet v Pariz ob 18.
do 24. maja prostih še nekaj mest, pri-
jave so možne do polovice marca. Vpi-
sovanje ob sredah od 10. do 11. ure na
društvenem sedežu v Gorici na Korzu
Verdi 51/int. do zasedbe mest na
avtobusu. Na račun 300 evrov. Udeleženci morajo imeti ob vpisu veljavni
dokument za tujino.

SPDG priredi v prvem tednu julija
osemdnevni izlet na Slovaško in Poljsko.
Prevoz z avtobusom. Predvideni
obiski in vzponi na nekaj vrhov v Ta-
trah. Koordinator: Vlado Klemše (tel.
0481-882079). Prijave do konca marca.

VINITALY: ONAV (Vsedržavno zdru-
ženje pokuševalcev vin) prireja v ne-
deljo, 7. aprila, obisk sejma Vinitaly v
Veroni; informacije in vpisovanje po
tel. 0481-32283 ali markovicdan-
la@yahoo.com.

AMATERSKO KULTURNO ŠPORTNO DRUŠTVO VIPAVA

vabi na pohod »Na koto 144 - Vrtače - po sledeh prve
svetovne vojne« v nedeljo 24. marca.
Zbirališče ob 8.45 v Jamljah na parki-
rišču blizu plinovoda (kdor prihaja iz
Trsta približno: 200 metrov levo po
križišču s priključkom z avtocesto - ce-
sta skozi Sablje -, kdor prihaja iz Gor-
ice: 200 metrov desno po Jamljah).
Organizatorji riporočajo primerno
obutev, ročno svetliko in fizično kon-
dicio (lastna odgovornost); informa-
cije po tel. 328-2180158.

Obvestila

V TRŽIŠKI IN GORIŠKI BOLNIŠNICI,
v ambulantah v Gradežu, Krminu in
Gradišču ter na sedežu združenju La
Salute danes, 14. marca, ne bodo
opravljali krvnih izvidov zaradi izpo-
polnjevalnega tečaja za osebje.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA

na Trgu Edvarda Kardelja 4 v
Novi Gorici bo danes, 14. marca, ob
9. uri brezplačna računalniška delav-
nica z naslovom »Internet in elek-
tronska pošta«; več na www.ng.sik.si.
**ZMAGOVITE SREČKE KARNIVALOVE
PUSTNE LOTERIJE:** 7428 (križarjenje
»Klasična Grčija in otoki« za dve ose-
bi z ladjo Costa Magica), 0250 (19-pal-
čni led televizijski sprejemnik), 3170

(mikro glasbeni stolp Hi-Fi), 1317 (ve-
čerja za dve osebi v znani domači go-
stilni), 8420 (digitalni fotoaparat),
2156 (naprava za kavo), 8331 (MP4
predvajalnik), 7101 (večfunkcijski ti-
skalnik Wi-Fi), 7779 (opekač kruha) in
5460 (košara z gastronomskimi do-
brotami). Za prevzem nagrad, ki so bi-
le izzrebane 21. februarja, se morajo
lastniki zmagovalnih srečk zglašiti na
gabrskem sedežu društva v roku tri-
desetih dni od objave rezultata žreba-
anja; informacije po tel. 380-6335315.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV

obvešča včlanjene zvore, da je na spletni strani www.zpzp.si ob-
javljen razpored koncertov revije Pri-
morska poje.

KROZEK KRUT

obvešča, da se je začel
spomladanski ciklus plavanja in vad-
be v termalnem bazenu v Gradežu;
prijave in informacije v goriški pisar-
ni po tel. 0481-530927 danes, 14. mar-
ca, od 9. do 12. ure ali v Trstu po tel.
040-360072 vsak dan.

13. REVIIA OTROŠKIH IN MLADIN- SKIH PEVSKIH ZBOROV ZLATA

GRLA: PD Vrh sv. Mihaela v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskih zborov Gorica, razpisuje 13. revijo otroških in mladinskih pevskih zborov »Zlata grla 2013« v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Reviji del srečanja bo v soboto, 13. aprila, ob 18. uri, tekmovalni del pa bo v nedeljo, 14. aprila, ob 16. uri. Prijavnico je treba poslati najkasneje do 15. marca na faks 0481-882964 ali po elektronski pošti na naslov pdvrhsvmihaela@yahoo.it. Informacije po tel. 347-1425443 ali 00386-31807036 (Mateja Černic) ali pdvrhsvmihaela@yahoo.it.

OBČINA ŠTEVERJAN

v sodelovanju s civilno zaščito, lovskima družinama iz Števerjana in Jazbin, društvo F.B. Sedej in Briški grič ter osnovno šolo A. Gradnik organizira ekološki dan v soboto, 23. marca. Udeleženci se bodo zbrali ob 9. uri pred občinsko hišo.

Prireditve

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRITI

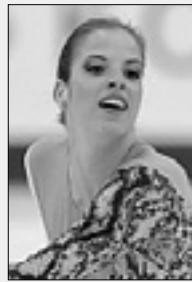
bo v soboto, 16. marca, gostil občni zbor vseh članov Jamarske zveze Slovenije. Potekal bo v agriturizmu Kovač v Doberdobu z začetkom ob 9.30, po občnem zboru bodo udeležence pospremili na ogled naravnih lepot doberdobskega Krasa. Iz sprejemnega centra Gradina se bodo odpriali na ogled zavetišča Cadorna in Doberdobskega jezera, nato je predviden obisk jamarske koče na Vrhu in kavern na Brezovcu.

KLEPET V ŽIVO Z DANILOM JEJCI- ČEM

bo danes, 14. marca, ob 20. uri v MC Hiši mladih v Ajdovščini in ga bosta vodili Maja Marinkovska, ku-
stosinja Pilonove galerije, in Tea Bratina, dijakinja ŠŠ Veno Pilon.

V MLADINSKEM CENTRU V VRTOJ- BI

(Ul. 9. septembra 72) bo danes, 14.
marca, ob 20.30 Laura Cavalli, zdr

Kostnerjeva brani svetovni naslov

LONDON - Od danes bo v kanadskem Londonu na sporednu svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju. 26-letna Ladinka v dreusu italijanske reprezentance Karolina Kostner bo branila lanski svetovni naslov, ki ga je osvojila v Nici. Kostnerjeva, ki je pred dvema mesecema v Zagrebu osvojila tudi evropsko lovorko, bo začela s kratkim programom, v soboto pa bo na vrsti še dolgi. Druge favorite so: Japonki Mao Asada in Akiko Suzuki, Korejka Yuna Kim in Rusinja Leonova, Sotnikova ter Tuktamiševa.

Tini Maze vlada Republike Slovenije namenila 44.000 evrov

LJUBLJANA - Vlada premiera Janeza Janše, ki se je včeraj sestala na svoji najverjetnejši zadnji seji, se je odločila pred odhodom denarno nagraditi najboljšo alpsko smučarko v letošnji sezoni Tino Maze in ji je za vse športne uspehe v letošnji sezoni, s katerimi je nad pričakovanji promovirala Slovenijo, nagradila z enkratnim zneskom v višini 44.000 evrov.

ALPSKO SMUČANJE - Intervju s slovenskim slalomistom Mitjo Valenčičem

»Mladi prihajajo«

V letošnji sezoni je Mitja Valenčič zaključil štiri od osmih slalomov, najboljšo uvrstitev pa dosegel v Madonni di Campiglio (18. decembra, 15. mesto). Najvišje se je naposled prebil na SP v Schladmingu, kjer je osvojil 10. mesto. V svetovnem pokalu nastopa od leta 1997, na stopničke pa še ni stopil. Najbliže je bil leta 2010, ko je bil 4. v slalomu v Zagrebu

SLOSKI

Mitja Valenčič, ki je v zadnjih letih pravzaprav edini Slovenec, ki se v tehničnih disciplinah uvršča med najboljše, spremlja letošnji finale svetovnega pokala v Lenzerheudu doma. Slovenskemu slalomistu iz Spodnjega Branika ni uspela uvrstitev med najboljših 25. »Doma ni najboljše, saj bi bil rad med njimi, vendar tako je pač v športu,« je priznal 35-letnik, ki je svojo najboljšo uvrstitev v svetovnem pokalu dosegel leta 2010 v Zagrebu, ko je bil 4.

Letošnjo sezono ste začeli kot prvokategorik, nato pa ste nazadovali. Kaj se je zgodilo, da ni bilo želenih rezultatov?

Sam bi rad izvedel, kaj se je dogajalo. Začetek je bil slab, tako da potem nisem ujel pravega ritma. Ko tekmuješ samo v eni disciplini, so prve tekme zelo pomembne, saj če dobro začneš, lažje tudi napreduješ. Letos pa sem začel s povprečnimi rezultati, tako da se sezona ni zasukala v željeno smer. Imel sem težave, rezultati kažejo, da forma ni bila najboljša. Poskusil sem tudi s spremembami opreme, a ni bilo napredka. Predvsem v januarju je bilo med smučanjem preveč napak.

Na svetovnem prvenstvu v Schladmingu ste torej presenetili še samega sebe, ko ste osvojili 10. mesto?

Šele na zadnjih dveh tekmacah, torej v Schladmingu in v Kranjski Gori sem začutil, da sem konkurenčen. Še na treningih pred SP pa sem imel veliko težav, na tekmi pa so bili občutki dobrimi.

Vas je uvrstitev zadovoljila?

Glede na začetek sezone, me je uvrstitev zadovoljila. Ker forma ni bila dobra, nisem imel velikih pričakovanj pred tisto tekmo. Pred Kranjsko Goro pa sem se počutil dobro, treningi so bili dobri, tako da sem bil optimist. Na tekmi pa sem napovedal opravil napako (Valenčič je odstopil v prvem spustu, op.a.).

Na svetovnih pokalah ste vsekakor v zadnjih letih edini Slovenec, ki se v tehničnih disciplinah uvršča med najboljše. Kdaj pa boste dobili naslednika?

Potencial je, Žan Kranjec in Klemen

Kosi se prebijata, vendar sta še zelo mlađa. V svetovnem vrhu sta od najmlajših le Hirscher in Pinturault, to pa je tudi vse. V Sloveniji moramo tudi upoštevati generacijsko luknjo med mano in mlajšimi tekmovalci. V času, ko smo imeli močnejšo reprezentanco s Koširjem, Kuncem in Vrhovnikom, smo mogoče pozabili na pomladek, torej na smučanje letnikov 1982–1988. Zdaj moramo zato biti potrebiti, saj preboj med prvakategonike ni tako lahek, kot se morda sliši. Med smučarji traja nekaj dlje. Generacijske luknje pa imajo tudi v drugih državah. Vedno večji problem pa so tudi finančna sredstva, tu pa smo v podrejenem položaju z ostalimi reprezentancami.

Imajo večje reprezentance le več finančnih sredstev ali tudi bolje strokovnjake?

Mislim, da so slovenski trenerji dobro podkovani. Velike države imajo prednost, da imajo v sami ekipi večjo konkurenco, med tekmovalci vlada velika tekmovalnost, kar pripomore k boljšim rezultatom.

Zakaj pa so Slovenci v hitrih disciplinah že nekaj let boljši?

V ekipi je več konkurenca. Pri hitrih disciplinah so nato pomembne predvsem izkušnje, saj so tekme večinoma vedno na istih prizoriščih. Mlašji se težje prebijajo med prvo trideseterico, kar pa ne velja za tehnične discipline. Ker sta pri veleslalomu in slalomu dva spusta, to večkrat vse premeša. Obe slovenski ekipi pa delujeta pod enakimi pogoji.

Kriza slovenskega moškega smučanja se kaže tudi v tem, da na domaći tekmi v Kranjski Gori nihče od slovenskih tekmovalcev ni dosegel točk. Kje so torej razlogi za tako stanje? Tone Vogrinc je na primer dejal, da v Sloveniji manjka poligon ...

Res smo brez poligona. V Kranjski Gori sicer lahko treniramo, a samo med 7.00 do 9.00, kar je pozimi prezgodaj, saj je še tema. Pogrešam konkurenco v ekipi, za treninge pa nimamo vedno najboljših terenov kot ostali. Za še druge že-

je potreben denar. Že nekaj let nima fizioterapevta, kondicijski trener je eden za celo reprezentanco, zato ga ni na vseh tekmacah. Potrebne so še druge stvari, saj ni vse idealno, a v danih razmerah bi morali doseči čim več.

Tačas je v ospredju Tina Maze. Ali bomo dobili kdaj tudi »moško« Tino Maze, torej slovenskega smučarja, ki bo osvojil veliki kristalni globus?

Želel bi, da bi ga dobili, vendar zelo dvomim, da bi bilo možno. Trenutno ne vidim nikogar, ki bi bil tega sposoben. V moški konkurenči pa je osvojitev velikega globusa toliko težja, saj tačas ni nekega dominantnega smučarja, ki bi kot Tina zmagoval cisto v vseh disciplinah. Kar je naredila Tina, je izjemno, tega pa najbrž še niti ne dojemamo.

Kako pa vplivajo rezultati Črnjanke na ostale slovenske tekmovalce?

Vesel sem vsake njene zmage, vendar to ne pomaga ostalim pri nizanju rezultatov. Smučanje je namreč individualni šport.

Kaj pa finančni vidik njenih zmag?

Najbrž bo zaradi sponzorskih pogodb, ki so pogojene s Tino Maze, priliv finančnih sredstev v smučarsko zvezo večji. Skratka, ce ne bi bilo Tine, bi morda vsaj delno lahko zaprli smučarsko zvezo ...

Napovedali ste, da boste vztrajali do Sočija, ker želite »popraviti« napako iz Vancouvera 2010, ko na drugi vožnji niste ubranili 2. mesta. Ali to še drži?

O tem bom še razmisliš.

V Lenzerheudu bodo te dni podegli še zadnje globuse. Ker ste specialist za slalom, kakšna je vaša napoved pred finalno tekmo med ženskami?

Mislim, da imata Američanka Schifrin in Tina polovične možnosti za zmago. Zanima pa me, koliko točk bo Tina zbrala do konca sezone.

Vas je sicer 17-letna Američanka presenetila?

Je izjemni talent. Dvomim, da bo pogorela, družina ima stalno ob sebi. (V.S.)

SMUK - Odpoved Megla prinesla globus Svindalu in Vonnovi

LENZERHEIDE - Glavni protagonist prvega dneva finala svetovnega smučarskega pokala v Lenzerheudu je bila megla. Švicarski organizatorji so morali prav zaradi pregoste megle odpovedati moški in ženski smuk, tako da na vrhu posebnih seštevkov ni bilo sprememb. Mala kristalna globusa za zmagi v sta osvojila Norvežan Aksel Lund Svindal in Američanka Lindsey Vonn, ki je sicer v domovini na združljjenju po poškodbi. Američanka, ki je že šestič zapored zbrala največ točk v smučarskem seštevku, je za točko premagala slovensko smučarko Tino Maze, ki je tako že na prvi tekmi finala ostala brez možnosti, da bi kot prva v zgodovini osvojila vse globuse v tej zimi. Vonnova je zadnje točke v smuku zbrala januarja v Cortini d'Ampezzo, nato pa se je že Mazejeva s 4. mestom v Meribelu in zmago v Garmisch-Partenkirchnu približala na eno točko. »Tina Maze je razočarana, gotovo ni zadovoljna. Vendar so bili pogojni nemogoči za izvedbo tekme in je to potrebljeno sprejeti. Tini se je zgodila športna krivica, pred tremi leti pa se je to primenilo Vonnovi. Že tedaj sem dejal, da to ni dobro v športnem pogledu, toda določena pravila so in se jih je potrebljeno držati. Je pa potrebljeno razmisli na sprememb: v pogovoru z drugimi trenerji sem dejal, da bi morali imeti v urniku rezervni dan,« je menil Andrea Massi, vodja ekipe Tine Maze. »Sedaj filozofirati, kjer je izgubila točko, ni potrebno. Na začetku smo bili malo 'zarjavili' v hitrih disciplinah, nato pa je na SP osvojila zlato medaljo v superveleslalomu, in to v disciplini, v kateri v Sloveniji ni mogoce trenirati. Tako gledam na to, ne kot da je kozarec na pol prazen, ampak da je na pol poln,« je ocenil Massi. Vonnova je pred dvema sezonomi zaradi odpovedi dveh tekem na finalu za las prepustila veliki kristalni globus Nemki Marii Höfl Riesch. Ravno Nemka je letos osvojila v smučarskem seštevku 3. mesto.

Tridesetletni Norvežan Aksel Lund Svindal, ki je že osvojil malo globus v superveleslalomu, pa je včeraj dvignil svoj deveti kristalni globus.

Druge mesto je pripadel Avstriju Klausu Kröllu, tretje pa Italijanu Dominiku Parisu. Klub zmagi pa Svindal ni bil pretirano vesel, saj si je nadejal, da bi lahko v skupnem seštevku pokala znižal zaostanek za vodilnim Avstrijem Marcelom Hirschbacherjem. Za njim zaostaja 149 točk.

DANES - Superveleslalom: moški ob 9.30, ženske ob 11.30.

Višnarjeva do četrtfinala

DRAMMEN - Poljska smučarska tekačica Justyna Kowalczyk je zmagovalka klasičnega sprinta za svetovni pokal v norveškem Drammenu. Edina Slovenka v izločilnih bojih je bila Katja Višnar, ki pa se je kljub drugemu času kvalifikacij poslovila že v četrtfinalu. Med moškimi pa je zmagal norveški smučarski tekač Petter Northug.

Soči 85-odstotno nared

MOSKVA - Ruski podpredsednik vlade Dmitrij Kozak je včeraj naznanič, da je dokončanih vsaj 85 odstotkov objektov v Sočiju, ki bo med 7. in 23. februarjem prihodnje leto gostil zimske olimpijske igre. Zimsko smučarsko središče ob Črnomorju je v minulih dveh mesecih gostilo 42 zimskih športnih dogodkov, večina športnic in športnikov pa je dala pozitivno oceno na tekmovalna prizorišča v Sočiju.

Miami 19. zapored

NEW YORK - V košarkarski ligi NBA so Miami Heat, branilci naslova, dosegli nov klubski rekord, slast zmage so okusili 19. zapored. Tokrat je pod domaćimi obroči padla ekipa Atlanta Hawks, ki so jo košarkarji iz Miamija odpravili z 98:81.

NOGOMET - V 30. krogu D-lige

Kras je v Sacileju že vodil s 3:1, nato polom

Sacilese - Kras Repen 4:3 (1:2)

Strelci: v 7. min. Bernardis (S), v 29. Giordano, v 31. Periccioli; Kneževič v 52., 64. Adriano (S), v 71. Adriano (S), 93. min. Martin (S)

Kras: Budicin, Simonin, Pastrello, Giordano, Melis, Barbetti, Marocco (od 65. Russo), Božič, Kneževič (od 85. Capalbo), Periccioli, Pizzini (od 70. Grujić); 12 Giorgiutti, 14 Basolo, 16 Costa, 18 Pavan. Trener: Branko Zupan.

Rdeč karton: Melis v 62. min.

Kaj vsega se je pripeljalo v Sacileju. Padlo je sedem golov, sodnik je iz žepa potegnil rdeč karton, neštevilne rumene: skratka, gledalci so prišli na svoj račun. Navijači Krasa so skorajda že proslavljali zmago, nato pa so odšli domov s sklonjenimi glavami.

Začetek tekme (včeraj so odigrali ves 30. krog skupine C) ni bil najbolj obetaven. Gostitelji, ki se še borijo za uvrstitev v končnico za napredovanje, so povedli z Bernardisom. Obramba Krasa (Barbetti) je nerodno posredovala in domači napadalec Bernardis je premagal Budicina. Po začetni zmedenosti je Kras prevzel pobudo v svoje roke in po pol ure izenačil z Giordanom, ki je lepo zaključil akcijo dvojice Marocco-Kneževič. Dve minuti kasneje so gostje že vodili: mrežo furlanske ekipe je zadel mladi Periccioli (po vertikalni podaji Kneževiča), ki je bil uspešen tudi v nedeljo v Esteju.

Veliki bol razburljiv je bil drugi polčas. Po sedmih minutah so Zupanovi fantje še tretji zatresli Sacilesejevo mrežo. Med strelce se je vpisal kapetan Kneževič (6 letosnjki gol), ki mu je odločilno podajo priskrbel aktivni Giordano (včeraj med boljšimi na igrišču). Pet minut kasneje pa ključni dogodek, ki je negativno vplival na nadaljnji potek tekme. Melis je kot zadnji branilec, po zgrešeni Božičevi podaji, s prekrškom zaustavil nasprotnikovega napadalca in sodnik mu je pokazal rdeč karton. Z možjem manj rdeče-beli niso zdržali pritiska. Sacilese je najprej zmanjšal zaostanek, nato pa kmalu izenačil. V sodnikovem do datku pa hladna prha. Gostitelji so še četrtič premagali Budicina in osvojili vse tri točke. Kras pa nobene.

Glede na druge izide bi lahko bila Krasova zmaga v Sacileju prava »psihološka bomba«. S tremi točkami bi zmanjšali zaostanek s San Paolom na deset točk (končni cilj je največ osem). Tako pa je Kras na lestvici včeraj znova prehitel Sanvitese. Zupanovi fantje so tako predzadnji na lestvici. V nedeljo pa jih čaka težka domača tekma proti ekipi Delta Porto Tolle. Trener Krasa ne bo imel na razpolago diskvalificiranih Božiča in Melisa ter Saina.

IJAVA PO TEKMI:

»Po izključitvi panika, nismo zdržali pritiska«

Trener Krasa Branko Zupan: »Izklučitve je bila za nas prehudo psihološka breme. Zajela nas je panika in nismo zdržali hudega pritiska. Pozitivno pa je, da smo na gostovanju dosegli tri gole in lahko bi še enega. Neodločen rezultat bi vsekakor bil bolj pravičen.«

Salvatore Bovino, športni vodja

Krasa: »Ko smo vodili s 3:1, bi se morali boljke organizirati in strniti vrste. Zmaglo smo že imeli v rokah, nato pa smo popolnoma popustili. Zamudili smo lepo priložnost, da bi se še dodatno približali neposrednim tekmcem za obstanek.«

Jan Grgič

Zvezni igralec
Krasa
Fabio Giordano
(letnik 1983,
doma iz Palerma),
ki je bil včeraj med
boljšimi na igrišču,
je v svoji karieri
igral tudi s
Cittadello v B-ligi

KROMA

NOGOMET Mladinci Vesne tesno in zasluzeno

Isonzo - Vesna 0:1 (0:1)

Strelci: Del Torre v 10. min.
Vesna: Ghira, Paolucci, Renar,
Puric, Ramondo, Del Torre, Bubnich,
A. Kerpan, Furlan, Burgher, Rebula.
Trener: Bertocchi.

Vesna je v ponedeljek zvečer v dejelnu prvenstvu mladincov zasluzeno, čeprav ne brez težav, premagala Isonzo. Zmagoviti gol je padel v uvodnem delu. V prvem polčasu je Vesna prevzela pobudo v svoje roke. V drugem pa so Bertocchijevi varovanci fizično popustili, saj so bili nekateri nogometari utrujeni, ker so igrali v nedeljo proti Muggii.

KOŠARKA**Zmaga VZS Mitje Čuka****Anffastars - Mitja Čuk 8:25**

Mitja Čuk: Coper 6, Sfreddo 4,
Jelenič 5, Maurel 2, Corbelli 2, Spazzali 2, Schergna 2, Fragiocomo, trenerja Stefanič, Radetti

Košarkarji ekip VZS Mitja Čuka so zasluzeno v 7. krogu premagali zadnjega na lestvici. Pohvalo si zaslужijo vsi košarkarji. Posebej velja omeniti Roberta »Kobro« Comperijsa in Francesco Sfreddo. VZS Mitja Čuk se že mrzljivo pripravila na organizacijo 10. jubilejnega turnirja Zmagajmo vsi, ki bo v petek, 22. marca in na katerem bo nastopilo 8 ekip (5 iz Italije in 3 iz Slovenije).

Ostali izid: Zunami - Cest 7:16

Vrstni red: Schultz 14 točk, Cest 10, VZS Mitja Čuk 8, Zunami 6, Mosaico Codroipo 4 (mora nadoknaditi kar pet tekem), Anffastars 0.

PLANINSKI SVET**Arheološki pohod po poteh L. K. Moserja**

Komisija za topografsko pri Narodni in študijski knjižnici je dala pobudo za osvetlitev lika prof. L.K. Moserja, ki je največji del svojega raziskovalnega dela posvetil arheološkim izkopavanjem jam na Tržaškem krasu, predvsem na območju Nabrežine. Posvetu, ki ga je leta 2008 v sodelovanju s tržaškim Mestnim in Naravoslovnim muzejem, Komisija posvetila velikemu raziskovalcu je sledila objava Zbornika. Kot sklepni del preučevanja Moserjevega raziskovalnega opusa pa prireja Komisija za topografsko pri NŠK v sodelovanju s Slovenskim planinskim društvom Trst v nedeljo, 24. marca 2013 Arheološki pohod po poteh L. K. Moserja.

Ker je največja koncentracija Moserjevih jamskih najdišč v okolici Nabrežine, smo si za pohod izbrali omenjeno območje in si tu zamislili krožno pot, ki povezuje 9 Moserjevih najpomembnejših najdišč. Zbrali se bomo ob 8.30 na parkirišču pri nabrežinskem pokopališču. Pohod je nenaporen, primeren za vsakogar; s postanki pri jamah in kratkimi prikazi Moserjevih raziskav bo trajal približno 5 ur.

Istega dne, točneje v nedeljo, 24. marca pa prireja Slovensko planinsko društvo Trst tudi vsakoletni izlet na Porezen. Uro odhoda in ostale informacije pa bodo organizatorji posredovali v prihodnjem Planinskem svetu.

Izlet na Monviso

V poletnem času, točneje od 29. julija do 4. avgusta 2013, načrtuje Slovensko Planinsko društvo Trst enotedenško planinarjenje po območju Monvisa (Piemont), za bolj izkušene planince tudi z vzponom

D-LIGA

Sandonajesolo	- Belluno	3:3	Sambonifacese
Cerea	1:2	Montebelluna	- Clodiense 0:4
Legnago	- Este 0:0	Sacilese	- Kras 4:3
Vicenza	2:0	San Paolo	- Sanvitese 0:2
Tolle	- Tamai 2:1	Giorgione	- Quinto 1:3
Pordenone	- Virtus 1:1		
Sambonifacese	30	18	4
Delta Tolle	30	15	11
Virtus Vecomp	30	16	8
Pordenone	30	16	8
Real Vicenza	30	15	9
Clodiense	30	16	5
SanDonajesolo	30	13	9
Sacilese	30	13	7
Legnago	30	13	7
Trissino	30	11	11
Tamai	30	9	13
Belluno	30	11	7
Montebelluna	30	10	7
Este	30	9	8
San Paolo	29	8	9
Giorgione	30	8	6
Cerea	30	6	11
Sanvitese	30	4	9
Kras Repen	30	5	20
Union Quinto	29	3	7
		19	16
		25:51	16

PRIHODNJI KROG (17. 3.) Kras - Delta Porto Tolle, Vicenza - Pordenone, Clodiense - Sacilese, Belluno - San Paolo, Cerea - Sandona, Este - Montebelluna, Sanvitese - Trissino, Tamai - Giorgione, Quinto - Sambonifacese, Virtus - Legnago

ALPSKO SMUČANJE

V nedeljo 25. Pokal priateljstva

Primorski smučarski pokal se bliža koncu. V nedeljo bo v kraju Forni di Sopra še zadnja tekma letosnjke 8. izvedbe. Na vrsti bo 25. Pokal priateljstva treh dežel, ki ga tokrat prireja SK Snežnik iz Ilirske Bistrike v sodelovanju s SK Devin in društvom Šent Janž iz Podna na Koroškem. Start veseljaloma bo ob 9.30: kot vsako leto, se bodo smučarji iz Italije in Slovenije pridružili še koroški tekmovalci, povabljeni pa so bili tudi klubovi s Hrvaške. Tokratni pokal bo veljal tudi kot 9. Memorial Lucijana Sosiča: prehodni pokal prejme klub, ki se bo uvrstil na prvo mesto na društveni lestvici. Pisne prijave prejemajo pri SK Snežniku do petka, 15. marca do 18.00.

KEKEC NA SMUČEH - Tekma za vse tečajnike slovenskih smučarskih klubov Kekec na smučeh v organizaciji SK Devin bo v soboto, 16. marca. Ogled proge bo ob 10.00.

Obvestila

ASD CHEERDANCE MILLENIUM v sodelovanju z ZŠSDI-jem vabi na ogled mednarodnega tekmovanja v cheerleadingu - »Millennium Cup 2013«, ki se bo odvijalo v soboto, 16. marca, ob 10.00 dalje v športni palaci Palachiariola v Trstu.

prej do novice

www.primorski.eu

du kulturnih in turističnih zanimivosti (Krakow na Poljskem, rudnik soli Wielicka itd.). Z ozirom na blagočo se okrogli obletnici, 100-letnica prve svetovne vojne, 70-letnica nacistične okupacije naših krajev, bodo predvidoma obiskali tudi kraje in obeležja, povezana s kolektivnim spominom (obiskali bodo katero od spominskih obeležij - pokopališč avstroogrskih vojakov na meji z Ukrajino in uničevalno taborišče Auschwitz).

Prevoz je predviden z avtobusom, v spremstvu turističnega in planinskega vodnika; izlet pa bodo goriški planinci izpeljali v prvem tednu julija, v sodelovanju s potovanjem uradom.

Okvirni program je sestavljen v kombinaciji planinskih izletov ter turističnih ogledov. Zaradi pravčasne rezervacije in drugih obveznosti, je treba prijave zaključiti do konca marca. Podrobnejša 0481/882079 ob uri kosila.

Občni zbor SPDG

Glavni odbor Slovenskega planinskega društva v Gorici je odločil, da bo letosnji občni zbor 17. aprila zvečer, v malih dvoranah Kulturnega doma v Gorici.

Prisluhnili bomo poročilom o dejavnosti in utripu društva ter načrtom. Ker je bil lanski občni zbor volilni značajka, tokrat ne bodo volili statutarnih organov, ampak bo skupščina izrazito delovnega značaja.

INTERVJU - Pred današnjo predpremiero komedije Burundanga v SSG

Ideologije so propadle, ljubezen pa zmaguje

Hrvaška režiserka Nenni Delmestre o besedilu Katalonca Galcerana

Komedija *Burundanga*, ki bo nočjo zavivel v malih dvorani tržaškega Kulturnega doma, je šestdeseta režira hrvaške ustvarjalke Nenni Delmestre. Med temi sta bili tudi dve produkciji Slovenskega stalnega gledališča; v Trstu je leta 2006 režirala (za marsikoga nepozabno) *Tihobitje v jarku mladega italijanskega dramatika Fausta Paravidina*, dve leti kasneje pa še *Albeejevo besedilo Kdo se boji Virginie Woolf*. Tokrat se na Petronijevi ulici »spopada« s komedioj katalonskega režiserja Jordija Galcerana, ki velja za enega najuspešnejših sodobnih španskih dramatikov. (Današnji predpremieri bo ob 22.30 sledilo tudi odprtje razstave *L'Assopuntionate*).

V Splitu rojena režiserka ima za sabo res bogat življenjepis: na prehodu iz 70. v 80. leta prejšnjega stoletja je študirala v Združenih državah Amerike, nato pa režirala na Hrvaškem, v Sloveniji, Venezuela, Mehiki, Italiji, Makedoniji in s svojimi uprizoritvami prejela številne nagrade. Je tudi prevajalka dramskih besedil iz angleščine in španščine ter avtorica gledaliških esejev.

Za vami je šestdeset režij, a le tri ali štiri komedije. Kako to?

Afinitetno imam predvsem z dramskimi teksti, tako klasičnimi kot sodobnimi, ki se ukvarjajo z realnimi vprašanji. Ko pa tu in tam naletim na dobro komedio, se rada posvetim tudi temu žanru. Za dobro komedio smatram tisto komedio, ki ima nek odnos do sveta, v katerem živimo tu in zdaj. Komedia Burundanga to gotovo ima, ker govorja o tem, kako so ideologije 20. in 21. stoletja vse bankroti-

Režiserka Nenni Delmestre

KROMA

rale, propadle. Mali ljudje pa se spreminjajo v karikature te ideologije. Ostaja nam samo ljubezen in ta ljubezen zmaguje: to je osnovni motiv in mi je zelo všeč.

Galceran je izreden talent v izmenjanju »trilerskih« in komičnih situacij, stalno nas drži v nekem pričakovanju, kaj se bo zgodilo. Burundanga je bil največkrat nagrajeni španski tekst v letu 2011. Upam, da bo dobro sprejet tudi v Trstu.

Dogajanje se v tej komediji vrti okrog iskrenosti, ki v današnjem svetu ni ravno

običajna vrednota ...

Prav zato, ker je iskrenost neobičajna, se mlado dekle, ki je noseča in želi vedeti, ali jo njen fant res ljubi, odloči, da se iz te situacije neznanja in nervoze reši s pomočjo droge burundanga. Ta nam omogoča, da nimamo zadružan, da se ne cenzuriramo in da iskreno odgovarjam na vprašanja, ki nam jih postavljam. Iz te njene potrebe, da bi izvedela, ali jo njen dečko ljubi ali ne, se roditi tudi resnica, na katere ni bila pripravljena ...

Bi vi zaužili burundango?

Da bi jo jaz? Ne, ne (smeh).

Nepoznana resnica je vezana na baskovsko teroristično organizacijo Eta.

Galceran je zelo spreten testirati, do kakšne meje se lahko smejem na račun teme, ki je včeraj ali morda še danes povzroča bolečino. Besedilo je pisal, ko je bilo poglavje z Eto zaključeno, ko je organizacija prenehala obstajati. Če bi se slučajno zgodi, da bi med pisanjem ali v času premiere počila neka Etina bomba, se ljudje ne bi mogli smejeti. Očitno pa je kot umetnik razumel, da je trenutek pravi, da se nekaj zares spreminja v družbi in da ubijanje v imenu neke ideologije ni legitimno.

Galceran ne govori o Eti, govori o dveh junakih, ki sta njena člana in postajata parodija sama sebe. V tem je uspeh njegovega pisanta. V Španiji je bila komedija odlično sprejeta, zelo dolgo so jo igrali, mislim, da se še igra tako v Barceloni kot v Madridu, posneli pa so tudi film. Ljudje imajo očitno potrebo ventilirati svoje notranje demone ... (pd)

PETJE - Slovenski uspeh

Vokalna skupina Perpetuum Jazzile na turneji po ZDA na televiziji Fox

Slovenska vokalna skupina Perpetuum Jazzile je v okviru ameriške turneje včeraj nastopila v jutranji oddaji televizije Fox. Oddaja Fox&Friends, ki jo prenašajo po vseh ZDA, se pripravlja na newyorskem sedežu televizije Fox, na šesti avoniji, blizu dvorane Radio City Music Hall.

Slovenski glasbeniki so turnejo po ZDA začeli 5. marca s koncertom v državi Tennessee, nadaljevali pa v prestolnici Washington, kjer jih je pred Lisner Auditorium z nagonom pozdravil tudi veleposlanik Roman Kirn. Od tam so se podali še v Virginijo, včeraj pa so se ustavili v New Yorku posebej za nastop v oddaji Fox&Friends, kjer so zapeli skladbo rock skupine Van Halen »Jump«. Turnejo nadaljujejo v zveznih državah Delaware, Ohio, Pensilvanija, Milwaukee in Illinois, sklenili pa bo bodo 23. marca v zvezni državi Iowi. V New York se vračajo v nedeljo, 17. marca, kjer računajo na ponovitev uspeha iz leta 2011, ko so prav tako razprodali dvorano Gramercy Theatre na Manhattnu.

Umetniški vodja Perpetuum Jazzile Peder Karlsson je pred odhodom na ameriško turnejo, ki je zelo intenzivna, dejal, da so pripravili nekaj novih pesmi, med njimi tudi nekaj izvirnih aranžmajev. »Na ameriškem občinstvu bomo preizkušali novi repertoar, da bo, ko pridevemo nazaj v Slovenijo, izpljen,« se je pošalil Karlsson.

Vokalna skupina Perpetuum Jazzile, ki je nastala leta 1983 pod imenom Gaudeamus, danes šteje več kot 50 članov, ki prihajajo z vseh koncev Slovenije. V ZDA jih je odpotovalo 35. Skupina izvaja popularno in jazz glasbo izključno z vokali, občasno tudi ob spremljavi klavirja in drugih instrumentov. Na spletnem portalu YouTube velja Perpetuum Jazzile za najbolj gledano vokalno zasedbo na svetu, saj se lahko pochlubi z več kot 33 milijoni ogledov. Najbolj priljubljena skladba na portalu je Africa, sicer popevka kalifornijske skupine Toto, ki beleži že več kot 14 milijonov ogledov. Zasedba je na povabilo skupine Toto letos nastopila v Italiji.

STALNO GLED. FJK - Hedda Gabler, osrednja produkcija sezone

Nezmožnost bega iz kletke lažne meščanske morale

Za osrednjo produkcijo letosnje sezone je Stalno gledališče Furlanije - Julijske krajine izbralo dramo Henrika Ibsena Hedda Gabler, katere naslovna junakinja velja za enega njenovih najzanimivejših in značajko najbolj prefinjeno zgrajenih ženskih likov. Predstavo, ki je doživelva tržaško premiero v veliki Rossettijevi dvorani v četrtek, 7. marca, in nato še tri ponovitve do nedelje, 10., je režijsko postavil Antonio Calenda, umetniški vodja in referenčni režiser deželne gledališke hiše.

Za razliko od morda bolj znane Nore iz Hiše lutk, ki se z odhodom iz moževega doma upre togom pravilom zadušujoče lažne morale tedanje meščanske družbe (in ki je postala simbol ženskega boja za emancipacijo), Hedda Gabler nima moči in zlasti ne poguma, da bi se iztrgala iz toga okolja, v katerem je zrasla in je kot hčerkja spoštovanega generala imela občudovan položaj, zato se njene želje po samouveljavitvi spremenojo v hladno slo po uničenju. Ibsen je Heddin značaj izrazito prikazal zlasti v njenih odnosih z moškimi: najprej močna vez z očetom generalom, ki jo izpričuje z navezanostjo na njegove pištole in s tem, da tudi po poroki ne opusti njegovega primka; ohola brezbrinost do moža Jorgena Tesmana, ki ga je poročila, ker se je verjetno bala, da ne bo našla nekoga na višini njenih visokih zahtev; lastniški odnos do nekdanjega zaljubljenca Ejlerja Løveborga, ki ga ne prepusti ljubezni z drugo žensko, predano Theo Elvsted; in odmaknjeno koketiranje s činičnim sodnikom Brackom. Ko ji spodeli poskus, da bi razočarana nad pre malo briljantnim možem ponovno

očarala Løveborga, uniči rokopis knjige, ki mu jo je navdahnila druga ženska, in ga nagovarja k samomoru, v katerem v bistvu sama išče poslednje estetsko lepo junaško dejanje dejanje. Løveborg res umre, a zaradi povsem nerodne nezgode in to v hiši na dvomljivem glasu. Ko se Jorgen Tesman obrne k Theji, da bosta skupaj obnovila Løveborgov uničeni rokopis in Hedi preostane le družba v duši pokvarjenega Bracka, se raje odloči za samomor.

Režiser Antonio Calenda je skušal predstaviti zgraditi zlasti na razkrivanju notranjih vzgibov Heddine duše in je pri tem ohranil tradicionalno zasnovano meščanske drame, v kateri so nastopajoči liki predani togim vzorcem meščanske olike. Tudi zaradi tega daje predstava vtič že tolikokrat videne nekoliko turobne uprizoritve nordijske drame. Za vlogo Hedde Gabler je delželo gledališče na začetku sezone izbralo Isabellu Ragone, ki je zaslove

la z zanimivimi filmskimi vlogami. Zaradi drugih obveznosti se ji je mlada igralka odrekla; nadomestila jo je manj znana, a cenjena Manuela Mandracchia, ki je za dosedanje gledališke vloge prejela veliko priznanj. Njena Hedda Gabler premore nekoliko premalo osebnega šarma, predvsem pa je preveč prozorna v izkazovanju protagonistnih skritih notranjih vzgibov, kot da jih narekuje izključno zloba in ne predvsem nepotešena želja, da bi odkrila uresničila svoj življenjski cilj. Heddine moža igra Jacopo Venturiero, ki je liku vdahnil naivno simpatičnost. Luciano Roman je svetovljanski, v dnu duše pokvarjeni sodnik Brack. Løveborga igra Massimo Nicolini, Simonetta Cartia je prostodušna Tesmanova teta Julian, Federica Rossolini je nežna Thea Elvsted, Laura Piazza je služabnica Berte, tokrat mlađe dekle in ne starla služkinja Tesmanove hiše kot v izvirniku. (bov)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

La scelta di Barbara

Nemčija 2012

Režija: Christian Petzold

Igrajo: Nina Hoss, Ronald Zehrfeld, Rainer Bock in Christina Hecke

Ocena: ★★★

POGLEJ TRAILER!

Spet zgodba o sodobni zgodovini Nemčije v priopovedi mlajše generacije, Christiana Petzolda.

Spet film enega vidnejših predstavnikov berlinske šole, spet doba hladne vojne, ki je tudi tokrat doživel velik uspeh in na lanski Berlinali, prejela srebrne nega medveda.

In spet Nina Hoss režiserjeva muza, ki je tokrat lepa, mlada zdravnica. Vzhodnonemške oblasti jo iz ugledne berlinske bolnišnice Charité premestijo v oddaljeno, odročno mesto, nekam na Saško, kjer se zaposli v otroški bolnišnici.

Njena velika krivda je ta, da je zaprosila za odhod na Zahod. Jörg, njen premožni ljubimec, namreč že živi na drugem bregu Evrope, od koder ji redno pošilja cigarete in denar, ki naj bi protagonistki Barbari služil za beg.

Plavolasa zdravnica s tem skrivnim načrtom sobiva in se premočrtno držidaleč od vseh, sodelavcev in sosedov, s katerimi bi lahko navezala najmanjši čustveni stik. Svojo pozornost namenja le malim pacientom. Prepričana je, da se bo njen življenje začelo šele na Zahodu.

Njen vsakdan neprestano nadzoruje Stasi. Poročevalc tajne policije je prav Barbarin šef, primarij André, ki je zaradi poklicnega spodrljaja primoran sodelovati z oblastmi in poročati o Barbarinem vedenju.

André pa se na novo zdravnico naveže in čeprav njej sprva uspeva ohranjati razdaljo, ji s časom primarij vse bolj leže pod kožo.

Tiha, počasna zgodba se zavestno odresa vseh klisejev tistega nemškega filma, ki je nastal po padcu zidu, a priopoveduje o času, ko je visoka pregrada še delila mesto in Evropo na dvoje. Barbara je prav tako razkrlana kot svet okoli nje. Pred sabo ima zahodnjaško bodočnost, ki ji zagotavlja blagostanje in svobodo; njena sedanjost pa ji omogoča pomagati potrebnim v prostoru in času, ki ji nista posebej naklonjena, ji pa zagotavlja veliko ljubezen. (Iga)

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Koncert: Dirty Fingers, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale (v. V. Maya) **15.15** Aktualno: La vita in diretta **16.45** Prenos s Trga sv. Petra: Papež Benedikt XVI. zapusti Vatikan **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi (v. M. Giusti) **21.10** Nad.: Che Dio ci aiuti **2.23.20** Dnevnik – Kratke vesti **23.30** Aktualno: Porta a porta

23.15 Film: Amore & altri rimedi (dram., ZDA, '10, i. A. Hathaway, J. Gyllenhaal)

Italia 1

6.40 Risanke **8.45** Nad.: Una mamma per amica **10.35** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Simponovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Lupin **15.50** Nan.: White collar – Fascino criminale **16.45** Nan.: Chuck **17.45** Nan.: La vita secondo Jim **18.10** Nan.: Life Bites **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Scene del crimine

21.10 Film: Into the Sun (akc., ZDA, '05) **23.10** Le iene – Seconda serata

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffe Break **11.00** L'aria che tira **12.30** 18.50 Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: McBride **17.10** Nan: Il Commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Servizio Pubblico **23.45** Omnibus notte

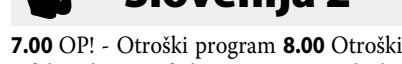
Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Italia da scoprire **8.05** Dok.: Il portolano **12.40** Rotocalco AdnKronos **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.00 Dnevnik **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.30** 23.30 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Rubrika: Happy Hour **21.00** Rubrika: Ring **23.02** Dnevnik

20.10 Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Film: La bella di Roma

6.50 Nan.: T. J. Hooker **7.45** Nan.: Miami Vice **8.40** Nan.: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik in vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum **15.30** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.35** Nad.: My Life **16.45** Film: Non mangiate le margherite (kom., ZDA, '60) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.40** UEFA Europe League **22.55** UEFA Europe League – Speciale

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Bel-pietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Cento

7.00 OP! - Otroški program **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.25** 17.20 Alpsko smučanje - svetovni pokal: superveleslalom (M), prenos **11.25** 20.00 Alpsko smučanje

Slovenija 1

6.10 Kultura (pon.) **6.15** Odmevi **7.00** Dobro jutro **10.10** Lutkovna nan.: Klukčeve dogodivščine, sledi risanka **10.35** Kratki igr. film: Jožkov prvi dvoboj **10.50** Kviz: Male sive celice (pon.) **11.30** Moja soba **12.00** O živalih in ljudeh **12.25** Na vrtu **13.00** Porocila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Odkrito **14.20** Slovenci v Italiji **15.00** Porocila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** 18.35 Risane **16.45** Dobra ura **17.00** Porocila, vremenska napoved in športne vesti **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Pogledi Slovenije **21.30** Prava ideja! **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Osmi dan **23.40** Panoptikum

Slovenija 2

6.00 OP! - Otroški program **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.25** 17.20 Alpsko smučanje - svetovni pokal: superveleslalom (M), prenos **11.25** 20.00 Alpsko smučanje

vetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.15** Resn. show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'insolvenza (v. E. Iacchetti, E. Gregorio) **21.10** Film: Che bella giornata (kom., It., '11)

- svetovni pokal: superveleslalom (Ž), prenos **13.10** Biatlon - svetovni pokal: sprint (Ž), prenos **14.40** Kdo si upa na večerjo? **15.45** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **16.10** Muzikajeto **16.40** Mostovi – Hidak **18.15** Dok. serija: Ledena Zemlja **19.05** 0.00 Točka **19.50** Žrebanje Deteljice **21.00** Nogomet - evropska liga: Chelsea : Steaua, prenos iz Londona **22.55** Nad.: Sodobna družina **23.15** Nad.: Marchlands

Slovenija 3

6.00 19.55, 21.55 Sporočamo **6.35** Kronika **7.35** 20.00, 22.30, 23.50 Aktualno **8.00** Porocila **8.25** 21.20 Beseda volilcev **19.00** Dnevnik **19.30** 21.45, 22.55 Kronika **20.15** Evropski premislek **21.30** Žarišče **23.00** Odmevi

Koper

14.00 23.50 Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Effe's Inferno **15.15** Dok.: K2 **15.45** City folk **16.15** Alpsko smučanje **18.00** 22.50 Izostritev **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes TV dnevnik **19.25** Četrtna športna oddaja **19.55** In Orbita **20.25** Film: Fuori i secondi **22.15** Avtomobilizem **23.20** Na obisku

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** Videostrani, sledi 13. seja občinskega sveta občine Postojna **17.30** ŠKL **19.30** 21.30 Dnevnik, vremenska napoved, Kultura in napovedujemo **20.00** Pod drobnogledom **21.00** Ženska viharnih večerov **22.00** Glasbeni večer, sledi Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.25 Risane in otr. Serije **7.30** Serija: Biser **9.00** 10.10, 11.35 Tv prodaja **9.15** 17.50 Nan.: Larina izbira **10.40** 16.40 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nan.: Mentalist **13.00** 24UR ob enih **14.00** Serija: Lepo je biti so sed **14.45** Nan.: Ko listje pada: **15.40** Serija: Srčna strast **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Relativni kaos (dram., ZDA, '06) **21.45** 24UR zvezec **22.15** Nan.: Težki zločini **23.10** Nan.: Blue Bloods

Kanal A

6.55 Risane serije **8.20** 13.45 Nan.: Frasier **8.50** 14.15 Nan.: Dokler naju smrt ne loči **9.20** Nan.: Igrače za velike **9.55** 17.05 Nan.: Alarm za Kobre **11.10** **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** 18.55 Nan.: Številke **14.45** Film: Črni predsednik **16.30** Nan.: Igrače za velike **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: 15 minut do slave **22.10** Film: Udarna sila

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; **7.20** Koledar; **7.25** Dobro jutro; **8.00** Porocila in krajevna kronika; **8.10**, **10.10** V novi dan; **10.00** Porocila; **10.10** Glasbeni magazin; **11.00** Studio D; **11.15** Kapljice zdravja – Marija Merljak; **12.15** Iz oči v oči – Vida Valenčič; **13.20** Glasba po željah; **14.00** Porocila in deželna kronika; **14.10** Z go riške scene; **15.00** Mladi val; **17.00** Porocila in kulturna kronika; **17.30** Odprta knjiga: Jasna Ju rečič: Pasji dnevi – 5 nad.; **18.00** Kulturne diagonale; **19.35** Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **14.30** Porocila; **5.00** Jutro na RK; **5.30** Jutranja kronika; **7.00** Jutranjnik; **8.00** Pregled tiska; **8.10** Pogovor s sinop tickom; **8.45** Radijska kronika; **9.00** Dopolna in pol; **9.10**, **16.20** Pregled prireditev; **10.00** RK svetuje; **11.00** Pesem in pol; **12.30** Opoldnevnik; **13.30** Zeleni planet; **14.00** Aktualno; **14.45** Poslovne informacije; **15.30** DIO; **17.00** Glasba po željah; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Radijski dnevnik; **20.00** Glasbeni abonma; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Proti etru.

VREDNO OGLEDА

Rai Četrtek, 14. marca

Rai 3, ob 21.05

La bella di Roma

Italija 1955

Režija: Luigi Comencini

Igra: Alberto Sordi, Silvana Pampanini, Antonio Cifariello, Paolo Stoppa in Lina Volonghi

Še en film, s katerim italijanska televizija želi obeležiti deseto obletnico smrti Alberta Sordija, ki je umrl 24. februarja 2003, star triinosemdeset let.

Nannina, lepo in mlado ljudsko dekle je zaroceno z Mariom, prikupnim bokerjem, ki ne premore prebite pare. Med prepirom se vročekrvnež nekega dne zneset nad redarjem. To ga seveda spravi v zapor. Nannina se zaposli kot blagajničarka v nekem baru. Njen delodajalec je pred nedavnim vdovel in lepo malo dekle ga iz dneva v dan vse bolj privlači. Za Nannino v resnici gleda cel kup moških, kot naprimer Gracco, ki podnevi šiva in kroji zavesne in stole, ponoči pa sanja očarljivo blagajničarko. Nannina pa se ne da. Točno ve kam pes taco moli in predlaga priletnemu delodajalcu, da bi skupaj odprla lokal na rimskem Gianicolu.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl s unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 18.09
Dolžina dneva 11.50

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 7.14 in zatone ob 21.21

BIOPROGOZA
Vremenske razmere bodo večinoma obremenilne. Občutljivi ljudje bodo pogosto imeli z vremenom povezane težave.

Umrl zadnji izmed zarotnikov proti Hitlerju

MÜNCHEN - V starosti 90 let je umrl Ewald-Heinrich von Kleist, zadnji preživelci član skupine častnikov nemške vojske, ki je med drugo svetovno vojno poskušala ubiti nacističnega voditelja Adolfa Hitlerja. Von Kleist, ki se je kot mlad častnik pridružil zaroti pod vodstvom Clausa von Stauffenberga, je takrat dejal, da se je pripravljen razstreliti za to, da bi se Nemčija znebila nacističnega diktatorja. 20. julija 1944 je bil na sedežu poveljstva nemške vojske v Berlinu, ko so zarotniki podtaknili bombo v Hitlerjevem Volčjem brlogu v Vzhodni Prusiji. Večina zarotnikov je bila usmrčena, von Kleist pa se je zaradi pomanjkanja dokazov izognil smrtni kazni. Zaprt je bil v koncentracijskem taborišču, konec vojne pa je pričakal na fronti. (STA)

Vatikanska apostolska knjižnica z digitalizacijo v korak s časom

VATIKAN - V Vatikanski apostolski knjižnici bodo digitalizirali 80.000 rokopisov in 8900 redkih inkunabul, ki bodo tako ohranjeni za prihodnje generacije. Dolgoročni cilj devetletnega projekta je popolna digitalizacija knjižnice oziroma 40 milijonov strani, ohranjenih v obliki digitalnih reprodukcij. V prvi fazi projekta morajo zagotoviti posebno shrambo, ki bo zasnovana na vrhunskih tehnoloških rešitvah. Shramba bo namenjena digitalizaciji celotnega knjižničnega kataloga zgodovinskih rokopisov in inkunabul - knjig in brošur, ki so bile natisnjene pred letom 1501. (STA)

ASTRONOMIJA - Alma je skupen projekt Severne Amerike, Evrope in Azije

Visoko v čilske Ande to noč odprli največji teleskop na svetu

SANTIAGO DE CHILE - V čilske puščavi Atacama so včeraj po krajevnem času, se pravi to noč po našem, po desetih letih priprav slovesno predali na menu orjaško mrežo radioteleskopov Alma, ki velja za ta čas najsmelješi astronomski projekt na svetu. Znanstveniki bodo s pomočjo 66 anten, od katerih je vsaka težja od 100 ton, poskušali razkrivati skrivnosti nastanka vesolja.

Največji teleskop na svetu se nahaja na planoti Chajnantor v čilske Andih na nadmorski višini 5058 metrov, sestavlja pa ga 66 anten, ki so postavljene na razdalji do 16 kilometrov.

Nov teleskop pomeni takšen preskok, kakršen je bil, ko je opazovanje prešlo s prostega očesa na prvi teleskop, pojasnjuje vodja projektov pri Almi Wolfgang Wild.

Alma je skupen projekt Severne Amerike, Evrope in Azije. Gradnja teleskopa je stala 1,3 milijarde dolarjev. Znanstveniki upajo, da bodo s pomočjo Alme, s katero bodo posneli rojstvo zvezd in oblikovanje ozvezdij, prišli do novih spoznanj o zgodovini vesolja.

Lokacijo v čilske Andih so izbrali zaradi visoke nadmorske višine ter suhega in obsežnega območja. "Ni bilo veliko krajev na svetu, ki bi prišli v poštev. Menda je samo železniška postaja nekje na Tibetu zgrajena na višji nadmorski višini," je povedal Wild.

Znanstveniki na splošno že vedo, kakšne informacije bodo dobili z Almo, a vseeno pričakujejo presenečenja. "To je nekako tako kot pri Galileu. Vsekakor nismo pričakovali, da bo odkril lune okoli Jupitra, zato smo bili presenečeni, ko jih je našel," je dejal Wild.

Pri gradnji teleskopa je sodelovalo več kot 500 ljudi iz vsega sveta. Po odprtju bo v observatoriju zaposlenih okoli 100 ljudi. (STA)

Lokacijo v čilske Andih so izbrali zaradi visoke nadmorske višine ter suhega in obsežnega območja

ANSA

RAZISKAVA - Zaradi njih so imeli manjšo kognitivno sposobnost

Velike oči pogubne za neandertalce v tekmi za preživetje s homom sapiensom

OXFORD - Študija lobanj neandertalcev je razkrila, da bi ta oblika človečnjaka lahko izumrla zaradi velikih oči, ki so od možganov zahtevala nenehno predelovanje vizualnih informacij. To je posledično pomenilo manjšo kognitivno sposobnost njihovih možganov, s tem pa omejeno sposobnost prilagoditve na ledeno dobo.

Raziskovalci so preverjali teorijo o neandertalcih, katerih predniki naj bi iz Afrike prišli v Evropo, kjer so se morali prilagoditi na mračne dneve in temnejše noči. Kot rezultat tega so neandertalci razvili večje oči, kar je potrdila tudi analiza njihovih lobanj. V primerjavi z lobanjami sodobnega človeka homo sapiensa so imeli neandertalci v povprečju šest milimetrov večje očesne jamice. Nasprotno pa so človečnjaki, ki so ostan-

li v Afriki, še naprej uživali svetle dni, zato takšna prilagoditev ni bila potrebna. Namesto večjih oči so razvili dele možganov, ki so omogočali višjo raven razmišljanja, s tem pa tudi preživetje homo sapiensa.

Omenjeno teorijo podpirajo tudi igle, ki so ji arheologi v preteklosti našli ob ostankih homo sapiensa. Sodobni človek naj bi jih uporabljal za šivanje oblek, kar kaže na njegovo sposobnost prilagajanja na razmere v okolju, izhaja iz študije, objavljene v publikaciji Britanske akademije znanosti Proceedings of the Royal Society B, ki jo povzema britanski BBC. Vodja študije Robin Dunbar je sicer za BBC pojasnila, da so bili neandertalci "zelo, zelo pametni, vendar ne ravno na isti ravni kot homo sapiens". (STA)

Lobanji neandertalca (levo) in človeka

Ob bližanju hladne fronte se na srednjem Jadranu poglablja ciklonsko območje, ki se bo tokom četrka umikalo proti vzhodu. V vseh plasti ozračja bodo začeli dotečati severni tokovi. Jutri bo višinsko jedro hladnega zraka lahko povzročilo lokalno nestabilnost ozračja. V soboto pa bo radi mrzlega zraka v prizemlju možnost zmrzali.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

Vremenska napoved

Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije

in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

1010

Ob bližanju hladne fronte se na srednjem Jadranu poglablja ciklonsko območje, ki se bo tokom četrka umikalo proti vzhodu. V vseh plasti ozračja bodo začeli dotečati severni tokovi. Jutri bo višinsko jedro hladnega zraka lahko povzročilo lokalno nestabilnost ozračja. V soboto pa bo radi mrzlega zraka v prizemlju možnost zmrzali.

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

Vremenska napoved

Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije

in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 ur.

1010

OSLO -16/-2

STOCKHOLM -14/-2

HELSINKI -18/-4

MOSKVA -8/-1

KØBENHAVN -4/-1

DUBLIN -1/7

LONDON -3/-7

AMSTERDAM 0/1

BERLIN -11/-2

VARŠAVA -10/2

DUNAJ 0/10

LJUBLJANA 2/12

BEOGRAD 8/16

SOFIJA 0/5/16

SPLIT 0/14

RIM 0/5/11

SKOPJE 8/18

ATENE 13/18

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1010

1